སྦྱོར་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད།

མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།
SJRB-0053

སྐུ་འབུམ་དགོན་པའི་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་ཡིན།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ཞུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་གློག་རྡུལ་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།
སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༨ ཟླ་གསུམ་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས།
༢༠༢༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༡ ལ་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།
www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།
serajeyrigzodchenmo@gmail.com
བསྐྱར་སྒྲིག་པ། རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པ།

པར་སྐྲུན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས། iv

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད། x

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། ༡

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ༥

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན། ༡༠

ཆོས་དེ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྣོད། ༡༣

བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས། ༡༨

དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ། ༡༨

འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ། ༦༨

སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ། ༨༥

དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། ༨༦

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ། ༨༦

ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཀག་པར་བསྟན་པ། ༩༠

རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ། ༩༧

དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་བ་དགག་ཚུལ། ༡༢༩

རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། ༡༣༣
དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། ༡༣༣
རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། ༡༤༤
ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད། ༡༦༩
ལོག་རྟོག་དགག་པ། ༡༨༤
འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ། ༡༩༩
དགག་བྱ་བདག་དང་བདག་མེད་བཤད་པ། ༡༩༩
གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པ། ༢༠༠
ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་པ། ༢༡༧
ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ། ༢༢༢
སྒྲིབ་གཉིས་ལམ་གང་དུ་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༢༨༥
དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ༣༠༠
དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། ༣༤༢
དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ། ༣༤༣
གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ། ༣༤༣
ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། ༣༤༨
སེམས་ཙམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཞན་བཤད་པ། ༣༧༡
དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། ༣༧༡
ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཁྱད་པར། ༣༨༡

རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ༤༢༦
རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་བཤད་པ། ༤༣༨
བདེན་པ་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ། ༤༥༨
སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། ༤༦༨
སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ། ༤༧༠
པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༤༨༢

ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༣༨༥ ལོར་གཙང་ལ་སྟོད་ཆུ་འོག་ཏུ་འཁྲུངས། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། བསོད་ནམས་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དང་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན།

༡༣༩༧ ལོ་དགུང་གྲངས་བདུན་གྱི་སྐབས་མཁས་གྲུབ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་པའི་མཚན་ལ་སྔར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་བསྣན་པས། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་།

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་ཚད་མ་དང་། མངོན་པ་གོང་འོག །དབུ་མར་འདུལ་བ་བཅས་གསན་ནས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དཔལ་ས་སྐྱ་བའི་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། པཎ་ཆེན་ན་བཟའ་བ་གསུམ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གང་མང་གསན།

དགུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ ༡༩༠༠ ལོར་བོ་དོང་པཎ་ཆེན་འཇིགས་མེད་གྲགས་པས་རིགས་གཏེར་དགག་པའི་གཞུང་བརྩམས་ཏེ་དམ་བཅའ་མཛད་པར་རྗེ་འདི་ཉིད་གཙང་དམ་རིང་དུ་ཐེབས་ཏེ་རྩོད་གླེང་མཛད། སྐབས་དེར་བརྒལ་བརྟག་བགྱིས་པའི་ཚིག་རྣམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པ་ ༡༩༡༣ ལོར་ཉང་སྟོད་ལྕང་ར་དཔལ་འབར་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས་སྐབས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་མཛད་པར་གྲགས། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་རྩེན་པ་ཞེས་པ་མཛད་པར་གྲགས།

དགུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འཇམ་དབྱངས་སྨྲ་སེང་གི་བསྟོད་པ་མཚན་དཔེས་རབ་རྒྱན་མ་བརྩམས། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པ་ ༡༩༠༥ ལོར་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ལས་བསྙེན་པར་རྫོགས།

དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ ༡༤༠༧ ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྗེ་བློ་བཟང་གྲགས་པ་སེ་ར་ཆོས་སྡིངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙའི་རྗེས་གནང་སྩལ་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་རྗེ་བླ་མ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་མ་གཤེགས་བར་དུ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་ཡོངས་རྫོགས་གནང་ཞིང་། དེ་དག་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པའི་བོགས་འདོན་གྱི་ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་བཅུ་ཞེས་པ་མཛད་ནས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་བ་མེད་པར་སྐུ་ཚེ་མཐའ་འཁྱོལ་བ་གནང་།

གཞན་ཡང་རྗེའི་དངོས་སློབ། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་དང་། འདུལ་འཛིན་པ། འཇམ་དཀར་བ། རྟོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་ཞུས། གཙང་ཉང་སྟོད་དུ་ཕེབས་ནས། ལི་ཡུལ་ལྷུང་ར་ལ་གདན་ས་མཛད་པས་ལྷུང་ར་ཆོས་མཛད་ཅེས་གྲགས། རྒྱལ་རྩེ་སྡེ་པ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་པས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་རྩེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་དགོན་ཕྱག་བཏབ་ནས་འཆད་མཉན་སྤེལ། གཞན་ཡང་། ནོར་བུ་དགའ་ལྡན་དང་། བྲང་མོ་ཆེ་བ། ལེགས་གྲུབ་པ། ཤར་ཆེན་པ། ཞི་གནས་པ། གསེར་ཁང་གོང་འོག་གཉིས། ལྷ་ཁང་པ་སོགས་ཆོས་སྡེ་དུ་མ་ཕྱག་བཏབ། དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་མང་པོས་རྗེ་འདིའི་ཞབས་ལ་བཏུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་ཞུས། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་མཛད།

སྡེ་པ་རབ་བརྟན་རྩེ་བས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེར་སླར་ཡང་གདན་དྲངས་ཀྱང་མ་བྱོན་པར་རི་བོ་མདང་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་སློབ་མ་མང་པོར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་བཀའ་ཁྲིད་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མ་གསར་རྩོམ་གནང་།

དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ ༡༤༣༡ ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་གནས་སྙིང་དུ་བཀའ་ཆོས་གསུང་ནས་བཞུགས་པ་དང་མཇལ་སྐབས་རྗེ་བླ་མའི་གསེར་ཁྲི་ལ་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་གནང་བ་ལྟར་

དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། ཁྲི་རབས་གསུམ་པ་ཡིན། དབང་ལུང་མན་ངག་རྒྱ་ཆེར་སྩལ། དགའ་ལྡན་དུ་གྲྭ་ཚང་བཞི་བཙུགས་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་སྲོལ་བཏོད། དུས་ཕྱིས་ཤར་བྱང་གཉིས་སུ་ཐིམ། དགའ་ལྡན་རང་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་ནས་རྗེའི་བཞེད་སྲོལ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པས་སློབ་མ་གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང་། རྗེ་བླ་མའི་དངུལ་གདུང་གི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཕིབས་ཐོག་མར་འབུབས་པར་མཛད།

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཞི་བར་གཤེགས་རྗེས་སུ་ཞུགས་དྲག་གདུངས་པས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་པ་ལས་དག་པའི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་སྟེ་གསུང་གིས་དབུགས་དབྱུང་བ་ཡང་ཐེངས་ལྔ་བྱུང་བ་དེ་ལ་རྗེ་གཟིགས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་གྲགས། རྗེ་བླ་མའི་ནང་སྲུས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཅིག་ཕུར་བགྲངས།

འདིའི་སློབ་མ་ལ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བཞི་པ་ཞ་ལུ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་པ་བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་། དྲུག་པ་གཙང་པོ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གེ །མཁས་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད། སྤྱན་སྔ་བ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། ཞང་ཞུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་དཔལ་སོགས་མང་དུ་བྱུང་།

དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲི་ལོ་བརྒྱད་བསྐྱངས་ཏེ་མཐར་དགུང་ལོ་ང་བཞི་པ་ ༡༤༣༨ ལོར་དགའ་ལྡན་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་གདུང་རྟེན་དངུལ་གྱི་མཆོད་སྡོང་རྗེའི་གསེར་སྡོང་ཆེན་མོའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོར་བཞུགས།

སེ་ར་རྗེ་བཙུན་པ་དང་། པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། བྲག་གཡབ་བློ་བཟང་བསྟན་པ། དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྗེ་འདིའི་རྣམ་ཐར་དུ་མ་བཞུགས། སྐུ་ཕྲེང་ཕྱི་མ་ནི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ད་ལྟའི་པཎ་ཆེན་ཚང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་བར་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། གསུང་རྩོམ་ལ། ཕར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་དང་། འདུལ་བ་ཐུབ་བསྟན་བྱེ་དོར། ཚད་མའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། དབུ་མ་སྟོང་ཐུན། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། དུས་འཁོར་ཊཱི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་སོགས་པོད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཙམ་བཞུགས།

མཁས་གྲུབ་རྗེའི་དམ་བཅའ་བཅུ་ནི།

༡ ༽ གང་ཚེ་གཞན་གྱི་སེམས་ངེས་པར་བསྲུང་དགོས་པ་དང་། ཆེས་ངོ་མཚར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དམིགས་བསལ་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་། དམག་དང་ཚོམ་རྐུན་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་འདུ་འཛིའི་གཏམ་གྱི་སྒྲོ་རབ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བགྱི་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དང་པོའོ། །

༢ ༽ ཀུན་སློང་སྐྱོན་ཆགས་པའམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསླད་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉེས་པ་སེལ་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད་དུ་ཕན་པར་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་རིགས་པའི་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་མིང་གིས་སྨོས་ཏེ། དེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་མི་བགྱི་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་གཉིས་པའོ། །

༣ ༽ གལ་ཏེ་རང་ལ་སེམས་རྒྱུད་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཁྲུག་པའི་ཉེས་པ་མི་འདྲེན་ཞིང་། གཞན་ལ་ཐབས་དེས་ངེས་པར་ཕན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའང་རུང་སྟེ། རྩུབ་མོའི་ཚིག་ཙུང་ཟད་ཙམ་ཡང་སྨྲ་བར་མི་བགྱིད་པ་ནི། དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པའོ། །

༤ ༽ གང་གི་ཚེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དྲན་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ངེས་པར་བརྟག་དགོས་པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་མ་གཏོགས་པ། གཉེན་བཤེས་དང་སྙེད་བཀུར་འདུ་འཛི་ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་མི་བགྱི་བ་ནི༑ དམ་བཅའ་བཞི་པའོ། །

༥ ༽ གང་གི་ཚེ་ནད་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཧ་ཅང་དུབ་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་བའི་སྦྱོར་བའི་སྐབས་གང་གི་ཚེ་ཡང་། ཉལ་བ་དང་། འཁྲིས་པ་དང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཧ་ཅང་བསྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ལེ་ལོ་སྐྱེ་བ་མཐོང་བཞིན་དུ་འཕྲོ་མི་གཅོད་ཅིང་། དང་དུ་ལེན་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་ལྔ་པའོ། །

༦ ༽ བདག་ལ་རྗེས་དེ་བདོག་ཅིང་དེ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལ་བྱིན་ན་བདག་གི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཉམས་པའི་རྐྱེན་དང་། འཕེལ་བའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བའམ། ཡུལ་དེ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་པའམ་ཆོས་ལྡན་གཞན་དང་། ཡུལ་གཞན་ལ་བསྔོས་ཟིན་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་རུང་བས་ཡོ་བྱད་བཟང་ངན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སློང་ཡང་སེར་སྣའི་བློས་མི་སྟེར་བ་སྤངས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་དྲུག་པའོ། །

༧ ༽ གང་གི་ཚེ་བདག་གམ་གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་གཡོག་སོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་སུ་ཡང་རུང་བས་ཅི་ཡང་རུང་བའི་གནོད་པ་དང་། མི་སྙན་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་དང་། སྲོག་གཅོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོ་ཁོང་འཁྲུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཁོན་དུ་འཛིན་པ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་འབད་པས་འགོག་ཅིང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ལན་དུ་དངོས་བརྒྱུད་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒོ་ནས་ཕན་གདགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་ཅིང་སྨོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བདུན་པའོ། །

༨ ༽ བདག་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཁྲིད་ལུང་མན་ངག་བསྟན་པ། མདོ་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ། བདུན་ཚིགས་རབ་གནས་སྦྱིན་སྲེག་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱིན་པ། འཕྲལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་བའི་སྣ་གོན་བྱས་པ། བཙེམས་ཤིང་དྲུབས་པའི་ཆོས་གོས་དང་། གཡོས་སུ་བྱས་སམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་གཡོས་སུ་བྱེད་པར་ཆས་པ་ལྷ་བུའི་ཟས་གོས་མ་གཏོགས་པ། ཡོ་བྱད་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བདག་གིར་མི་འཛིན་ཅིང་། བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཚིག་བཞི་པ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བརྒྱད་པའོ། །

༩ ༽ བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་པའི་བློས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པར། བཤེས་གཉེན་སུ་ལ་ཡང་མི་བསྟུགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྨྲ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་སྒྲོག་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་། གང་ཟག་མཆོག་དམན་སུ་ལའང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཅི་འདུག་པ་མཐོང་

ངམ་ཐོས་པ་ན་ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་ཙུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྙིང་ནས་དགའ་བའི་བློ་སྤྲོ་ང་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་དགུ་བའོ། །

༡༠༽ དམ་བཅའ་བ་བཅུ་པ་ནི། ནད་དང་ཆོམ་རྐུན་སོགས་དྲག་པོས་གཙེས་པས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་སླུབ་པར་མི་ནུས་པའི་སྐབས་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་པར། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་དགེ་སྦྱོར་བཅུ་པོ་ཆག་མེད་དུ་བགྱི་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཚོག་ཙུང་དུས་ཐུན་དྲུག་ཏུ་ལེན་ཞིང་། ཁྱད་པར་སྔ་དྲོ་སློན་སེམས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་རང་གིས་བླང་བའི་ཚོ་ག་རྒྱས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་རྣམ་དངོས་གཞི་ཐུན་བཞིའམ་གསུམ་དུ་ལེན་པར་བསྒོམས་ནས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་ཟིན་པའི་དྲན་ཤེས་རྒྱུ་ཡན་དུ་མ་ཤོར་བར་ནར་མར་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པ། འཁོར་བའི་སྣང་ཤས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་གཉེན་པོར། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་གཙོ་བོ་གང་སྐབས་དང་འཚམ་པར་ཐུན་གསུམ་མམ་བཞིར་བསྒོམས་ནས་སྔ་མ་ལྟར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སོ། །

༢༠༡༨།༠༥།༡༨ ལ་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་པས་ཕྱོགས་བཏུས་བྱས།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སྟོན་འདྲེན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཁྲི་ཕྲག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྡོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱ་བརླག་ཏུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྒྱ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་ཉེར་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བཀློག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལས་སྟབས་བདེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསར་དུ་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་དང་འཕྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྷ་བུར་སྣང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྲུན་དང་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྲེས་ལྷད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་ཕྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ནུས་ཤིག་སྦྱར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་

ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་གློག་སྐྲབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྤྲོད་ཙུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཀྱུས་སུ་རྟགས་[ ]འདིའི་ནང་དུ་བཙུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཀྱུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེའམ་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཕྲད་སྦྱོར་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་གློག་སྐྲབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྡུར་བྱས་ཡོད་ཚེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ། ཞོལ། སྐུ་འབུམ། ལྷ་བྲང་པར་མ་རྣམས། སྡེ། བཀྲ། ཞོལ། སྐུ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁྲོད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བསྒྱུར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་བསྒྲུབས་ཆད་པ་དང་། +བསྒྲུབས ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྒྲུབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༩༤ན༥ན། བསྒྲབ *བསྒྲུབས སྐུ། ༡༠༣ན༦ན། ལྷ། ༡༡༠བ༣ན། བསྒྲུབས ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གྲངས་༩༤མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༥པ་ན། བསྒྲབ་ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྒྲུབས ནི་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ནོར་བསྒྲབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྒྲུབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་

གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐུ་འབུམ་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༨པ་ན། ལྷ་ཕྲང་པར་མའི་ལྡེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཕྲེང་༣པ་ན། བསྒྲུབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་སོགས་གཟིགས་ཚེ་ཀུན་ཕན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ནས་འདི་གའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྱོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ཟླ་༠༧ཚེས་༡༥ལ།

༄༅། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཛ་སྒྲ་དབྱར་དུས་ཀྱི་ནི་སྤྲིན་གྱི་དབྱངས། །
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནམ་མཁའི་སྒྲོ་ལས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྒྲོགས་པ་ཡིས། །
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚ་གདུང་ཀུན་སེལ་ཆུ་ཆར་དུས་སུ་འབེབས་མཁས་པ། །
བླ་མེད་སྟོན་པ་སྙིང་རྗེའི་ཆུ་འཛིན་གཡོ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆེ། །
གྲངས་མེད་སེམས་དཔའི་དབུས་སུ་ཟབ་མོའི་གཏམ། །

སེང་གེའི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲོག་ལ་ཟླ་མེད་པ། །
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་བདག་སྐྱོངས་ཤིག །

ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །
ཚུལ་བཞིན་འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་ནི། །
རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས། །
སྲས་དང་བཅས་ལ་སྙིང་ནས་བདག་ཕྱག་འཚལ། །

སྨྲ་བའི་ཁྱུ་མཆོག་ཁྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་ཀུན། །
ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག །
མཚུངས་མེད་བླ་མ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །

འདི་ན་གང་དག་མང་དུ་ཐོས་དང་ཏིང་འཛིན་ལྷུར་ལེན་ཟབ་མོའི་བཟླས་བརྗོད་ལ་བརྩོན་པ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་རང་ཉིད་འཆིང་བྱེད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གང་ན་འདུག་པ་མ་ཤེས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྗོན་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་སླར་ཞིང་འཕེལ་བས་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར་མཐོང་སྟེ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་འདི་བླ་མའི་དྲིན་ལས་འདིར་བཤད་བྱ། །

དེ་ཡང་། ཤེས་ལྡན་གང་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་ཞུགས་ནས། སྲོག་འདི་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་དེ་སྲིད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་གོང་མའི་ཁྱད་པར་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ནི། འཇིག་རྟེན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སྟོན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱིལ་མར་བསྟོད་པ་ལས།

གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་མི་ཟད་པའི། །ཆུ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལུས་ཟོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་ཞིང་། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་གྱུར་པ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །

ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་འགྲེལ་པར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ནི་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

ལྷོ་ཕྱོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀླུ་ཞེས་"འབོད་[1]"པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཇིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཇིག་རྟེན་དུ། །བླ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྒྲུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་།

མདོ་སྡེ་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལས། གཞོན་ནུ་འདི་ང་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཀླུ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས། ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ།

---

[1] བོད

མཐར་གྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །ཐ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཚེ། སྟོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། འདི་ཛོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་གནས་བསྟན་བྱང་བཟང་ལ་སོགས་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་གསེར་འོད་ལས་གསུངས་པའི་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ནུ་ཟླ་སྒྲུབ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །

ཐ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ས་བདུན་པ་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་ངེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ཕྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐུ་ཚེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་མཛད་པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས། སོ་སོ་རང་རིག་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྟན་ནས། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཤིང་། ཉུ་སྟེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཆོག་དང་ལྡན་པ། སྐྱུ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་བཞུ་ྲ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་རྡོ་རྗེ་འཆང་བརྟེན་པ་ནི་ལོངས་སྐུའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། བདེ་བ་ཅན་དུ་འགྲོན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འདི་སྔོན་བསྐལ་པ་དུ་མའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྒྱ་པའི་དུས་འདིར་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འདིར་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་འཆད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན། ཆོས་དེ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྣོད། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་སོ། །

༼དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཚོལ་བར་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན།༽

དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ནི། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཙལ་ནས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན། བྱིང་རྒོད་དང་བྲལ་ཞིང་གསལ་ཞིང་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་

པ་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དག་ལའང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལས་སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཙམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

མདོ་སྡེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་དག་ཏིང་འཛིན་སྒོམ་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཇིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཁྲུགས་ཏེ། །ལྷག་སྤྱོད་ཀྱིས་ནི་ཏིང་འཛིན་འདིར་བསྒོམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཐབས་གང་གིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཞེ་ན། སྒོམ་རིམ་དུ་དྲངས་མ་ཐག་གི་མདོ་དེའི་མཇུག་ཏུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྒོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱུ། །རྒྱུ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས

རབ་བཙལ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འབྲུས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུའམ་བརྒྱུད་པས་དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྣང་བ་བྱུང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིབ་པའི་མུན་པ་ཡང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྒོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན། བདག་གིས་ཞི་གནས་ལ་གནས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཚོག་པར་འཛིན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དེས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་གཞན་རྣམས་ནི་ལོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་བུ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་མུན་པར་ཞུགས་ནས། ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་སྟེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཟུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་

མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་མ་ལྷུང་བས་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདི། །དམིགས་བུ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་འདི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅིའང་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་པུ་འདིར་ཟད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མས་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྤྲོས་སོ། །

འོན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་པོ་མེད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་རྙེད་དོན་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་པར། ཕུང་པོ་

རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཅང་མེད་དུ་བཟུང་བའི་ཆད་སྟོང་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། ཕུང་པོ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དུ་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་གི་དཔེས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་པའི་སློ་ནས་དབུ་མ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར། ལེའུ་གཉིས་པའི་མདོར་བསྟུས་བདུན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཆོག་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྡུས་ལས། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒོམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་នོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་ལ། ལེའུ་གཉིས་པར། སྐྱེ་མས་སྤྱོངས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་དག་འགྲོ་བ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་སྡུག་བསྔལ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིར་འཁོར་བའི་སྐྱེ་མ་ငར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སྦྱོངས་པར་བྱས་པ་ནི། དམྱལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་སྡུག་བསྔལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བར་བཤད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེའུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་

ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་སོགས་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་དབུ་མ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

འོན་རྒྱུད་དེ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དགག་བྱ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་བེམ་པོས་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད། ཅེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་ཀུན་རྫོབ་པ་སྟེ། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་དམིགས་མེད་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་བརྗོད་ལ། འོན་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཆེལ་ནས། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་གེགས་ཆེར་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་བྱེད་པ་ཆེས་མང་དུ་མཐོང་བས་སྒོ་ཙམ་ཞིག་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན།༽

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ནི་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལས། ཆོས་

ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁྲི་འུ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་དཔྱད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པར་འདི། བསོད་ནམས་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན། གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། གང་ཡི་གེར་འབྲིས་ནས་ལུང་འདོགས་པ་དང་འཆད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང྄འི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་གང་ཇི་སྙེད་པར་གང྄འི་ཀླུང་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྱུར་ན། གང་དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གངྒཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་བྱེ་མར་གྱུར་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ལ་བསྒོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གངྒཱའི་ཀླུང་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་དེ་གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་

གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་གཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ཆེ་ཤོས་རྣམས་སྨོས་ནས། དེ་དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འགྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་པས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གནོན་ན། ཚེ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་བཞུགས་པ་ཐྲན་ཚེགས་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང་། མ་སྐྱེས་དགྲའི་མདོ་ལས། མཚམས་མེད་བྱེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་ཐོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན། དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྡིག་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྦྱོང་བྱེད་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཟབ་མོ་བཤད་པས་ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་འཐོབ་པ་ལ་ཡང་ཆོས་གཉིས་ཚང་བ་དགོས་ཏེ། རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཀུན་སློང་དག་པ་ཅིག་དང་། བཤད་རྒྱུའི་ཆོས་དེའི་དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སྐྱོན་གཉིས་ཀའམ་གང་

ཏུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། བསོད་ནམས་གསར་པ་མི་འཐོབ་ཅིང་སྔར་ཡོད་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཆོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྟེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཆོས་དེ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྣོད། ༽

གསུམ་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་དེ་ཡང་སྟོན་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་རྣམས་ཉིད་ལ་བསྟན་པར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཉན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པས། དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། རེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྟོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །རེས་འགའ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པའི་དོན་ནི་ཆོས་འདི་རྣམས་མེད་པའི་དོན་ནོ་སྙམ་དུ་གཟུང་ནས། རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྟ་དང་པོར་སྐྱེད་ནས། དེ་ནས་མི་གཏོང་བར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་མེད་པའི་དམྱལ་བ་དག་ཏུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ལ་ནི་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་ཙམ་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི། བློའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་འཆར་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། རེ་ཤིག་གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན། དེའི་ཚེ་འདི་ལོག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་གཟུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་ཆུད་ཀྱང་ཟ། །འདི་ལྟར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་མི་འདོད་ན་ནི་དེའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ངེས་པར་སྟོང་པ་ཉིད་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཇི་སྐད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་གཟུང་ན། །བླུན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ཙུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བར་མ་ཟད། ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ཀྱང་འགྲོ་ལ། ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་ནི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་སྨོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུར་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དུ་མ་ཞིག་ནས་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་མི་ཟེར་གྱི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྱུར་འཚོས་ལ་ནི་དགོས་ནུས་མེད་པར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞི་བརྒྱ་པ་

ལས། གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དུའོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དེ་ནི་སྤྱངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པས་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་ལ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་སྤྱངས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ་སྙམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ངན་སོང་ཁོ་ནར་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་གདུལ་བྱ་འདི་འདྲ་བ་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ལ། འདི་འདྲ་བ་ལ་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་གང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་གོ་བ་དང་། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་མཚར་བའི་བསམ་པས་དྲངས་པའི་མཆི་མ་གཡོ་བ་སོགས་རྟགས་མི་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ལོག་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྣང་སྐྱེས་པའི་བླུན་པོའི་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཉན་པ་པོ་སྣོད་ལྡན་ལ་བཤད་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་བའི་ཕན་ཡོན་འཕྲལ་དུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་

འགྱུར། །སྨིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེ་སྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་སྒྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བྱེད་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཆེར་ཇི་ཙམ་སོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་ཆེས་གུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་བསྔགས་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་སྐྱེས་པར་སྒོམ་ཕྱིན་ཆད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། ངེས་དོན་གོ་བ་ལ་སྤྲོས་བཅས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རེ་ཤིག་གཞན་ངོར་ལས་འབྲས་ལ་སློབ་པ་སྐད་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། རང་"སྟེང་[༣]ནས་དེ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས། ངན་འགྲོའི་སྒོ་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་འདྲ་བའི་སྣོད་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་བཤད་པ་ལ་ནི། འཆད་པ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། བསླབ་བཏུས་ལས། བློ་སྦྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །ཞེས་ཀུན་དགྲིས་ཚང་ན་ཕམ་པ་འབྱུང་བར

[༣] སྟེངས

ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་ནས། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་ཀྱང་། ངོ་མཚར་བ་སྐྱེས་པས་དྲངས་པའི་མཆི་མ་འཁྲུག་པ་དང་། བ་སྤུ་གཡོ་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ན། ད་ལྟ་ཟབ་མོའི་སྣོད་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། བླ་མ་དམ་པའི་ངག་གི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཅན་མང་པོ་གསར་དུ་འཛོག་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་གུས་པར་ན། དེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་རྐྱེན་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས། ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས། ཡ་ང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྦྱིན་དཀའ་བ་ཡང་སྦྱིན་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་། བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་འདི་འབབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དག་གིས་ནི། འབད་པ་ཆེན་པོས་བཤད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལ་སྦྱངས་པ་ལྟར་སྣང་ཙམ་ཟད་རེ་བྱས་ན། དེའི་རློམ་པས། གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་རང་དགར་ཞུགས་ནས་མ་བསླབས་པར་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་གནས་ལ་མ་སྦྱངས་པར། ཁྲིད་དམ། མན་ངག་ཚུང་ཚུང་རེའི་ནང་དུའང་ཟབ་མོའི་

ངེས་དོན་འཆད་པ་སྐྱད་ཟེར་བའི་སྙིང་ཁམས་ཅན། རང་གི་ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཟབ་དོན་འཆད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། རྙེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་ཙམ་ཟད་ཙམ་གྱིས་གཡེན་བཙོས་པས་སྙིང་ཁམས་གང་ཆེ་འགྲན་པ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །

བཞི་པ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དངོས་ལ།

དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

༼ དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་གཟུང་བ། ༽

དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་པས་ན། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བཙལ་བར་བྱ་སྙམ་ན། ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙལ་བར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དྲང་བའི་དོན་ནི་མི་སྲིད་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་རུང་མི་རུང་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། ཐེག་པ

ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྱེས་པའི་རྗེས་ནས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྡེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་ཞིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པས་ཉན་ཐོས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉན་ཐོས་པར་བཞག་པ། ཐོས་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐུར་པ་འདེབས་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དག་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་བས་ན་བོད་དག་གིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཕྱེད་པར་ནོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་བྱུས་”པ[༣] སྣང་ངོ། །

གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ནི་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བ་དང་། འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་”ཝཱ་རཱ་ཎ་སིར[༤] དྲང་

---

༣ - ཕ

༤ པ་ར་ན་སི

སྟོང་སྣ་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་པའི་རྣམ་པས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ། སྔོན་ལྷར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་སྐོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་། བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས། ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པར་མ་མཆིས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ། ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འདི་ནི། བླ་ན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་པ། ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་

ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་པ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་ལ།

ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྡེ། ཐེག་བསྡུས། ཀུན་ལས་བཏུས། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་གསལ་བར་མཛད་ལ། ཁྱད་པར་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་ལེའུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཕལ་ཆེ་བ་རྫོགས་པར་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྒྱས་པར་སྟོན་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱས་པར་ཐེག་བསྡུས་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམས་སྙ་ཚང་བ་ཙམ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ནས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་སྟོན་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་གོང་དུ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྒོལ་འབྱེད་པའི་རྩ་བ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འབྱེད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཐེ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མདོ་

གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་ལྟོས་ནས། དེའི་དོན་བཟུང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མདོ་དེ་རང་གི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་ཚོད་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་། བར་པ་ལས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དངོས་སུ་ཕྱེ་ནས་མ་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ལས་ནི། ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །

དེ་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། ངོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལ་དགོངས་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་

དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། གང་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

སུམ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བར་འབྱེས་ཆང་སྦྱར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་དོན་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་ན་འང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། དེའི་ནང་ན་དོན་དམ་མ་ཆུད་པར་ཀུན་རྫོབ་འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཀོ་བོའི་ཚིག་འདི་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་གང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲོགས་པའི་ཚེ་ངེའོ། །

འོ་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན།

མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྐྱེན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་མེད་པ་

ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ན་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར

མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ནི། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་སྙམ་ན། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ལྟས་ན། གཞན་དབང་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་

མཚན་མའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་པ་འདེབས་ཤིང་ཚུད་གཟོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས། བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྨྲའོ། །"དེ་[5]ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། གདགས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པ་ན། མེད་པར་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་བསྟན་ལ། བྱང་སའི་ལུང་གོང་མའི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་

[5] + འི

དགག་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་པས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་ཀྱི་རྫས་སུ་མེད་དགོས་པས་གཏན་ནས་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སྙམ་པ་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་སྤྱིའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་གཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་དྲིས་པ་ན། གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དབུ་མ་པ་བདེན་མེད་དོན་དམ་དང་། བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྨྲ་ཕྱོགས་སྔར་བཀོད་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྡུ་བ་སོགས་ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་རང་ཉིད་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མེད་པར། མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དོན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་

གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་འགྱུར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྱད་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་། ཐོག་མ་དང་ནི། ཞེས་པས་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད། ཅེས་པ་སྔར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་དང་། ཞེས་པ་གཞན་དབང་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར། ཞེས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ལ། ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་གསུངས་པར་འགྲེལ་པས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ལུགས་སོ། །

དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྐང་པ་དང་པོས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན། རྐང་པ་གཉིས་པས། དེ་ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་པོས་སྟོང་པར་བསྟན། རྐང་པ་གསུམ་པས། གཞན་དབང་དེ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་"སྟོང[༨]་པ་ཉིད་

[༨] སྟེང

ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་དང་། འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པས། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡོད་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་པ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྫས་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་སེམས་པ་དང་། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་བ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བརྩམས་སོ། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བཤད་དེ། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་"དེས [༨] 'སྟོང་པའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ས་སྡེ་རྣམས་ནའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེར་མ་ཟད་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཚོལ་བ་བཞི་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་དང་། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོ་ཚོལ་བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཚོལ་བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡང་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ནས། དགོངས་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པས། མ་བསླབས་པ་ཁ་ཅིག །

---

[༨] དེས

ཀུན་ལས་བཏུས་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ནི། ཆ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་སྨྲ་བའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་། བྱང་ས་དང་། ཐེག་བསྡུས་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་རྣམས་ལས། མདོ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དང་ལྡེམ་པོའི་ངག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞག་པར་མི་ནུས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཞི་བ་བགྲོད་པའི་ཉན་ཐོས་ནི། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྙིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྐལ་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་བསྙོན་དུ་མེད་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་བསྡུས་ནས།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་དག །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་

གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་བླངས་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི་རིག་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པའོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཡངས་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དྲུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ། བསྡུ་བ་དང་ཐེག་བསྡུས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་གཞུང་དེ་དག་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞིར་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་སྨྲ་བ་ནི། ཁོ་བོས་དེ་དག་གི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བལྟས་པར་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་སོ། །ཞེས་སྨྲོག་པའོ། །

གཞན་ཡང་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཉིད། ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་ཆེས་གསལ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལ། སྟོང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད། གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུ་བྱས་ཀྱི་ཚོགས་

ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་ནོ་སྙམ་དུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་བློ་གྲོས་སྨྲོས་པས་རང་གི་གཞིད་མ་ལ་ཕར་འཛིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བལྟས་ན། སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་བློ་འཁྲུལ་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བའི་རང་སྟོང་ཡིན་པས། གོ་ཆོད་ཀྱི་ཆོད་སུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དགོངས་པ་དང་ངེས་དོན་དུ་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་ཀྱི་མ་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་དགོས་པས། ལས་འབྲས་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ལས་ཐ་ཆད་པ་ནི་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་རང་སྟོང་དུ་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀའང་རང་སྟོང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟན་ཅིང་། དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གང་གིའང་དོན་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུའང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མ་བྱུང་ངོ་། །

ཨོ་ན་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མི་འཐད་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མདོ་དེའི་དོན་དུ་སྨྲ་ཞེ་ན། སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་རག་སྟེ། དབུ་མ་པ་ལྟར་གཞན་དབང་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཨོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་"པའི[༡]་ལུགས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་གཞན་དབང་གི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ནི་རྒྱན་དང་ཐེག་བསྡུས་དང་བསྡུ་བ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འཁྲུལ་བ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་འཁྲུལ་གཞི་ཤིང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མའི་སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ནི་གཞན་དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་དང་འདྲ་ལ། ཤིང་བ་སོགས་དེ་དག་རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྣང་བ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱངས་ཆད་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་འགྲེལ་པས་བཤད་དོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་གཞན་དབང་སྟོན་པའི་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་དམིགས་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་སྙམ་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བཤད་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

[༡] བའི

འོ་ན་གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དགོངས་འགྲེལ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྡན་བཤད་པའི་ཐད་དུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གཞན་དབང་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བའིདམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་དེ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྫུན་པ་ཙམ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདིའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །རྣོ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་

འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འབད་ནས་བསྒྲུབས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལུགས་འདིའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་"གང[*]་ཁེགས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལེགས་པར་ངོས་ཟིན་ནས། དེ་དག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒྲིབ་པ་གང་སྤྱངས་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་སྐུར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐས་བཞག་པ་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་སྡེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་སུ་ཐར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ། སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་སྟོན་པའི་སྒོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་སོགས་ནི་ཐར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་གོ་བར་ནུས་སོ། །སྒྲོ་འདོགས་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

ལྷན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་ལུགས་འདི་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་བཞེད་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་དེ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་

[*] གེང

འདོགས་པ་ལུགས་འདིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཁེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་པུས་གསལ་བར་མཛད་དུ་ཟད་ཀྱི་མཁས་པར་ཁས་འཆེ་བ་གཞན་མཐའ་དག་གིས་ནི་དབང་ཤེས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛོག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྐྱ་བ་འཛིན་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ཕྱོགས་བསླད་པར་གྱུར་ནས། ལུགས་འདིའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་གི་གྲུ་བོ་ཆེ་ལ་འཇིག་པར་བཟོད་པ་ཇི་མ་ཐོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུག་པ་ཤ་སྟག་གོ །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་བཀའ་དྲིན་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་བྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་མཐའ་དག་གིས་རྗོ་རྗེའི་ཚིག་ལྟར་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་དབྱེ་བར་མི་ནུས་ཏེ་གཏོལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རིག་ནས། ཁོ་བོས་ཤིན་ཏུ་ཙུང་ངུའི་ཚིག་གིས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལག་མཐིལ་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་

ཙུ་ར་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡིས་རྣ་བ་བླགས་ཏེ་འདུག་ཤིག །དེ་ཡང་
རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་སུ་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་
འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་
བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་
བྱས་ནས་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་།
དེ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
ལུགས་དང་། དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་མཐོང་རྒྱ་ཆུང་བའི་
གཏམ་སྟེ།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྡུས་སུ། དེ་ལ་ཀུན་
བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དོན་
ཉིད་དུ་སྣང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་
བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་
དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་
དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་
མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་དང་། ཡུལ་
ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དཔེ་རྨི་ལམ་དང་རབ་
རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། སྨིག་རྒྱུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་

སྒྱུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་སོགས་དུ་མ་བཀོད་ནས་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དང་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐེག་བསྡུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་དབང་གང་ལ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཚུལ་དང་། བཏགས་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇོག་ཚུལ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་ཚོལ་བ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྣམ་གཡེང་གི་རྣམ་རྟོག་བཅུའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག

འཛིན་དུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་། བསྡུ་བ་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་ཤིང་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བྱང་ས་སོགས་ལས་བཤད་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྡར་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཕུང་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་དེ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དགག་མི་ནུས་པས་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་སྟེ། དགག་བྱ་གང་བཀག་ནས་བདག་མེད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དགག་བྱའི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་མཐུན་នོ། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྡར་བཏགས་པ་ཙམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་སོགས་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ

དང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་སྤྱི་མཚན་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་ཚུལ་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཚུལ་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ"སོགས་ཚིག[༡༠]་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་མཚན་གཞི་ལེགས་པར"ངོས[༡༡]"ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའམ་གནས་ཡིན་པ་ནི་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་མོད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དག་སྣང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུའང་གྲུབ་པ་ཁེགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་སུ་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་སྣང་བ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་སུའང་དེས་གྲུབ་ཟིན་པས། རྟོག་པའི་སྣང་བ་དེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འོང་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་པས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་

[༡༠] སེགས་ཚིག

[༡༡] ངེས

ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། དེ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འཇོག་གོ །

གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་བདག་ཁེགས་པར་འགྱུར་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དགག་བྱ་གློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་བས། ཐོག་མར་སྣང་ཚུལ་དེ་ངོས་ཟིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ལ། མིང་གི་སྤྱི་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་པས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །ཅི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་འཆར་ཞེ་ན། དེ་འཆར་བ་འགལ་ན་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། དེ་མིང་དང་བརྟས་″ཇི[13]་ལྟར་བཞག་པ་དང་། དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་འཛིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར། ཐེག་བསྡུས་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཀུན་གཞི་རྣམ་

[13] དི

པར་ཤེས་པ་ལ་ས་བོན་ཅན། ཡོད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །

ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་གི་རྣམ་རིག་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རིག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང༌། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང༌། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་དུ་གསུངས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང༌། ལུས་ཅན་དང༌། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང༌། བདེ་འགྲོ་དང༌། ངན་འགྲོ་དང༌། འཆི་འཕོ་དང༌། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །

དེ་ལ་ལུས་དང༌། ལུས་ཅན་དང༌། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང༌། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང༌། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང༌། དུས་དང་གྲངས་དང་ཡུལ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལ་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བ་དེ་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སྣང་ཚུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། སྔོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྔོན་པོ་གཟུགས་སོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུན་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྔོན་པོ་འདི་གཟུགས་སོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ལྡོག་སྒྲོ་བཏགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །

རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་འདིར་བརྟག་ལ་བྱང་བའི་སྐྱེས་བུས་ཡིད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་ཚེ་ན་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བར་མ་ཟད། སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་པ་དང་། སྔོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའོ་ཞེས་པ་དང་། འདི་སྔོན་པོའི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད

ཀྱི་གཞིའམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ན། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྔོན་པོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་འདི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིག་ཤེས་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔོན་པོའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ནའང་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྔོན་པོ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཀུན་སློང་རྟོག་པའམ་མིག་ཤེས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྔོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་སྔོན་པོ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། སྔོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་″དོན[༡༣]་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་པོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའོ་འདི་″འདིའི[༡༤]་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་དོན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་སྔོན་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་ལྟར་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའང་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྔོན་པོའོ་འདི་གཟུགས་སོ་

༡༣ དེན

༡༤ དདིའི

འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ། །

ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པས་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སྣང་བ་དེ་ལ་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་དང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འདྲ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གཟུགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུལ་སྔ་མ་དང་འདྲ་ཡང་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པས། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་ཚེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གནས་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པས་ཁས་ལེན་ནོ། །

དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཀུང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རང་ལྡོག་ཡང་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་དེའི་གཞིར་སྣང་བར་འདོད་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀུང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཚེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་རྟོག་པས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གཉིས་ཀ་འདོད་ཅིང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཞེན་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཇོག་པ་དང་མདོ་སྡེ་པས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུན་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོ་བདེ་བར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་

མཚུངས་པར་ཐལ། འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་རང་ལྡོག་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་གྱུར་པ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འདི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ལ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་དེ་དག་གི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱང་དོན་མཐུན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པས་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཀྱང་དབང་ཤེས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་མི་སྐྱེའི། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུའང་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་ཡོད་པ་འགོག་པ་

གནད་གཅིག་ལ། དེ་བས་ན་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལས། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་ངོ་། །

སྔོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྔོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་བྲིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་སྟོར་བཤད་པ་དེས་གྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྟངས་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྨྲའི་བཙོད་བྱའི་རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་ལྡོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྣང་བའི་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་ནས། འདི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུའང་མ་གྲུབ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་མི་གཟུང་ངོ་། །སྔོན་པོ་སྔོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་

སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ལ། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །

དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་གཅིག་གི་སྣང་ཚུལ་ལ་ཡང་རང་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རང་གི་རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་བསྡུས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དོན་དུ་སྣང་བའི་གནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ཇི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་རྐྱེན་གཞན་གྱིས་དབང་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་ནུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

ཏེ། རང་གི་བག་ཆགས་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་སོ། །

རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། ཤེས་པ་སྔ་མ་སྔ་མས་རང་འདྲའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་རང་འགག་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྒོས་ནས་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བས་ན་མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་ལ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ནི་སྔོར་སྣང་མིག་ཤེས་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི་རྟོག་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། འོན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྣང་བའང་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་རྟོག་པ་ལ་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་དབང་གིས་ཤར་བ་དང་བག་ཆགས་ས་བོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་པ་མི་འདྲའོ། །རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ནི་རྒྱེན་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུའི་རྐྱེན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྣང་བ་ལ་ཡང་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་དང་བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དང་བཏའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་ནུས་པའི་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་དབྱེར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྣང་བའི་

དོན་ལ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ཡང་རིགས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་རྟོག་པའང་སོ་སོ་བ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཞེན་ཚུལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་དག་གིས་ཤེས་ནུས་མོད་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་བརྟུལ་བའི་ངོར་སླར་ཡང་བསྡུས་ནས་སྨྲས་སོ། །བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལའང་སྣང་ཚུལ་བརྡ་ལ་བྱང་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་ཡང་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་མ་ཤར་བས་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་བརྡ་སྦྱོར་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁྱད་པར་རོ། །

དེ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐེག་བསྡུས་ལས། མིང་གི་སྔ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ། དེའི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་འཇོག་པ་བརྡ་ལ་གཏན་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་ལྟོ་ལྡིར་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པོའི་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་བརྡ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྔ་རོལ་དུའང་ལྟོ་ལྡིར་བ་མཐོང་བ་ཙམ་ནས་འདི་བུམ་པོའི་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འདྲའི་བློ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་འཇོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ལ་མིང་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུ་དེ་མིང་དེ་དག་གི་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་དེ་མིང་″དུ་མ[༡༥]་ལྟར་དོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་ནོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེའང་དེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་གི་འཇུག་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །

མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྡ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྨྲ་ཡང་། རྣམ་རིག་པས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་ནུས་པར་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འདི་རྣམ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་འམ་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྣང་བ་ན་

[༡༥] དུམ

སྔོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་སྔོན་པོའོ་ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྣང་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྔོ་སོགས་སྣང་བ་ན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པས་སྣང་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་རྣམ་ཤེས་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མ་ཤེས་ལ། རྣམ་"རིག"[76] པས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་འཛོག་ཤེས་ཀྱང་མིང་དང་བརྡས་བཞག་ཙམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཛོག་མི་ཤེས་པས་དེ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་དོ། །

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་པས་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། འོན་ཀྱང་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་པ་འདོད་དོ། །དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྡ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་

[76] རེག

ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་པའང་དོན་སྨྲ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཉིད། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་དང་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་དངོས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མི་སྲིད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པ་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཚད་མ་པ་ལ་སྐབས་དེར་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྣམ་རིག་པས་དོན་དེ་ཉིད་མིང་དང་བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་དང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་དོ་ཞེས་བཞེད་དགོས་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པས་མིང་དང་བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་རྒྱུ་"མཚན[17]་འདོག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གསུང་དེའི་དོན་དེ་གཉིས་གང་དུའང་དགོས་པར་མི་བྱའོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་མདོ་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་ལ་མི་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པས།

[17] མཚན

དེ་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་མིན་ཀྱང་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་མིང་"འཇུག[18]"པའི་གཞིར་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་སོ། །ནམ་མཁའ་དང་སྐྱང་འདས་སོགས་ནམ་མཁའ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་སྐྱང་འདས་སོགས་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་རང་གིས་རང་མཚན་གྱི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཏེ་འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་དོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པའི་དོན་མེད་པས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྒྲོ་འདོགས་འདི་ཁེགས་

༡༨ ད་ཇུག

པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཡང་འབད་མེད་དུ་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིའམ་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ན་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ཡོད་པའང་ཁེགས་པས་དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་གཟུང་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁེགས་པས་སྔོ་སོགས་རྣམས་རང་སྣང་མཁན་གྱི་དབང་ཤེས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་ཡོད་པའང་ཁེགས་སོ། །

འདི་འདྲ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་པར་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ལའང་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མང་དུ་སྨྲ་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་མེད་པར་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱར་ཏེ་འཆད་དགོས་པ་མང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཤེས་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ནམ་མཁའ་ཡང་མ་མཐོང་ནམ་མཁའི་མིང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཡིན་ལ། ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བེམ་པོར་འཛིན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྲིད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཐེག་བསྡུས་དང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུར་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པའི་གཞི་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ལྟ་བུ་མ་དག་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །

ཀུན་བཏགས་ནི་གདགས་གཞི་གཙོ་བོར་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བརྡས་འཇོག་མི་ནུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་བློ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ལ། སྒྲ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་

འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཞིག་བློ་འཁྲུལ་བའི་དོན་གྲུབ་པ། དཔེ་ན་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དཔེ་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཏེ། སྔ་མ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་བཏགས་པ་བ་དང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞན་དབང་སྣང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པ་ལ་སོགས་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་མོད་ཀྱི་ཏ་ཙང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གང་དུ་འང་། །ལུང་བསྟན་མ་ནུས་ཟབ་པའི་གནས། །དགོངས་དོན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཕྱེ་ནས། །འདི་ལྟར་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱས། །དགོངས་དོན་ལོག་བཤད་དེ་འགོག་དང་། །ཡིད་གཉིས་གནས་སུ་བསླུབས་པ་ལས། །དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་པར། །ལོག་པའི་སློན་པ་མཁས་པས་"སྤྲངས[18] ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་

[18] སྤངས

སུ་བཅད་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་འདོད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཞུང་གཞན་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཆང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ལའང་འཛོག་མཚམས་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐབས་དང་། སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་འཇོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་འབེབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཤེས་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པ་ལྷ་བུ་རྣམས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་འདི་འདྲ་བའི་དྲང་ངེས་དཔྱོད་

པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དེ། ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པའི་སྟོན་ཚུལ་ནི་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་ཏེ་ལན་ཚྭའི་ཆུ་སྣོན་པོས་སྦྲངས་ཏེ་སྐྲའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཁུ་བ་སྣོན་པོས་སྦྲངས་ནས་བལ་གྱི་ལྭ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྨན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་སྦྲངས་ནས་རས་སྲབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་བཻ་ཌཱུཪྻའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པ་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་འཁོར་ལོའི་གཏམ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་དག་སྦྱོང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ན། ནོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོང་བ་ལྟར། གདུལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་ཕྲ་རགས་གསུམ་སྦྱོང་བྱེད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐ་དད་དུ་སྨྲས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ཞེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་

གསུམ་དུ་བསྟན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་འགྲེལ་མེད་དོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ནི་ཁམས་སྒྲོང་བ་ལ་དང་པོར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཉིས་ཀྱི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་དྲི་མ་སྦྱོང་བར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། དེའི་ཚེ། ལྷའི་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ཚད་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་ནས་སྐད་མཐུན་པར་འདི་སྐད་དུ། ཀྱེ་བདག་ལ་སོགས་པས་ནི་དེང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་སྨྲས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་ཐལ། དེ་ལས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་འདི་ལྟར། འགལ་བ་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་གཅིག །མདོ་དེས་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་བསྟན་ཚོད་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་ནས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེ་བར་

གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་། ཛ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ངེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཕྱི་མ་འདི་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ལྟར་མི་མཚུངས་ཤེ་ན། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་འདི་དག་གིས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ལ་བྱུར་མི་རུང་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། ལྷག་མེད་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་ལུས་ལེན་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་བའི་ཚེ་བསྡུ་བ་སོགས་ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། སྙིང་པོའི་མདོ་ལ

སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚེ་ནི། རྒྱུད་བླ་ཙ་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ན་ སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དང་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་པར་བཤད་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས། འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པས་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་རྣམས་ལས། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ཁུངས་སུ་དྲངས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་དྲང་ངེས་འཇོག་པར་གསུངས་ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་བསྒྲུབ་པ་

བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དོན་དམ་པ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་།

སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་དྲང་ངེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ན། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་དེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་མ་ངེས་པར་དེ་ལས་གོང་དུ་དྲངས་ནས་གནས་ལུགས་གཞན་ཚོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྲོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་ལས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། གནས་ལུགས་སེམས་པ་ན་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚོད་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་དེ་ལས་གོང་དུ་དྲངས་ནས་གནས་ལུགས་ཚོལ་དགོས་པ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཡོངས་སྒྲོད་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་པ་ན་ཡང་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚོད་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པ།

ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ན་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།

ངེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ”ཞེ[༣༠]་ན། ཆད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་དྲང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལྟར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་དག་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

༼འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ།༽

གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། འཕགས་པའི་གཞུང་མཛད་ཚུལ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འདིས་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་གཞུང་སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། སྤྲིང་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གསོ་དཔྱད་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། ཁྱད་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་། རིགས་པས་སྟོན་པ་ལ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྩོད་བཟློག །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་རྣམས་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་། བདེན་དངོས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་

[༣༠] ཞ

གྱིས་བཏགས་པའི་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་མཛད་ལ་རྩོད་བཟློག་ནི་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ལའང་རང་བཞིན་མེད་ལ་དེ་ལྟ་ན། ཚིག་དེས་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་སོགས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་ལ། དེ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚིག་གིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་རྩོད་བཟློག་གི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ཡང་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་དེར། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྒྱུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལ་བརྒལ་བའི་ལན་དུ་གཞུང་དེ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་མདོ་ལས་དེ་དག་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་རྒོལ་བ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། མིང་ཙམ་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཉིད་

དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་དོ། །

གཞུང་གཞན་གཉིས་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བའི་ལམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་མི་ནུས་པས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཡང་མཐར་འཛིན་སྤངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་འཛིན་པས་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྲིད་པ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཚེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ཞེས་བཞག་གི། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་བས་འཇོག་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་སྟོན་པའི་ལུང་གི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པས་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། མངོན་མཐོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་སྣོད་རུང་

དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་ངར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོའི་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་མི་ལྡོག་ཅིང་། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མི་ལྟ་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་དོན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་བྱུང་མོད། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ

མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འདི་འཕགས་པ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་རྗེས་འཇུག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་དག་ཡབ་སྲས་འདི་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འཕགས་པ་ལྷའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་ཕྱེ་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་ཐོག་མར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བོད་སྔ་མ་དག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་དགར་བརྩམས་པའི་གཞུང་རྩ་བ་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་"མཛད[31]"དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དག་ཀུང་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་མཛད་དེ། འདི་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཞལ་

[31] མཛད

གྱིས་བཞེས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ལུགས་སོ། །

དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་ཐོག་མར་ཕྱེ་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་མཛད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལའི་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་། འཕགས་སེང་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ཞི་བ་འཚོའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་དམིགས་ཕུག་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱོགས་གཞུང་བཙུགས་ནས། རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ། རང་དགར་བརྩམས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་རྩ་ཤེ་ལ་འགྲེལ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། དེ་བ་ཤར་མ། གུ་ན་མ་ཏི། གུ་ན་ཤྲཱི། སྠིར་མ་ཏི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྲེང་བ་ནི་

དེ་བ་ཤར་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་སྨྲ་རས་གཟིགས་བརྟུལ་"ཞུགས[༡༡]་ཀྱིས་བཤད་དོ། །

ག་ལས་འཇིགས་མེད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བོད་མང་པོ་སྨྲ་བ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་པ་ག་ལས་འཇིགས་མེད་ལས། བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། །སྨྲ་པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དེ་མི་འཐད་དེ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་"ཞུགས[༡༣]་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འགྲེལ་བཤད་དེ་མ་གཟིགས་སོ་སྙམ་དུ་དོགས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བློན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན་ནི་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གནོད་བྱེད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་པས་རྩ་ཤེའི་གཞུང་གི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སློབ་དཔོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་པར་བཤད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲེལ་པ་དེར་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགག་པ་མེད་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་

༡༡ ཞུགས

༡༣ ཞུགས

ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དོ། དེའི་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ལ། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་མེད་པར་གྲུབ་པར་བཤད་ནས། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་རྩོད་པ། རྐྱེན་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞི་དང་། དེའི་ལན་དུ། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་མེད། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྐྱེན་བཞི་པོ་དེས་དངོས་པོ་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་རྐྱེན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་ཅིང་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྐྱེན་ལའང་བྱ་བ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་བཀག་པར་བྱས་པ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་གོ་རིམས་འཆད་ཚུལ་འགྲེལ་པ་གཞན་གསུམ་ཀ་དང་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཆེས་མང་ཞིང་། གཞུང་རིགས་པ་ཕྲ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ནི་ཚིགས་བཅད་ལྷུག་པར་བཏང་ཙམ་ལས་ཅིའང་མ་བཤད་པའང་མང་བར་སྣང་ངོ་། །

འདི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན་ནི་ཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆའང་བླངས་པ་ཚུན་ཆད་ཡི་གེར་བཀོད་ཅིང་འཕགས་པའི་གཞུང་རྩོད་བཟློག་གི་རང་འགྲེལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ལུང་ཡང་དྲངས་པ་མང་བ་ལ་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་སློས་པས་རང་འགྲེལ་དུ་མི་བཞེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། འདི་ནི་འཕགས་པ་ལ་ཁ་གཡར་བའི་གཞུང་དང་འགྲེལ་པ་སོགས་སྔགས་ཀྱི་སྐོར་ལའང་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དེ་འདྲ་འཕགས་པས་མཛད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་

འགྲེལ་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་འདི་འང་དེ་དག་དང་འདྲ་སྟེ། ཚིག་དོན་གང་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པར་འགྲེལ་བཤད་གང་ཡང་རུང་བ་རེའི་ཚིག་ཙམ་རེ་མཐོང་བས་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ལས་ཀྱང་རྟུལ་པོར་མཚོན་པ་ལས་གཞན་དུ་བརྟག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་འཕགས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཧེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་ན། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་མོད་ཀྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བླ་མ་དག་འཕགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རྡོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤས། ཀླུ་སྒྲུབ་སློབ་མ་ཟླ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རིམ་གཉིས་གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས་རྙེད་པ། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་ལྡན་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བཏུད་དེ་ཟླ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་དང་།

པཎྜི་ཏ་སྐལ་ལྡན་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོས་ཏེ། དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་བསྟན་གྱི་བརྒྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྲམ་ཟེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ཞེས་པ་སྣར་ཧ་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་བཤད་པ་དང་། དེས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡང་སྒྲོན་མ་རབ་གསལ་ལས། གོང་ག་"ནཡི [39] གྲོང་ཁྱེར་དུ། །དཔལ་གྱི་རི་བོའི་རྩེ་མོར་

༣༩ ནའི

ནི། །སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་གནས་ཉིད་དུ། །དང་པོར་དེ་ལ་གནས་བྱས་ནས། །མི་དང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་མཚུངས། །མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གསུངས་པ། །སྒྲ་གཅན་"འཛིན་[༣༥]་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས། །ས་སྙིངས་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །བརྙེས་པ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོས་པས། །ས་ཐོབ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན། །དཔལ་ལྡན་ཀླུ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལས་དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་ནི། །ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །འདུས་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཀླུ་གྲགས་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་ལ། མཁས་པ་བི་ཥྞུ་ཀ་རའི་སློབ་མ་པཎྜི་ཏ་ཀུ་མ་རས་ཀྱང་། འདི་དག་གིས་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མན་ངག་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སྤྱོད་པ་པ་དང་། ནཱ་རོ་"པ་[༣༦]་དང་། མངའ་བདག་མཻ་ཏྲི་པ་དང་། ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་དང་། ཐུགས་རྗེ་དཔལ་ཞབས་དང་། ཁ་ཆེ་ལག་སྨི་དང་། ཐུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། སྐལ་ལྡན་གྲགས་པ་དང་། ཀུ་མཱ་ར་དང་། ཀུ་ལ་ཧྲ་ར་དང་། ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་རཀྵི་ཏ་དང་། ལི་ལ་བཛྲ་སོགས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་ལ། ཨ་བྷྱ་སོགས་ལྟ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཟླ་བའི་ཞབས་ལ་མི་མཐུན་པའི་བསམ་པས་འགོག་པ་སོགས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཛད་ཅིང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་ཡང་འཇུག་པའི་གཞུང་ཅི་རིགས་པ་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པར་སྣང་ལ། མཻ་ཏྲི་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བའི་ལུགས་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་མི་

༣༥ ཟིན

༣༦ བ

ཚུད་པར་བཤད་དོ། །

དེ་བས་ན་ལྷ་བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ལ་ཆོལ་"བའི[17]་སྤྱོབས་པ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་པར་གྲུབ་ཆེན་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་གཟུང་ནས། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལྷ་བ་གྲགས་པ་འགོག་པར་སྨྲ་བའི་བློན་པོ་འཛིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སྤྱངས་པ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ཀློག་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་ཕྲག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་བསླད་པའི་བརྫོལ་གཏམ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲ་བ། བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ལ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷས་ཡིད་བསྒྱུར་བའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དག་གི་གཏམ་ལ་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྣ་བ་དགབ་པར་བྱོས་ཤིག །བློན་པོ་ཁ་ཅིག །ལྷ་བ་གྲགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་བཀག་པས་ལྷ་བ་གྲགས་པ་བཀག་པ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་འཚར་ཆེ་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། མ་བསད་པ་དང་ཕ་བསད་པ་སྤྱར་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་ལས་ངན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལའང་མཚར་ཆེ་རྒྱུ་ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲོས་ལ་དམ་པས་སྨད་པ་མཐའ་དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག །

སྤྱིར་བྱུང་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་ལ་གྲུབ་ཐོབ་རྟོད་མེད་ལྟ་བུར་གྲགས་པའི་མན་ལུང་གུ་རུས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལེགས་པར་བཀག་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རལ་གྲིས་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀར། རང་གིས་རྣམ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་འཆད་མ་ཤེས་པ་གང་བྱུང་དུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དོན་ནོར་བར་བཤད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བྱས་ལ། བོད་སྔ་མ་མཁས་པར་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག

[17] པའི

གིས་ཕར་ཕྱིན་འཆད་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་ལ་ཡང་མདོ་དང་མ་མཐུན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་ཟུར་ཐྲིས་པ་སྣང་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བབ་ཆོལ་བློས་མི་འཕྱིད་པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྨྲས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སྤྱི་བརྡོལ་སྨྲ་བའི་ཟླ་གྲོགས་སུ་བཙལ་བར་བྱ་བ་ག་ལ་ཡིན། ལུགས་པའི་རིགས་པ་ངོ་སོར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཁ་ཅིག་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རྟོད་ལྡན་གྱི་པཎྜི་ཏར་བྱས་ནས་ནཱ་རོ་པ་རྫོགས་ལྡན་གྱི་པཎྜི་ཏའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ནཱ་རོ་པས། སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། ཀླུ་སྒྲུབ་མན་ངག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་འཕགས་པ་ལྷ། །"ཀླུ་ཡི[༣༨]་བྱང་ཆུབ་ཤཱཀྱ་བཤེས། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི། །མན་ངག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་གིས་བཀྲིས། ཞེས་ནཱ་རོ་པ་རང་གིས་ཟླ་བའི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་བླངས་པ་རྣམས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པའོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་སྔགས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་ངེས་དོན་མ་གོ་བར་སྔགས་ལ་ཞུགས་ནས་ངེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཚ་མེད་པའི་རྒྱུས་གཏམ་གྱིས་མཁས་པ་དག་ངོ་ཚ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྒྲོན་གསལ་ལས། སེམས་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

འདིར་གསུངས་པ། ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་

༣༨ ཀླུའི

རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་རྣམས་དེ་ཀུན་རྫི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རྫུན་དང་བདེན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇོག་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་པར། རང་ཉིད་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་ངང་ཚུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྨྲ་བ་ལ་"འཛེམ[38]་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་དག་ནི་དགག་ཡུལ་དང་དགག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། བློ་གྲོས་"ཆེས[39]་ཆེར་གཟུ་བ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་བློའི་ཚོད་ཟིན་པས། རང་དང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆེན་པོ་དག་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་རིངས་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཤཱནྟི་པས་རང་གི་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དབུ་མ་པར་བྱས་ནས་མི་འགོག་གི །ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀ་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་མཐུན་པར་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་ལྟ་བུའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་འཕགས་པ་ལྷ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་བྱས་ནས་བཞི་བརྒྱ་པ་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

[38] འཛོམ

[39] ཆོས

འོན་ཀྱང་ཤཱནྟི་པས། འཕགས་སེང་སོགས་ནི་དངོས་སུ་མིང་ནས་སྨོས་ཏེ་འགོག་ལ། ཨ་བྷྱ་ཀར་ལ་སོགས་པས་ནི་སེང་བཟང་དངོས་སུ་མིང་ནས་སྨོས་ཏེ་འགོག་ཀྱང་འཕགས་གྲོལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྩོལ་བར་མི་ནུས་ཤིང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཟླ་བའི་ལུང་ཁུངས་སུ་འདྲེན་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་ལྷ་གཉིས་ལ་ནི་མཚན་ནས་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་འགོག་པའི་རྒྱ་གར་བ་སུའང་མེད་ཅིང་། རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་གང་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་པ་མེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་བོད་ཐུན་པོ་དག་གི་དགག་ཡུལ་ནི་ད་ལྟ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བཀུར་དང་འཁོར་འདུ་བ་སོགས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་ལུས་ལ་དབྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་འགོག་བྱེད་མི་འབྱུང་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡ་མི་ང་བར་སྣང་ལ། དགག་བྱ་དེ་དག་འབྱུང་བར་མཐོང་ན་ཁྲིམ་པ་དག་གི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་མི་ཚ་བར་སྣང་བས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིང་དུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །

དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བླ་མ་སྔ་མ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྣང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཞི་བ་འཚོ་དང་འཕགས་སེང་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ལ་རྫོག་ལོའི་སྤྲིང་ཡིག་

བདུད་རྩིའི་ཐིག་ལེ་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྫོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངེ། སྣང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་ལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པས་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སླ་བ་ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྣང་ལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཅན་སྒྱུ་གུ་སོགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བདེན་མེད་ཚོགས་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་དབུ་མ་རྒྱན་དང་དབུ་མ་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞི་འཚོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་དོ། །

ཕྱིས་ཀྱི་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་བློ་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུའང་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་དང་ཡང་མི་

བསྟུན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པ་དང་སྒྲ་བསྟུན་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླ་གྲགས་སོགས་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་མཐུན་པར་འཇོག་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་མཐུན་པས་མཐུན་པར་འཇོག་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་གྲུབ་མཐའ་མཐུན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་བསྟུན་པར་སྨྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་གང་ལ་འདོད། སོ་སྐྱེ་ཙམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པར་བྱས། འཕགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱས་པའམ། འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རང་ག་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སོ་སྐྱེའི་སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་གང་དང་ཡང་མི་བསྟུན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་གང་བྱེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་བའི་སྒོ་ནས་མི་བྱེད་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་ཐ་སྙད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇོག་པས་དེའི་ཕྱིར་སོ་སྐྱེ་དང་མཐུན་པར་སྨྲོ་ཞེ་ན། ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སོ་སྐྱེ་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སློབ་པ་དག་གི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་བློ་ལྡན་

སྐྱེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་དང་བསྟུན་པར་སྨྲ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བྱེད་འཇོག་པ་དང་། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་ཤལ་ཆེ་བ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བོད་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་འཇོག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་དེ་དག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་དུའང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྣང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུའང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཕྱི་དོན་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་། རྟུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་བློ་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་བློ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

བས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མས་དོན་དམ་དུ་གང་འདོད་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་སྨྲས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་གང་དག་ཆེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྨྲས་པ་དེ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདི་ནི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ།

དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ། སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ལྔའོ། །

༼ དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། ༽

དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ངོས་མ་ཟིན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་ཐོག་མར་ངེས་དགོས་ཏེ། དགག་བྱའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་དེ་བཀག་པའི་དགག་པའི་སྤྱི་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟིན་ན། ཡང་ན་དགག་མི་དགོས་པ་ཡང་བཀག་པས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དགག་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཐྲ་མོ་ནས་མ་ཁེགས་པས། བདེན་འཛིན་འགའ་ཞིག་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་བར་ལྷག་མ་ལུས་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ་དང་། ཁྱབ་ཆུངས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་༼ དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆེས་པ་དགག་པ ༽ལ།

འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་ན་རེ། དབུ་མ་པའི་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་

འདི་ལྟར། རིགས་པས་བརྟགས་ན་"དཔྱད་[༣༡]་བཟོད་པའི་ཆོས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མེད་ན་རིགས་པས་མི་ཁེགས་པ་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་དོན་གྱི་གཞུང་ཕལ་ཆེ་བ་ནས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མུ་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིར་མ་འདུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ །

མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐར། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་གའི་མཐའ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །མཁས་པས་དབུས་ལའང་གནས་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་

[༣༡] དཔྱད

རྟུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཙུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་པའང་ཙུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །སྟོང་མིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། གང་དུ་གཟུང་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནམ། ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པར་སྨྲ།

དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བཞི་པོ་འདིར་ཁ་ཚོན་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། མ་ཆོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་འགོག་པ་ན་བཞི་པོ་འདིར་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་འགོག་པ་འགལ་ཞིང་། ཆོད་ན་བཞི་པོ་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཤིང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པ་འདི་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད། དོན་དམ་ངེས་དོན་ལ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ངེས་དོན་ལ་མི་རྟོན་དྲང་དོན་ལ་རྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་འཁྲུལ་པའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད། ཡེ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་རྣམ་

ཤེས་ལ་རྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅིང༌། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་ཞིང་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་དམ་མི་ཆོད་ཅེས་དྲིས་པ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་གིའང་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་འདྲི་ན། བདེན་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཡོད་པ་ཕུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཀག་པར་བསྟན་པ་དང༌། རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པའོ། །

༼ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཀག་པར་བསྟན་པ།༽

དང་པོ་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང༌། དེ་ལུགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཤིང༌། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཟུང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང༌། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་པ་ལ་ནི། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་

འབེབས་པ་ན་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱུ་སོ་སོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་བ་མ་འཆོལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ནས་སྐྱེད་པ་ཞིག་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པ་ལ་སྙིང་ནས་གུས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འདོད་བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གང་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་རྡུལ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སོགས་འདོད་ཀྱང་གསོག་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གསོག་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁེགས་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ངེས་པ་མ་སྐྱེད་ན་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་པར་ནུས་པའི་གོ་སྐབས་མེད་ཅིང་། རང་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་ཁས་བླངས་མེད་པར་རེ་ཤིག་གཞན་ངོར་ཁས་ལེན་པ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་རིང་ལ་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་នོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་ངེས་པ་སྐྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ངེས་པ་ལ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་འདིར། འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཛོག་མ་ཤེས་པར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་དེ་ནས་ལྷག་མ་ལུས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ན་ནི་ཡུལ་རང་སྟེངས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་ལྟ་བ་དེ་མ་བོར་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་ཐར་པའང་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་ཐར་པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ལྟ་བ་དེ་མ་བོར་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གང་གིའང་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བསྟད་པ་ཟླ་ཞིང་ཡངས་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་གིས་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་

གདོད་ཐམས་ཅད་བཤིག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང༌། ཚུལ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཇོག་པ་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི། བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང༌། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་བཞག་ཏུ་རུང་བར་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། རྒོལ་བ་གཞན་དག་སྟོང་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྟོང་པ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་ངེས་པ་དྲངས་པས། བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཕན་ཚུལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་གྲོགས་སུ་སོང་ནས། ངེས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་རླུང་ཤུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་གཉིས་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་གཟིངས་ལ་ཞོན་ཏེ། སྐུ་གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་བདེ་བླག་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འདིས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་རངས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་རྨད་དུ་བྱུང་བ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྲེལ་མི་འགལ་བར་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྔགས་པ་མཛད་དེ།

ཇི་སྐད་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལུགས་དེས་ཇི་ལྟར་བཀག་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་

བོ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཇོག་པ་འཐད་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ལྟར་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་ དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་བཟློག་ནས་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་གཅོད་པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྱུ་གྱུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་མིན་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་སྨྲ་བས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསམས་ཏེ།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་བརྒྱད་མ་རྣམས་འཕངས་པ་ལ་ཁྱེད་ལྟར་ན་འདོད་ལན་གདབ་པར་རིགས་པ་ལ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ནི། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། །ཁྱེད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་བ་རྣམས་ཕར་ལ་བཟློག་སྟེ་འཕངས་ནས་ཁྱབ་པ་འགལ་བའི་ལན་བཏབ་ལ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པ་དེ་ནི་བཟོད་པར་དཀའ

བའི་སྐྱོན་ཆེན་པོར་བསམས་ཏེ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ཡིན་པ་ལ། ཁྱེད་ཅག་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་མ་བརྗོད་པའི་གོང་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་མ་སྨྲ་ཤིག །

དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཐལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རུང་ལ། ཐལ་བ་གང་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཁྱེད་ཅག་ལྟར་ན། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བཟློག་ནས་སྨྲ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་རུང་ཞེས་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྨྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་མི་འབྱུང་བ་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ན་ནི་སྡུག

བསྡུལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྡུལ་འགོག་པ་དང་སྡུག་བསྡུལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྡུལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤྲངས་པ་དང་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་སྒོམ་པ་ཡང་རུང་ངོ། །

སྡུག་བསྡུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རུང་ངོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་། ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དགེ་འདུན་རུང་ངོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡོད་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ཡོད་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་ལ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་འབྱུང་འཇིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་

ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་ཆེས་མང་དུ་གསུངས་པ་དག་བཟློག་སྟེ་སླ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཕོ་བོ་ཅག་དབུ་མར་ཡང་མི་སླ་བའི་དབུ་མ་པའོ་ཞེས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ལ།

ལྟ་ལས། དང་པོ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་མ་བཟོད་པ་ལ་ཆོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་རྙེད་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཆོས་དེ་མེད་པར་རྙེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་དེ་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གཞལ་བ་ལ་ཚད་མ་དེས་ཆོས་དེ་མེད་པར་གཞལ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཚད་མས་ཁྱོད་མེད་པར་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ཚད་མས་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚད་མས་མེད་པར་གཞལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྙོན་པར་ཐལ་ཞིང་། ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུའང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སླུས་པ་དང་ཁས་བླངས་འགལ་ལོ། །

དེ་བས་ན་རིགས་པས་མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པར་རྙེད་པ་ལ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དཔྱད་པས་རྙེད་མ་རྙེད་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ནི། བུམ་པ་སྣམ་བུ་སོགས་དང་། ལྷས་སྦྱིན་མཆོད་

སྤྲིན་སོགས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ། མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་མིང་དེ་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་རང་བཞིན་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པ་པོའི་བློ་ངོར་རྙེད་བྱུང་ན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་ཞིང་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བློ་དེ་ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་ལ་བློ་ངོ་དེར་རིགས་པ་དེས་རྙེད་པ་ལྟར་དོན་སྟེང་ན་གྲུབ་ན་མིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གཅིག་དུ་ཐལ་ལྟ་བུའམ། ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ལྟ་བུའི་ཚེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྙེད་ན། དེ་ནི་བུམ་པ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་མ་རྙེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། བུམ་པ་སོགས་མེད་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་བཙལ་བ་ན་མ་རྙེད་པ་དེ་བུམ་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི་བུམ་པ་སོགས་མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པར་རྙེད་པ་དེ་ལ་ནི་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་རྙེད་པ་དང་རང་བཞིན་རྙེད་པ་དང་དོན་དམ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་

དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན་བུམ་པ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྗེད་པ་ཡིན་ལ། བུམ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ། བུམ་པའི་དོན་དམ་དང་། བུམ་པའི་རང་བཞིན་དང་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མུ་བཞིར་བརྟགས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི། མུ་གུ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་པས་མེད་པར་སྨྲས་ཤིང་། མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པས་ཡོད་པར་སྨྲས་པ་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲས་ནས། སླར་ཡང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན། ཞེས་སྨྲས་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བས་སྐྱོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་མེད་པ་ཡིན་པར་གོ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བ་བུད། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་བུད། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྨྲ་བ་སུའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྣང་གི་ཁྱད་པར་ཡེ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་གི་ཡང་དོན་ལ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡང་མི་སྲིད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

ཟུར་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་འགལ་བ་མི་སྲིད་པ་བུད། ཟུར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་ཚད་

མས་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་བྱུང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། འདོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྨྲ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡིན་ན་སྒྱུ་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་སོགས་སུ་ཡང་རིགས་པ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས། ཆོས་གང་ལ་ཡང་མཐའ་གཅིག་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ས་གཏན་ནས་མེད་པར་གང་ལའང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་འབའ་ཞིག་སྙིང་པོར་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཡོད་པར་གཟུང་ན་རྟག་ལྟར་འགྱུར་ན། དངོས་པོར་གཟུང་བ་དང་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གཟུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐར་འགྱུར་བ་སོགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་བསྟན་མ་བསྟན་མཚུངས་དགོས་ཏེ།

ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པས་

ནི་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་བྱེད་རིགས་ན། སྨྱུ་གུ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། སྨྱུ་གུ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅིའང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པར་ཐལ། ཕུང་གསུམ་ལྡོག་པའི་འགལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚད་ལྟར་ཐལ། བདེན་མེད་དུ་གཟུང་ན་ཚད་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་རིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་ལྟར་སྣང་བ། སྐྱོན་མེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཁྱོད་བདེན་མེད་རིགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འགོག་པ་སྨྲོས་ཤིག །དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་བཀག་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཟློག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་གྲུབ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤཱ་རིའི་བུས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་

པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིར་སྟོང་ལྟ་བས། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། ཁྱེད་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་ལྟར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བཟློག་སྟེ་མ་སྨྲ་ཤིག །

འོ་ན། མི་སྟོང་ཙུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་། བདག་དང་བདག་མེད་བལྟ་བ་དག །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་བཟློག །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ལུང་གི་ཚིག་ཙམ་ཞིག་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ། ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་བློ་ཁ་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་ཕྱོགས་པ་ཁྱེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་གྱིས། འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའང་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་རྭ་མེད་མེད་དེ། རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བདེན་མེད་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་

ནོ། །དེས་ན་ཁྱབ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ཁེགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱ་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྟོང་མིན་མེད་པར་སྟོང་པ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚ་ཤེ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་བུ་དྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོར་གདགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཟློག་ནུས་ཀྱི། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བཟློག་མ་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་དུ་གཞུག་པར་ཇི་ལྟར་ནུས་པ

བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཁྱེད་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་འདི་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་ཅིག་ལ་ནོར་བླང་ཞེས་བྱས་པ་ལ། ནོར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ནོར་ཅིའང་མེད་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེས་པ་སྐྱོན་མིན་གྱི་ཅིའང་མེད་པ་དེ་ནོར་དུ་གཟུང་ན་གང་"ཟག[༣༢]་དེས་ནོར་མེད་པར་ངེས་སུ་གཞུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་ནས་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་ན་དེའི་བདེན་འཛིན་བཟློག་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱེད་ལྟར་ན། ནོར་ཅིའང་མེད་པ་ནོར་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཞེས་དཔེ་དོན་སྦྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་མང་དུ་སྨྲས་ཀྱིས། ཁྱོད་རང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། སྔར་ལྟར་དངོས་འགལ་སྨྲས་པའི་ཉེས་པས་འཇིགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའང་མིན། དོན་དམ་པ་མེད་པའང་མིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་སྨྲ་བ་ལ་ནི་དངོས་འགལ་གྱི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྨྲས་པའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་སྨྲས་པས་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར

[༣༢] ཟག

གྲུབ་བ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱུང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱུད་པ་ཅིའང་མེད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་འདྲ་བའི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་བལྟ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དོན་མ་གོ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མ་རིག་པར། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་མཐར་གཟུང་བས་ཞིན་ཏུ་འཁྲུམས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་སའི་ཕྱོགས་གང་དུ་གོམ་པ་འཕྱུན་ན་སྐྱེས་བུ་ལྷུང་ནས་ཉམས་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་གཡང་ཁ་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གང་དུ་གཟུང་ན་འཛིན་པ་པོ་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་དུ་ལྷུང་ནས་ཕྱུང་བར་འགྱུར་པའི་གནས་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་བདག་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་རྟག་དངོས་སུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ནམ་མཁའ་རྟག་རྫས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་སྨྲ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ནི་དངོས་སུ་དངོས་པོ་རྟག་པར་མི་སྨྲ་ཞིང་། བློ་དེ་དག་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་དངོས་པོ་རྟག་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་རྟག་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་བུམ་པ་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་དགོས་ན། བུམ་པ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་སྤངས་པའི་ཆོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་འདོད་ན། རྟག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྟག་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མེད་མཐའ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གིས་བར་སྲིད་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དངོས་སྨྲ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རྒྱུན་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཆད་ལྟ་ཡིན་ཏེ། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་དེ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་དུས་གཉིས་པར་རྒྱུན་ཆད་ན་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པར་སྨྲས་པ་ན་རྟག་པ་རྒྱུན་འཆད་པར་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེ་ལས། སྔོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཡོད་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་རྟག་ལྟ་དང་། མེད་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆད་ལྟར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། བུམ་པ་ཡོད་པར་གཟུང་བ་དང་། རི་བོང་གི་རྭ་མེད་པར་གཟུང་བ་

དང་། ནམ་མཁའ་རྟག་པར་གཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འཛིན་པ་སོགས་སུ་གཟུང་བ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཙམ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་གཟུང་བའང་ཆད་ལྟར་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་བརྟག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པས་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། སྔོན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་བླངས་ནས། ད་ལྟ་ཕྱིས་དེ་ཞིག་པས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པས་ཆད་པར་ལྟ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤློ་ཀ་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འཆད་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱར་ནས་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་པའི་མེད་པར་གཟུང་བ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས། དངོས་པོའི་ཡོད་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། །ཡོད་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བྱེད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན། །རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པར་ཁྱོད་བལྟའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ན། འོ་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་བར་འགྱུར་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་མེད་པ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་བཀག་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་སོ་ན་འདུག་པ་ཉིད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་མིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ཞིག

གམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བའོ། །ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་། སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་སྒྱུ་དང་གཟུགས་བརྙན་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྤྲུལ་པ་དང་རྨི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་ཅི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མེད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་སུ་སྨྲ། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སེལ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི། དེས་ན། དྲན་པ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཀུན་འབྱུང་། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི། དེའི་དྲན་པ་དེ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་གང་གི་ཚེ་འདས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པའོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཞན་མིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འདས་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། དྲན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་

ཕྱིར་དང་། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །

ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་ནི། ཇི་སྲིད་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་བོང་བུའི་རྭ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་འདི་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སྨྲ་བས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གཟུང་བས་རྣམ་པར་འཁྲུམས་པར་གསུངས་ལ། དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པར་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བ་ནི་མཁས་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེང་སང་གི་དབུ་མ་པ་དེ་དག་ནི་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་ལ། ལྐུན་པོ་དག་དེ་ཉིད་ལྟ་བ་མཐོ་བར་བྱེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་མི་འདེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་དངོས་སྨྲ་བས་དབུ་མ་པ་ལ་མེད་པ་པ་དང་མཚུངས་པར་རྒོལ་བ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། མེད་པ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་པས་སྐྱོན་ཆགས་ལ། ངེད་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་ལ། མེད་པ་པ་མེད་པར་སྨྲ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྨྲའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་

གསུངས་ཀྱི། དབུ་མ་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲའི་མེད་པར་མི་སྨྲ་ལ། མེད་པ་པ་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྨྲའི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྨྲོ། །དེའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་པ་ནི་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། མེད་པ་པ་དག་ཀྱང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་མེད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་རྗོལ་བར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཏེ་དབུ་མ་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྨྲ་བ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །མེད་པ་པ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། འོན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས། དེ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལས་འདིར་འོང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་ནས། འཇིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟན་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཆ་དེ་དབུ་མ་པ་དང་མེད་པ་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། རྒྱང་པན་གྱིས་ནི་

རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་ལ། དབུ་མ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་ལྟ་བ་འདིའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དབུ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་རྒྱང་པན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་མཚར་ལས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །རྨད་བྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་རྨད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་འབྲས་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་བར་འཇོག་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཚན་པའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་ཐུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ཟབ་ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ཤེས་པར་དཀའ་བར་ཐུགས་ཆུད་དེ། །དེས་ན་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས། །ཆོས་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འགའ་ཞིག་གིས་བཙལ་བ་ན་ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་མ་རྙེད་པ་ན། དཔྱོད་མཁན་གྱི་བློ་དེ་ལ་བལྟས་པས་དེ་ལའང་ངོས་གཟུང་ཅིའང་མ་རྙེད་པས། ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་གཟུང་ཅིའང་མེད་པའི་ངང་ལ། བློས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་འདྲ་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སླ་བས་དེ་འདྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ག་ལ་གསུངས། ཚུལ་དེ་ཆེས་རྟོགས་པར་སླ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཡང་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་སྣང་སྟེ། རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱིས་ག་ལ་ལང་། མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ། རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་པར་རློམ་པ། ཟབ་གནས་ཁྲིད་པར་ཅན་གྱི་མན་ངག་ཊཱི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ། འཆད་པའི་ཚེ་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཊཱི་འདྲ་བའི་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། མ་གི་ཅིའང་མ་བསླབས་པའི་ བླུན་སྒོམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཁས་པ་སྤྱི་སྙོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་དང་། སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་ཕྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད། ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་བློས་ཅིང་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་ཟེར་བ་འདིར་ཁ་འཆམས་ནས་འོང་བ་འདི། དབང་པོ་རྣོན་པོས་བལྟས་ན་ཤིན་ཏུ་འཚང་ཆེ་བ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་། སྔོན་འགྲོའི་དམིགས་པ་དང་ལུས་གནད་དང་འཁྲུལ་འཁོར་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཙོས་ནས་

ཁྲིད་རིགས་མང་པོར་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་སྒོམ་ལུགས་ལ་ཁྱད་ཅིའང་མི་སྣང་ཞིང་། མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཅི་ཙམ་ཕྱེ་ཡང་། ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ལྟར་མི་སྒོམ་པར། སྒོམ་དུས་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒོམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ཧྭ་ཤང་གི་ལུགས་གྲ་མ་ཆག་པར་འོངས་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །

དེའི་ཕྱིར་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གནས་ལུགས་སྒོམ་པར་གཟུང་བས་ནི། བདག་མེད་པར་ཡང་སྒོམ་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུལ་ནས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཀག་སྟེ་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འབད་པས་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས། ཚེ་རིལ་པོ་འབད་ནས་གནས་ལུགས་བསྒོམས་པར་རློམས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་ཁ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

ཐོས་པའི་ཚེ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དགག་སྒྲུབ་ཅི་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་། ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ་ཅིའང་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་ཅིག །གང་ལའང་ངོས་གཟུང་འདུག་གམ་ལྟོས་དང་། ཞེས་སྒོམ་པ་ བླུན་པོ་ཞིག་གིས་བསྟན་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཁོ་ནའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ཆེས་དེ་མ་ཐག་རྟེད་ནས་རིག་པའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་འདོར་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཐོས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་སྦྱངས་ཀྱང་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གནས་ལུགས་སྒོམ་པའི་ཚེ་ཅིའང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་འདོད་པས་ནི། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚེ་བདག་མེད་དུའང་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་བླང་དགོས་ཤིང་། ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ལ། འདི་ལྟར་གཟུང་བས་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བྱ་དགོས་པས་སྤང་བྱར་འཛིན་པ་དང་སྔགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ལྟ་བ་འདི་ལས་ཐ་ཆད་པའི་གནས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བློ་ལ་ སྒྲུ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པའོ།

དང་པོ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བློ་གཉིས་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་བྱེད་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ངེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར།

ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་"བློ[༣༣]་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདིའི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་

༣༣ བློ

ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་བློ་འགྲོར་མ་བཙུག་པ་ཙམ་གྱིས་ཅིའང་མི་གནོད་དེ། དཔེར་ན་ལམ་དུ་ཆས་པའི་མི་ཞིག་ཆོམ་རྐུན་གྱིས་འཇིགས་པ་ལ། ཆོས་རྐུན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོམ་རྐུན་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ན། ཆོམ་རྐུན་གྱིས་འཇིགས་པའི་བློ་དེ་སེལ་བར་ནུས་ཀྱི། ཆོམ་རྐུན་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་འཇིགས་པའི་བློ་དེ་སེལ་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །བློ་སུ་གསུམ་པ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ལྟ་བ་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་བླུན་པོ་ལ། ཅིའང་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་པར་གསལ་ལེ་ཧྲིག་གེ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བསྟན་པས་ལེགས་པར་སྒོམ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། བདག་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་འཛིན་པ་དང་། གང་དུ་གཟུང་ཡང་སྣང་བྱར་འདོད་པའི་འདི་འདྲ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམ་དང་ཁྱད་ཅིའང་མེད་པས། སྔོན་ཆད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་སུའང་མི་སྲིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མ་བསྒོམས་པ་དང་བདག་མེད་བསྒོམས་པའི་ཁྱད་ལེགས་པར་ཕྱེད་པར་གྱིས་ཤིག །འོ་ན་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕེབས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བས་ཚོག་པ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱི། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་རིགས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པར་མི་འདོད་ལ། བདག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ནི་ངེས་

ཤེས་ཀྱིས་གཙོད་དགོད་ཀྱི། ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་མོས་ནོས་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་བླ་མ་དམ་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས། འདི་ཉིད་འདི་ལྟར་གསུང་བ་ལས་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟ་བ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་བདེན་ཀྱང་། དེ་ནི་དད་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་དོན་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ལས་སྐྱེས་པ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་བླ་མའི་ཚིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚིག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་བས་ན་དེ་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་བློག་ཕྱོགས་སུ་དམ་འཆའ་བར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། བླ་མ་གཞན་དེ་དང་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ན། ཡང་དེའི་ཚིག་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་སྔ་མ་དེ་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བླ་མའི་ཚིག་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དྲངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་དེ་ལེགས་པར་གོམས་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ཙུང་ཟད་བྲི་བ་ཙམ་སྲིད་ཀྱི། བདག་འཛིན་གྱིས་ས་བོན་ལ་གནོད་པ་ཅིའང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས

ཅན་གྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ངེས་པ་དྲངས་ནས། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་གཞུགས་སྒྲོང་བ་ལྟུར་ལེན་པ་འབབ་ཞིག་ཏུམ་སོང་བར་བྱས་ཏེ། སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལེགས་པར་བསྒོམས་ནས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་ཆོས་གང་ལའང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགོག་གི །ཆོས་རྣམས་ཡོད་པ་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་འདི་མ་ཤེས་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་བ་ལྟར་ཁྱད་ཕྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཆེས་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་གམ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པར་བཀག་པ་བསྒྲུབས་པས་དེ་ཇི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྷུར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར

དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི །མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་།

རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་པར་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཤད་པ། མིན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཁྱེད་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ནི་གྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྨྲའི་མེད་པར་མི་སྨྲོ་ཞེས་འགྱུར་འཚོས་པ་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་ཀྱང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

འོ་ན། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཁྱེད་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ཁྱབ་པ་ཆེས་འགལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་ཤེས་དང་ཉན་ཤེས་སོགས་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན།

འཕགས་ལམ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་བཤད་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དོན་དམ་འཇལ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་འགལ་ཁྱབ་མདོའི་དགོངས་པར་མ་འཆད་ཅིག །དེས་ན་མདོ་དེའི་དོན་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་བདག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ། མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་

ལྟར་ཚད་མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་འདོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་དང་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་ལས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཇོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཙོ་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཡང་འདིས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་གོ །མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་"ཚད[39]་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྔ་མ་ལས་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་པ་ན་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གེ་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གཏན་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱིས་པ་གཞོན་ནུ་ལྟར་ཇེ་དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྦྱང་བར་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གང་ཞིག་ཅེས་བཤད་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྐྱེས་པ་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག །གང་རྟོག་པ་དག་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པ་ཡང་ཅི་

ཚད

ཞིག །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅིག་རེ་རེ་ནས་བཤད་ན་ཆེས་མངས་པར་འགྱུར་བས། སྐབས་དོན་མདོར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་ན། དངོས་སྨྲ་བ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མ་ལ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བས། དངོས་སྨྲ་བ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ།

དེ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། ཁྱབ་པ་ཡང་ཁས་བླངས་ཏེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་བསླུ་བ་སློས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསླུ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་ནི། གཞལ་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མ་མ་འཁྲུལ་

བ་དགོས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་རྫུན་པ་ནི་ཚད་མ་འཁྲུལ་པས་ཀྱང་འཛིན་ནུས་པ་མི་འགལ་བས། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཚིག་གསལ་དུ་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་དགག་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་འགྲེལ་བའི་ཚིག་བརླིང་བ་དང་གཞུང་ཕྲ་ཙམ་མངས་པས་འདིར་བཤད་ན་ཡི་གེ་ཕྲ་ཙམ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ཤིང་། ཚིག་གསལ་སྟོང་ཐུན་གྱི་འབྲུ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྩོམ་པར་འདོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྷག་མ་དག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་ངེས་མ་ངེས་བརྟགས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ཡང་། བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་བརྟགས་ནས་དགག་ནུས་མི་ནུས་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྨྲ་བས་སྐྱེ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་སོགས་སུ་བཞིར་བརྟག་པ་བྱ་རིགས་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བས་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་སྐྱེར་ཁས་བླངས་ཤིང་།

བདེན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མུ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས"།[༣༥] རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་དང་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་མུ་བཞི་པོ་དེར་བརྟགས་ནས་དགག་ཏུ་མེད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་ཤིང་། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མུ་བཞི་གང་དུའང་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་ན་བརྟགས་པ་ན་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་ཐ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ།

གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ། ཁྱེད་ཅག་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གང་བཤད་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་ནས། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་མ་སྨྲ་ཤིག །

[༣༥] _།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་ཐ་སྙད་དུ་འང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས།

མོ་གཤམ་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུ་འང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མེད་ལ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་ཙམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བླུན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས།

བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མཁྱེན་པའི་མཆོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཇི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར། ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན། འོན་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་ཀྱི་ཧུད། རྣ་བ་དང་སྙིང་མེད་པས་ཀུང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཀའ་

བ་ཞིག་བབ་བོ། །གང་གི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དེའི་ཚེ་རྒོལ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་སྨྲ་ལན་མང་དུ་སྨྲས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཚིག་མ་ཐོས་ཤིང་དོན་མ་གོ་བས་རྣ་བ་དང་སྙིང་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་། གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་ཤེས་པར། སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །མ་མཐོང་བ་ཀ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་དམ་འཆའ་བའི་སྨྲ་ཁམས་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་མ་སྨྲ་ཤིག །

ལྟ་བ་རྟོན་པ་བཞི་བཟློག་སྟེ་སྨྲ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ལྟར་སྣང་དུ་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་ཡོད་པར་གཞལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་གང་དབང་བཙན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི་མེད་

པར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་གཟིགས་པ་ཡང་མེད་ནས་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་བཙན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དབང་བཙན་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་མི་གནོད་ཅིང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མི་གནོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དོན་དམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་འགོག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས། བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །གྲོད་ལྟར་ན་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲང་ངེས་གཉིས་ཀ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱ་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མས་གཞལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞལ་བར་བྱུད། འདོད་ན། གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ངེས་ཡོད་ངེས་ཡིན་པ་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མར་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་

སོ། །ཚད་མ་སྲིད་ན་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །

དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྡ་ཟེང་ངེ་བ་ཅིག་མེད་དེ། གང་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་ལ་སྤྱང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཅག་ལྷ་བུའི་བོད་མཁས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་ཁོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འགལ་འདུ་ཡོད་པར་རང་གིས་ཁས་བླངས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པར་སྨྲ་བ་ནི་སུའང་མེད་དོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ནི་རྟོན་པ་བཞིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཆེས་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། སྣང་བ་འདི་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྟོང་པའི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་མི་རྟོན་དོན་དམ་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཁྱབ་ཆུང་བ་དགག་ཚུལ་ནི།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ན་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་འཇོག་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན་སེམས་ཙམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པར་བཞག་མི་ནུས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དེ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟློག་ཕྱོགས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲོག་སྦུར་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་

གྱི་འཛིན་སྟངས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ངེས་ན་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟག་དངོས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟག་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་ན་ཡང་། ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་བཏགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྔར་དྲངས་པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ངོས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་ངེས་པར་ཁས་བླང་དགོས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཡང་།

རྩ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་པར་གསུངས་པའི་མ་བཟོད་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་པ་ཚུའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་དེ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་རྒྱུས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཐ་མ་དང་བརློས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རིང་ཐུང་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐག་པ་ཁྱུ་གང་པ་ཞིག་རིང་པོར་འཛིན་པ་ན་མཐོ་གང་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོར་འཛིན་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་རིང་པོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐག་པ་འདོམ་གང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོའི་བློ་འདོར་ཞིང་ཐུང་ངུར་བཞག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རི་ཚུ་རི་སོགས་ལའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། མེའི་ཚ་བ་ནི་ཆུའི་ཚ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མེའི་རང་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་། བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་ཚད་མས་རྙེད་པ་ན་ཚ་བ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་འདོར་ལ། བདེན་མེད་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མེའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པ་མིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་མི་ནུས་པ་མིན་གྱི། ལྟོས་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པ་ཙམ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེའི་གཤིས་ཡིན་པར་གྲུབ་པས་མེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཞན་ལ་གཡར་བའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དོན་ཡང་གཞན་གྱིས་གཡར་བ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་འདིའི་ཁོལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་

ཞིག །མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་དག་གིས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་"དུ་སྨྲ།[༣༨] གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འཇོག་ལ། ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇལ་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་གཉུག་མའི་ངོ་བོ་མ་བཅོས་པ་གང་ཞིག །སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ཞིག་ཆུའི་ཚ་བའམ། ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་ལམ། རིང་པོ་དང་ཐུང་ངུ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ"དེ[༣༩] 'རང་བཞིན་ཡིན་

[༣༨] སུ་སྨྲ

[༣༩] ད

པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མེའི་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྲག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ་སྙམ་ན། བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གནོད་མེད་འཇོག་མ་ཤེས་པས་ནོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཇོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉིད་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ལ།

དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྔའོ། །

༼དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ།༽

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟེ། དེ་ལམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་འགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ལ་སླར་སྐྱེད་མི་ནུས་སུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དགག་བྱ་དེ་སྤྱིར་ཤེས་

བྱ་ལ་སྲིད་པ་ཅིག་དགོས་སྟེ། མི་སྲིད་ན་ལམ་སྒོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གང་ཡིན་འདིར་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། ལོག་རྟོག་དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བཟློག་གི་རང་འགྲེལ་ལས། སྤྲུལ་པ་ཁ་ཅིག་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ། དོན་དམ་པར་བུད་མེད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ། དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པ་ཞིག་སྤྲུལ་ལ། དེས་དེའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་ཟློག་པ་དེ་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཚིག་སྟོང་པ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་དང་འདྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་ཟློག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ལོག་རྟོག་གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་ན་ལོག་རྟོག་དེ་ཉིད་གཞན་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐོང་ནས་ལོག་རྟོག་གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་ན། དེའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་གི་ས་བོན་ཡང་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལོག་རྟོག་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་ནི་

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། རང་གི་བློ་ཡུལ་དུ་གང་སོང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དག་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་འགོག་པ་ལ་འབད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་དགག་པ་ཅིའང་མ་བསྟན་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཚེ་རིགས་པས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འགོག་ན། སྒོམ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་དགོས་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ཇི་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་ཙམ་ཡང་མགོ་གནོན་མི་ནུས་ན་ས་བོན་སྤོང་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྟུལ་ཐན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་མངོམ་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བེམ་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཙམ་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་མ་ལུས་པར་མ་སྤྲངས་པར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོར་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་དུ་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་"མེད་དུ[༣༤]"ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་"འཛིན[༣༥]"སྟངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་

༣༤ མེད་ད

༣༥ འདིན

བ་ལྟར་གྲུབ་ན་རྟག་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྩ་བའི་རྟགས་ཟུར་དང་པོ་ནི། དངོས་སྨྲ་བས་ཁས་བླངས་སྟེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པས་ནི། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྤོང་བར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །

དེས་ན་འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདིར་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །རང་ཁྱིམ་རྩིག་ཕུག་སྦྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འཇུག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་།

གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་"སྟོབས[90]་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་སྤོང་བར་འདོད་པ་ལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པ་དང་། གླང་པོ་མེད་པས་སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་སྟོན་པ་

༩༠ སྟབས

ཡིན་གྱི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་པ་ལ་མི་ཕན་པར་འཇུག་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གང་དུའང་མ་བཤད་པས། ཟླ་བ་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཀྱང་བདེན་སྐྱེ་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་གནོད་བྱེད་གཞུང་དེ་དག་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར། ཁས་ལེན་མེད་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕགས་པས་བླུན་པོ་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་ནི་བློ་གྲོས་དང་བྲལ་བ་སྙིག་པའི་གྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སོ། །

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་འབྱུང་གི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཁྱོད་ཟླ་བའི་གཞུང་དེ་དག་འགོག་པར་འདོད་པས་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ། ཁས་ཀྱང་བླངས་སྟེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གསུམ་ཁེགས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གི་མཚན་ཉིད་ཁེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཁེགས་པར་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཁེགས་ན་བདག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཁེགས་པ་ཡང་། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ངོར་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག

ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྨྲས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ངོར་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་མ་ཕྱོགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་ལ། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་བདག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ངེས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་ངེས་པ་གང་ཞིག །བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་མཚུངས། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལྟར་དུ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཟུར་བར་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདི་གཉིས་མཚུངས་སོ། །བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ངོར་མི་བྱེད་པས། དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་མེད་པའི་ཀུན་བཏགས་བཀག་ཙམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པར་སྨྲ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དག་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚེ། གྲུབ་མཐས་བློ་བཅོས་ནས་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཀྱང་། བློ་རང་ག་བ་མ་བཅོས་པའི་ཚེ་ན་ང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་གྱི། ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ནོ་སྙམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེས་ཀྱང་ག་ལ་འཛིན། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་བློ་རང་ག་བ་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ངར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དང་དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འཛིན་སྟངས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་ན་དུད་འགྲོར་བསྐལ་པ་མང་པོ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེས་པའི་དུད་འགྲོའི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་དང་བདག་སྐྱེ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་བཟའ་བཏུང་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བློ་རང་ག་བའི་བདེན་འཛིན་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་

ཡུལ་ཁོ་རང་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། དངོས་པོ་འདི་གཞན་ལས་སྐྱེས་པའོ་སྙམ་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ག་ལ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་སོགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐས་བཅོས་པའི་བློའི་འཛིན་ཚུལ་རེ་དང་། གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བློ་རང་ག་བའི་འཛིན་ཚུལ་རེ་ཡོང་ཞིང་། བློ་ཕྱི་མ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་འཛིན་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་རང་གི་མྱོང་བས་གྲུབ་བཞིན་དུ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་གྱིས་གང་ཟག་དེ་རང་གི་གྲུབ་མཐས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་ལྟར་འཛིན་དགོས་པར་གོ་བའི་ལྷུན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་དག་ཆ་ཙམ་ཡང་གོ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་བློ་ལྡན་དག་གིས་ནི་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་དང་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་མཐའ་བཞིར་ཁ་ཚོན་ཆོད་དགོས་པར་ངེས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་ཡང་བློ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་སོགས་ནི་བདེན་འཛིན་

ལྷན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒོམས་པས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཀྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་གང་དུའང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། བློ་དེ་སྒོམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། བློ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་སོགས་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པ་ལས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་བྱས་པར་ངེས་པ་དེ་སྒྲ་རྟག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན། བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་དེ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐབས་གང་དུ་མ་བཤད་ཅིང་། བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ལྟ་བ་གཏན

ལ་འབེབས་དུས་སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་སུན་འབྱིན་པ་མ་ཤེས་པར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་འབྱིན་པ་དོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཀུན་བཏགས་བཀག་པ་ལྷན་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྨྲས་བཞིན་དུ། ཀུན་བཏགས་བཀག་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཁེགས་པ་ལ་མི་ཕན་ན་ཞེས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྒྲོན་པ་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །དེས་ན"རང"[91]ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དང་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མི་སྒོམ་པར། དེའི་འཛིན་སྟངས་དང་མི་མཐུན་པ་ཅིའང་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་བཏགས་པའི་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ལ། བོད་བློན་པོ་ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཀུན་རྫོབ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པས་སྟོང་པར་སྒོམ་པ་བཀག་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་བརྟན་དུ

༩༡ དང

བསྒོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི། ཤར་ན་སྤྲུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་གཟུང་ནས་སྐྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ན་སྤྲུལ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། ནུབ་ཕྱོགས་ན་ཤིང་སྡོང་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བས་སྡུག་བསྔལ་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་འདྲ་བར་འབྲེལ་མེད་ཅིང་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གིའང་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྒྱང་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ནི།

དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་ན་ཐལ་རང་གི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མི་ཤེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་"སྐབས[༩༣]སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྱུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པ་བསྟགས་པས། འདི་ཡང་སྒྱུ་མའི་དཔེ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་གཞི་རྡེའུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ཚེ་ན། སྒྱུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་དང་། སྒྱུ་མའི་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་དང་། སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་མ་བསླད་པ་གནས་དེར་ཕྱིས་སླེབ་པའི་གང་ཟག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་རྟ་གླང་དུ་ཞེན་པ་མེད་ལ། གང་ཟག་གཉིས་པ་ལ་དེར་སྣང་དང་

---

༩༣ སྐྱབས

དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་དེར་སྣང་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞི་དེ་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་ངོར་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མིན་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞི་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ན། སྒྱུ་མའི་སྤྲུལ་གཞི་དེ་སྔགས་རྫས་ཀྱིས་བསླད་པའི་བློ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་གྱིས་སྡོད་ལུགས་ཀོ་ནའི་དབང་གིས་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྔགས་རྫས་ཀྱིས་མིག་བསླད་པའི་ལྟད་མོ་བ་ལྟར་ན་ནང་གི་བློས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ལ་རྟ་གླང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་དེ་དག་དོན་ལ་སྦྱར་ན། སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་བ་མིག་བསླད་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་མལ་གྱི་སེམས་ཅན་རང་ག་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་འདི་ཡོད་པར་སྣང་བ་ན། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཆོས་དེ་རྣམས་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་ན་ཤིན་ཏུ་རགས་པས། ཕྲ་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ནི་མིན་ནོ། །ནམ་ཞིག་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེས་གཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ལྟ་བ་རྙེད་པ་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནང་གི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པར་མི་འཛིན་པར་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་ཚད་མས་མི་གནོད་པའི་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱི་བློའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །སྒྱུ་གྱུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྱུ་གྱུ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། སྤྲུལ་གཞི་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་དང་འདྲའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གང་ལ་སྣང་བའི་བློའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་འཇོག་པ་མིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་པའི་བློ་གཞན་གྱིས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །

མིག་མ་བསླད་པའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་ལ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ལྟར་དུ་མ་རིག་པས་མ་བསླད་པའི་འཕགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་སོང་བའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་འདི་རྣམས་སྣང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་བློས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྒྱུ་མ་རྟ་གླང་དུ་སྣང་ཡང་རྟ་གླང་གིས་སྟོང་པ་ལྟར་དུ། བུམ་སོགས་རྣམས་བུམ་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་བུམ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་རང་སྟོང་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་ལ། ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་རྣམས་རང་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཁོ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། ཆོས་

ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

འདུས་བྱས་ལའང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཤིང་། རང་སྟོང་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མིན་པར་ཐལ། རང་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། སྨྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། བློས་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། བློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་བཟློག་ན་བདེན་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ལས་དགག་བྱའི་ཚད་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་སྟེ། སྣང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བཟློག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་པའི་བློ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་འགེབས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྫུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་

པོ་རྫུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སྟེ། འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྣང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཚད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་ན། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་ལ་འཇོག་མཚམས་གཉིས་ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་ཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་འཇོག་མཚམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡང་སྲིད་ལ། དེའི་ངོར་གྲུབ་པའང་སྲིད་ཅིང་། ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་དགོས་"ཏེ[༩༣] ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་

༩༣ སྟེ

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་སྨྱུ་གུ་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་མེད་པས་སྨྱུ་གུ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བཞག་ནུས་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བཞག་མི་ནུས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་རིག་ཤེས་དེའི་ངོ་ན་མེད་ན་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་ཉིད་རིག་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགག་བྱའི་ཚད་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁྲུལ་པ་རྣམས་བྱུང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་དབང་གིས་སྔོན་དུས་ཀྱིས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཇོ་ནང་བ་ལོ་ཙྪ་བུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཕྱ་པ་ལྷ་བུ་ཡང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ད་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་

དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་"།[༩༤] ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན། རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྨྲས་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་འདོགས་བྱེད་དང་དེས་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་བརྟག་པ་བྱས་ནས། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཞིའི་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་"ཞུགས[༩༥]་ཀྱིས། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་པ་དག་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་

༩༤ -།

༩༥ ཞུགས

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་མི་འགལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྫས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དངོས་པོ་རྣམས་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཅི་སྟེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་པ་བསགས་པའི་གཟུགས་ཕྱོགས་སུ་བྱས་ནས། དེ་ལ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཏན་ཚིགས་སུ་བརྗོད་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཏན་ཚིགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པའི་གཟུགས་གཞན་དག་གིས་དེ་ལ་བསགས་ཤིང་ཀུན་ནས་སྦྱར་བ་ན་དེ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ཤིང་དེར་སྣང་བའི་བློ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་རིགས་མཐུན་པའི་བསགས་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དང་། ཕྲ་རབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྫས་སུ་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ནི་རྫས་བརྒྱད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡང་རྫས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རྫས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་

སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་། རྫས་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཀག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བས། ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་བསྒྲོན་དུ་མེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་སྐུར་འདེབས་སེལ་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེར་མ་ཟད་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཚད་ཆེན་དང་དབུ་

མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ངེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མཐུན་པར་དོན་ཇི་སྙེད་རྒྱུ་ལས་སྣང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་རིག་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་དང་མཐུན་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་ལ།

དེ་ཡང་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཡུལ་ཕོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་འདི་ལ་བསྙོན་དུ་མེད་པས་སྣང་ཚུལ་འདི་མེད་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་སྨྲ། འདི་ལྟར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བློས་བཏགས་པ་ཕོ་ནའི་དབང་གིས་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྐབས་སྐོབས་ལས་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྨྲ་བ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་དུ་འདོད་ལ། སློབ་དཔོན་འདི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བཞེད་པས། དངོས་སྨྲ་བའི་དོན་དམ་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་བཤད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། གཞན་དག་གིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཕོ་

ནར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མདོའི་ཚིག་འདི་ལེགས་པར་དྲངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལྟར། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་ཚུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ཀུན་རྫོབ་དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་པ་ལ་མི་སླུ་བ་དང་བསླུ་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་སྨིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དངོས་སུ་ན་འདི་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དངོས་སུ་ན་"ཞེས[༩༦]་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་"ཞེས[༩༧]་པའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསླུ་མི་སླུའི་སྒོ་ནས་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པ་

༩༦ ཅེས

༩༧ ཅེས

ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཆེས་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་ལོག་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཟླས་བྲངས་པའི་ཡང་དག་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་སྨྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚུངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དང་ཡང་དག་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་སུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་རྫས་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ཕྱིན་ཆད་རྐྱེན་ཙ་མ་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཤད་ཟིན་ནས། རང་རྒྱུད་པ་དག་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྷས། ཆོགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་ལ། འོན་ཀྱང་སྣང་བ་ལས་རིགས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་བཤད་མོད། བོད་དག་ལའང་གྲགས་ཆེ་

བར་སྣང་བས་རྟགས་འདིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཚད་མ་གང་གིས་གྲུབ་པ་ནི། རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། རྟགས་དེ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མའོ། །དེ་ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་”དུ་ངེས[91]་པས། བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་ཕུང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅན་གྱིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་ནུས་སོ། །བདེན་ཡོད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་མི་འགྱུར་གྱི། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡིན་རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་དགོས་ཤིང་། བདེན་ཡོད་ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་

[91] དྭངས

གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས། བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་བདེན་ཡོད་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་ཡིན་དགོས་པས། ཆ་མེད་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་ལ། ཆ་མེད་འགོག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་གཤིབས་ནས་གནས་པའི་རྡུལ་ཕྲན་བར་མེད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕྲད་པར་ཐལ། ཡུལ་གོ་ས་གནོན་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་དད་གང་ཞིག་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྲད་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད། དང་པོ་ལྟར་ན་གོ་ས་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྡུལ་ཕྲན་རི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་བོངས་ཚོད་ཆེར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྲད་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཕྲད་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་མ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་དུས་ཆ་མེད་དགག་པ་ནི། དངོས་རྒྱུ་དངོས

འབྲས་སུ་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་རྒྱུ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོད་དམ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཆོད་གཅིག་གིས་མ་ཆོད་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་ནི། ནམ་མཁས་ཤར་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་བུམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་དེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་ན་ཤར་ནུབ་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤར་གྱི་བུམ་པར་ཆུ་ནམ་བླུག་པ་ན་ནུབ་ཀྱི་བུམ་པ་ཆུས་གང་བར་འགྱུར་རོ། །མ་ཁྱབ་ན། ནམ་མཁའ་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། ནམ་མཁས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་བུམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཆ་བཅས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དང་བུམ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀ་བུམ་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མ་སོང་ན་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་

འདོད་ན། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་སོང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉམས་སོ། །

ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་ཀྱང་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ངོ་བོའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། གང་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པར་ཐལ། གང་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱར་འཇོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་བློ་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བདེན་པའི་འགག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་མེད་བུམ་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། དགག་པ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་པ་མྱང་འདས་ཡིན་ན་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཀ་བ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཡིན་ན་བུམ་

པ་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཀ་བུམ་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་དག་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་སྟེ་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཆགས་ན་ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་ཡིན་པ་སོགས་གཉིད་ཀྱི་རྨི་ལམ་དུའང་ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །

བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ལས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ནི་སྔར་ཆ་མེད་པ་བཀག་པས་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་རེ་རེ་ལའང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་ལ། སྤྱིར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བློ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་སྣང་ཚུལ་དང་། གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཆོས་རྫུན་པ་ལ་འཐད་ཀྱང་། བློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་ཚུལ་དེ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བ་རྫུན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྫུན་པ་སྤངས་ཏེ་གནས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་བཅས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བློ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ཁེགས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་

སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་"མེད[༩༨]"ཙམ་ཡང་རྣ་ལམ་དུ་མ་གྲགས་པའི་ བླུན་པོའི་ཚོད་འཛོག་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་ཅི་འང་མེད་དོ། །བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དཔེར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དངོས་སྨྲ་བས་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ན་ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་ཅི་སྙམ་ན། སྒྱུ་གྱུ་སོགས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པས་ནི་སྒྱུ་གྱུ་སོགས་བདེན་པར་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་གོ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དབུ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་གཟུགས་བརྙན་དུ་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་དགོས་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སྨྲ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་མ་ངེས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་བརྡ་ལ་བྱང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་ཟིན་པས། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ངེས་ཟིན་ལ། སྒྱུ་གྱུ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཆ་དེ་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྒྱུ་གྱུ་སོགས་དང་བྱད་

༩༨ མེད

བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་དཀའ་སླ་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཟུགས་བརྙན་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ བློན་པོ་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་དག་མཐུན་དཔེ་སྒྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་ཚེགས་ཆེ་བར་སྣང་ངོ་། །

གཟུགས་བརྙན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པར་ངེས་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣང་བ་ལྟར་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་འདི་རྒྱན་ལས་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་བཤད་ཅིང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་གིའང་དོན་སྤྲོ་མི་འདོགས་པར། བདེན་པའི་དོན་སྤྲོ་འདོགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་ས་མེད་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དབུ་མ་སྣང་བ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་གྲགས་པས། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཙུང་ཟད་བཤད་ན། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་རྩ་ཤེའི། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མེད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་དུ་རང་རྒྱུད་པ་དག་འཆད་ལ། ཚིག་གསལ་ལས་རྟགས་སྦྱོར་དེ་ལྟར་འགོད་པ་གཞུང་དེའི་ཚིག་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བདེན་པའི་

སྐྱེ་བ་མེད་དེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་འགོད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་གྲྭ་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །

ཨོན་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་སོགས་གསུམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་། གཞན་″སྐྱེ[༥༠]'ཐལ་འགྱུར་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པ་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པས། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ངེས་པར་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་འཕགས་སེང་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཞན་བཞེད་པར་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བློ་མིག་ཟླག་དོག་གི་དུག་ཚུས་མ་བསླད་པ་དག་གིས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྦྱོར་བ་འགོད་པའི་ཚུལ་འདི་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་། གཞན་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་པདྨ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་འགོག་པ་ཤེས་སླ་ཞིང་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་པས། འདིར་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད་

---

[༥༠] སྐྱོ

པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་དངོས་པོ་རེ་ལ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེའམ། འབྲས་དུས་ན་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ། མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་བར་མ་འཆད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་དམ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་གྱི་ཆ་བཅས་སུ་སོང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པས་རྒྱུ་འབྲས་དོན་དམ་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ་ཞེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་དྲིལ་ནས་བརྗོད་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྣང་བ་ལས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་དུས་གཞན་གྱིས་མ་ཆོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་རྣམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་མ་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན་དེའི་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དུས་མཐའི་མཚན་ཉིད་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ལ།

ཡང་སྣང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་དང་འདྲའོ། །ལྷུན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་འདི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། སྐྱེ་བ་དགག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་གཞན་ཉིད་ཙམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས་ཐ་སྙད་གདགས་པར་ནི་གང་དུའང་མ་གྲུབ་བོ། །ཞེས་སྤྱར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག །འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རྒྱུ་གཞན་ལ་

སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་སུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སུན་དབྱུང་བ་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། སྔ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་"ནོ་[51] ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ཅེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་རྗོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་བཟླ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་དེ་ལ་ཚིག་གསལ་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པའི་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། རྟགས་འགོད་པ་ནི། སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། རྒྱུ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་

[51] ནེ་

ཀྱང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་རིགས་འདྲ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ། མུ་དང་པོ་གཉིས་འགོག་པ་རྐྱེན་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། མིག་དབང་གིས་མིག་དབང་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་སྐད་ཅིག་གཉིས་འབྱུད་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། མུ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྔོང་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འཛིན་ནུས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པོའི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་གའི་ལག་རྗེས་སུ་ཐལ་བས། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཞན་གཉིས་མི་སྲིད་པའམ་"རྒྱུ[༥༣]་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །

མུ་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་རྐྱེན་གསུམ་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་བློ་ལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། བློ་གང་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ནམ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན།

[༥༣] རྒྱུ

དང་པོ་ལྟར་ན། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྫུན་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྐྱེན་གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། མིག་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མིག་ཤེས་དང་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། དོམ་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཁེགས་ལ་དེ་ཁེགས་པས་དོན་དམ་པར་དུ་མ་ཡིན་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཁེགས་སོ། །

ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་དགག་གི་རིགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། ཞེས་སྨྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་མེད་ངེས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་གྲོལ་བ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། ཁ་ཅིག །རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེའམ་མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་འམ་མེད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་དཔྱོད་ན། སྔར་ཡོད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ལ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། མྱུ་གུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། མྱུ་གུ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་རང་གི་རྒྱུ་དུས་ནའང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པར་བདེན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པས་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན་དུ་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐལ་རང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ལ་ཡང་། །དམུས་ལོང་དུ་མས་གླང་ཆེན་བརྟགས་པ་དང་། །མཚུངས་ཀྱང་ད་དུང་དབུ་མར་ཁས་འཆེ་བ། །ཕྱུགས་ཀྱི་བློ་ལྡན་མཁས་པའི་གཟུགས་བརྙན་མཚར། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད།

གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ལུགས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཆོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། རྟོག་པ་མེད་བར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །བློ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྒོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྦྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་དང་འཁྱིལ་ལུགས་སྦྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བ་ན་གནས་པའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་འདི་སྦྲུལ་ལོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །དེའི་ཚེ་ཐག་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་སྦྲུལ་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྙམ་པའི་″བློ་སྐྱེ་བ[༥༣]″ན་ཕུང་པོའི་སྔད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་དང་ཕུང་པོའི་དབྱིབས་སོགས་གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ངའི་མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པས། མ་བརྟགས་པ་ན་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་འདི་ལ། ང་ཞེས་པའི་ཐ་″སྙད[༥༤]″འཇུག་པའི་གཞི་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་བརྟགས་ན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པས།

[༥༣] བློསྐྱེབ

[༥༤] སད

དེའི་ཕྱིར་ང་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

ཅོན་འདི་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ཆུ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རླུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་གང་ཟག་དང་དོན། །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མིན་གྱི་བར་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དྲུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་ཞེས་ཁམས་དྲུག་གི་ཚོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པ་བཀག་ཅིང་། རྐང་པ་ཐ་མས་ཁམས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པ་བཀག་གོ །གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀུན་ཤེས། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཙལ་ན་ངའི་མཚན་གཞི་མི་རྙེད་པ་ལྟར། བུམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱད་ནའང་བུམ་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་སོགས་གང་ཡང་བུམ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རྙེད་པར་ཀུན་ནས་མཚུངས་སོ། །

འོ་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲའམ་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུའང་འདོད་དེ། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་

ཅན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རུང་དུ་ཆུག་ནའང་། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། ནུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནུམ་པ་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྲུབ་དཀའ་སླ་ཅིའང་མེད་པར་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་པར་ཡོད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རེས་འགའ་ཡོད་རེས་འགའ་མེད་ན་སློ་བུར་བ་ཡིན་དགོས། སློ་བུར་བ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པའི་ཚེ་ནའང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ནི། རྒྱ་ཤེ་ལས། བྱ་བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་

མེད། །ཅེས་སོགས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚད་མས་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་འཇལ་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚད་མ་ཅེས་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དམ་ཆོས་ཉིད་རང་ལ་འདོད། སྐབས་སྔོན་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། ལམ་བདེན་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བརྡ་ཙམ་ལའང་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཀུན་ཚད་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རང་གི་འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཚད་མས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་

སྐུ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་འདིས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཟེར་རམ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

དང་པོ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་འགྲུབ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པར་འགྲུབ་པ་ལ་རག་ལས། དེ་འགྲུབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྟོགས་པ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཆོས་ཅན། ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱུང་། འདོད་ན། ལམ་སྒོམ་པའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཆ་བཅས་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །ཆ་མེད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཉི་

ཞུར་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་གིས་ཕྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྨྲོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་ཙམ་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཁེགས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཁེགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཙམ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་དངོས། མ་ཁྱབ་ན་ཁྱབ་བྱེད་བཀག་ཀྱང་ཁྱབ་བྱ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཏུགས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་པས་གྲུབ་ན་རིགས་པ་དེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཇི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བརྗོད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་གཅིག་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་། །སྨིག་རྒྱུ་དང་འདྲ་གཟུང་བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་དང་ནི། །བརྫུན་ཞིང་ཐེག་ཟུག་མིན་པར་ཇེས་སུ་རྟོགས་གྱུར་པ། །དེ་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་འགྲོ། །ཞེས་དང་།

ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་

པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་བློས་སྒྲུར་བྱ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་དྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་སྟོན་ཆོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། ལྷའི་བུ་དག་གིས་སྨྲས་པ། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་ཁོ་བོ་ནི་གལ་ཏེ་སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པ་བས་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་ཡང་བདག་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨྲའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་འདུས་བྱས་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་ན་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྲུབ་སྲིད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟ་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་དུ་གྲུབ་པ་ཙང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་བླངས་ནས་སྐྱེས་བུའི་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་གནོད་ཅིའང་མི་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཤིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྟུལ་པོ་རིགས་པ

དང་མི་རིགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ལུག་ལྟར་ལྐུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་བྱས་ན་བཟང་བཟང་འདྲ་བ་ཅིག་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྨྲས་ན་ངན་ངན་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་གོ་བའི་འཇིག་རྟེན་གླུན་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ཐོག་མ་མེད་པའི་བདེན་འཛིན་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ སྲིད་བུ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོས་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པར་གྱུར་བ། མ་ཉིད་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ལྡན་དང་མཚུངས་པ་དག་གི་ལུགས་ངན་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དངོས་མེད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ངེས་པར་འདོད་པར་རིགས་ཏེ་འདི་ལྟར། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་གཏོད་མེད་དུ་ཡོད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པར་རང་འབྱུངས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་བརྡ་སྦྱོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟོག་པས་བརྡ་སྦྱར་བ་ཙམ་དུ་གྲུབ་བོ། །ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བརྡ་སྦྱར་བ་འདི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་ལུགས་ན་ཆོས་ཉིད་བཞག་པར་ནུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྙད་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་རིགས་པས་བཙལ་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པས། དེ་ལྟར་བཙལ་ན

ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བཞག་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་འཇོག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་བོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་དམིགས་པ་འདི་ལ་བུམ་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷས་བྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བླང་དོར་ལ་ཞུགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བསླུ་ཡིན་གྱི། མིང་དེ་དག་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་བཙལ་ནས་འཇུག་དགོས་ན་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པ་གང་ན་བྱ་རོག་སྒྲ་སྒྲོགས་པ་འདི་ན་ལྷས་བྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཁང་པ་དེའི་ནང་དུ་ཞུགས་ན་ལྷས་བྱིན་དང་ཕྲད་པར་ནུས་ཀྱི། འདིའི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ལྷས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཁོ་རང་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་རྙེད་ནས་དེ་དང་འཕྲད་དགོས་ན་ལྷས་བྱིན་དང་འཕྲད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙལ་ན་གང་དུའང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་པར་ཆུ་འོང་ཅིག་ཅེས་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ལའང་བུམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་བློས་སྦྱར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་

པ་མ་གཏོགས་དཔྱད་ན་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཅིའང་མི་རྙེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟུན་ནས་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དཔྱད་པར་སྣང་ངོར་ལ་འཇུག་པ་འདི་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དཔྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ལ་བྱའི། གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་ བློན་པོ་དག་ཡོད་པར་སྨྲ་ན་ངེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྨྲ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སྨྲ་ན་ངེད་ཀྱང་མེད་པར་སྨྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དང་སྒོ་བསྟུན་ནས་འཛོག་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན་ཆེས་རྣམ་པར་འཁྲུམས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པ་དང་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་དུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ thun་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་པ་དག་

ཀྱང་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་འཁྲུལ་པའི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ལྟར་སྒྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཏགས་མཛད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ལམ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་པས་མ་དཔྱད་པར་བླང་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མིང་བཏགས་པའི་དོན་བཙལ་ན་མི་རྙེད་པ་ས་ལམ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས་མིང་ཙམ་གྱིས་མ་བཞག་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། ས་ལམ་སོགས་བཏགས་སྒྲོ་བ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལམ་སོགས་ཀྱི་བཏགས་མཛད་པ་དེ་གདུལ་བྱའི་རྟོག་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་དཔྱལ་འཇིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱོ་བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་ཤི་འཕོས་ངན་སོང་དྲག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྲི་མདའ་ཆེན་མཚོན་འབྱིན་པའི། །གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཚོན་ཆ་མེད། །སྣ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ

ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཛིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་བཞིན། །ཞེས་དང་།

ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་རྒྱགས་དང་གཏི་མུག་གི །ངོ་བོ་ཀུན་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་ལོག་པར་ཞུགས་ཤེས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཆགས་བྲལ་མི་འགྱུར་བའི། །སྒོམ་པ་དེ་དག་གནས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་སྔ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྱུར། །བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །བྱིས་པ་དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གེས་བསྟན། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །སྤྲོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་བསམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་།

མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མྱ་ངན་འདས་པ་ཟབ་པར་ཡང་། །སྒྲ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་རྙེད་དེ། །དེ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་རྙེད་དོ། །སྒྲ་དང་མྱ་ངན་འདས་པ་གཉིས། །གཉིས་ཀའང་རྙེད་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་བཞིན་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཅེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ལྟར་སྣང་གྱུར་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེར་ཕྱོགས་བཅུར་ཡོད་མིན་གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེར་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག །དེ་བཞིན་བདེ་བར་

ག་ཤེགས་པས་འགྲོ་འདི་གཟིགས། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱས་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །སྒྱུ་མ་ཡང་མིང་ཙམ་སྟེ་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། ཕྱོགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ལ་བཅོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་གློ་བུར་ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བས་ན་མངོན་པར་མ་ཞེན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་

དཔེར་ན། བདག་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་མོད་ཀྱི་བདག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་མ་རིག་རྐྱེན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གསུང་། །དེའི་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅེས་མི་འཐད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། །ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།

ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་པའི། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཡང་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཏེ། དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་སྐབས་འདིར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་

ཚད་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རང་དབང་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཞེས་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་སྟེ། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །

༼ལོག་རྟོག་དགག་པ། ༽

བཞི་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་འཛིན་བྱེད་ལ་འདོད་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་

སྙིང་པོས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཟེར། །དེ་བདེན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འདི། །ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་། ཀ་བར་སྣང་བ་ལྟར་ཀ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པར་བཞེད་ན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་བཞེད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་ཆོད་པ་གཏིང་ནས་ཉམས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྨྲ་བའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པར་འདོད་པའང་ཉམས་སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་སྨྲ་བས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་པས་ལྷག་པ་གཞན་མི་འདོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལས་དམན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་དངོས་འདོད་པར་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྷག་པོ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་འདྲ་བས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲོའོ། །ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་རང་

རྒྱུད་པ་དེ་ཙམ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་འདོད་པས་མི་འདྲ་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲས་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཛོག་བྱེད་ལ་བྱེད་དམ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་ཅེས་འདྲི་བ་ནི་རང་ཉིད་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཀ་བས་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་པར་སྣང་བ་གང་ཞིག །ཀ་བས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། ཀ་བས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ། ཀ་བར་སྣང་བ་ལྟར་ཀ་བའི་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་སྨྲོས་ཤིག །ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། ཁྱོད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཟླ་བ་དཀར་པོར་སྣང་བ་ལྟར་དཀར་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །

ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དངོས་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའང་བབ་ཅོལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་སྨྲ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་སོགས་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་ནུས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་གསལ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སྟེ། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་རིགས་པས་ཐུལ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཀ་བུམ་ཡུལ་གོ་ས་གནོན་ནུས་སུ་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་དོན

དུ་རིགས་པས་ཐུལ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མཚུངས་བའིཕྱིར་རོ། །དངོས་སྨྲ་བ་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་འདི་བས་ལྷག་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་དངོས་སྨྲ་བའི་གཞུང་ལའང་འཕྲིས་བར་མ་བྱས་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཟབ་མོའི་གཞུང་འདི་དག་གི་བརྡ་ཙམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཐབས་ཀྱིས་སྨྲ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པར་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། སྒྲའི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དད་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་བྱས་རྟག་པ་སོ་ྐ་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ལྡོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཇི་ལྟར་འཆད། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ནུས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་སོམས་ཤིག །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྲོའོ། །རྟོག་པས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་ལྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྲོ་བས་སྤྱི་མཚན་དང་སྒྲ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྨྲ་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཁས་བླང་དགོས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པས་བཞག་པ་ཞེས་པ་ཡང་མིང་འདྲ་ཡང་འཛིན་མཚམས་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་མིང་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་འདི་དག་གི་དོན་བཙལ་ན་ཅིའང་མི་རྙེད་པས་རྟོག་པ་དང་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་

ནས་བཞག་པ་ལ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། དོན་མཐུན་ཞེས་པ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དོན་སྟེང་ན་གྲུབ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་དེའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་ནི་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས། དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་དེ་འཛིན་རྣམ་རྟོག་བློ། །དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འདྲ། །དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས། །ཐ་དད་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་བ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་བཤད་དོ། །

དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་སྒྲོ་བཏགས་དང་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་བུམ་པའི་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚོད་དུ་སོང་བ་ཡང་མི་འགལ་བར་འདོད་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཚོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་པ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས"སེམས[55]་ཙམ་པ་སོགས་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་ཉིད་འཇིག་པར་ཡང་སྨྲ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་ལས་དམན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྷག་པོ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟག་པར་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་རྟག་པར་ཁས་མ་བླངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་

[55] སམས

རིགས་པས་འཕུལ་ཐུབ་པར་སྨྲའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲ། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལ་འབྱུང་གི་མ་བླངས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དགལ་བ་ལྟག་པོའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པས་འཕུལ་ཐུབ་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྨྲས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཁས་བླངས་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བུམ་པ་བེམ་པོར་དམ་བཅས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་བུམ་པ་བེམ་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁས་བླངས་པ་དང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་ལུན་སྤྲུལ་ལ་རིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ད་ནི་ཕྲེད་ཉིད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིག་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། གང་དག་

རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་རྟོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་ཁྱེད་ལྟར་ན་གང་ལ་འདོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་དམ། འཇོག་བྱེད་ལ་འདོད་དམ། བདེན་གྲུབ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ བླ་བ་གྲགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པར་སོང་ཞིང་རང་རྒྱུད་པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་དེ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ནའང་འཇོག་བྱེད་བླ་གྲགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་སླབ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་སྨྲས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐུར་བས་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་གང་གི་ཚེ་ན་རྣལ་འབྱོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཇི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་

བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་ཅུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་ཁས་བླང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གོལ་བ་སུ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་སྙམས་ཤིག །གལ་ཏེ་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཕྱིར་གོལ་ལ་རྩོད་གཞི་མ་གྲུབ་བའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཅན་ཕྱི་གོལ་གྱིས་ནམ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱི་གོལ་གྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་ཚར་བས་དངོས་སྨྲ་བའི་དོན་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་བ་འདི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞིག་གི་ངོར་འཕངས་པ་ཡིན་པ་ལ་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་དེ་ཐལ་རང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མ་པ་མེད་པར་རང་ཅག་གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་གྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔྱད་ན། །ཞེས་པའི་

གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྔ་མ་རང་འགྲེལ་བཀོད་པ་ན། འདིར་སྨྲས་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་པོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཞིག་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལས་གཞན་མེད་དེ། དངོས་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་སྐྱེ་རྣམས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་སོ། །

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་། ངོ་བོ་མེད་ཅེས་པ་མང་རབ་བྱུང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཇོག་མི་ནུས་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྨྲས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པར་འདོད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུའང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་

པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་ལན་རེ་ལན་གཉིས་དངོས་སུ་དེ་ལྟར་མ་སྨྲ་བར་ངོ་བོ་མེད་ཅེས་སྨོས་པ་དག་ལའང་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་པར་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །

རིགས་པས་དཔྱད་མ་དཔྱད་ཅེས་པ་ལའང་འཛོག་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ཏེ། བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྟེང་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་རྙེད་ན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མི་འགྲོ་བས། བུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་རིགས་པས་བཙལ་ནས་འཛོག་སྟེ། གོང་དུ་ལུང་གསལ་ཁ་ཙན་དྲངས་ཟིན་པ་ལྟར་བུམ་པ་སོགས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ལ། བུམ་པ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དངོས་སྟེང་ན་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་ན་གང་དུའང་མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་མིན་པ་སུའང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བུམ་མེད་དངོས་མེད་སོགས་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་མེད་གྲུབ་ཀྱང་དབུ་མ་པས་བདེན་མེད་དུ་ཇི་ཙམ་གྱིས་འཛོག་པའི་བདེན་མེད་དེ་གཞི་བུམ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པས་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུའང་བདེན་མེད་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྡིག་པའི་ལས་ཆེས་ལྕི་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་ཡང་བློས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བློས་བཅོས་པར་སོང་བས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་རྟོག་བཏགས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྦྱོར་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྦྱོར་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ནི་བློས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་དང་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱུར་བཞག་པ་ནི་བློས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

འོ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བཏགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བློས་བཏགས་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྨྲ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་བློས་བཏགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཞག་ལ། རིགས་པ་གསུམ་པ། གལ་ཏེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྫུན་པར་གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན། དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྙམ་དུ་འགལ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་ཏེ། “ཞེས[58]་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་མྱང་དན་ལས་འདས་པ་རྫི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྫི་ལམ་ལྟར་བདེན་ཡོད་ཁེགས་པ་ན་དེའི་ཤུགས་ལ་རྫུན་པར་གྲུབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། འདི་ལྟར་སྨྲ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་དོན་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ་མི་སླུ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དགག་བྱར་གཟུང་བ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྨྲ་བ་སྣང་མོད་ཀྱི། ངན་རྐྱེན་གྱིས་གང་པའི་བུམ་པ་ཆེན་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡ་རབས་དག་གི་མདུན་དུ་བླུགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྐྱུག་བྲོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྙིང་པོར་ཟད་ཀྱི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན་འགལ་འདུའི་ཕུང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཆོག་གོ །སྨྲ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གིས་རང་ཉིད་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་

58 ཅེས

བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བློས་རྙེད་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བཅོས་མར་ཐལ། ཁྱོད་ཡིན་ན་བློས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བློས་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བློས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཆོས་ཅན། བློས་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོག་བཏགས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ཁོ་བོས་ནི་གོང་དུ་སྨྲས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དོན་དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པས་རྟོག་བཏགས་སུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་བཅོས་མ་ལ་ནི། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བློས་བཅོས་པ་ཞིག་དགོས་པས།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བཅོས་མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་བཏགས་པ་དེ་འདོགས་བྱེད་ཡོད་པའམ་མེད་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན། མེད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱེད་མེད་པའི་ཤེས་བྱ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སོགས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོགས་བྱེད་ཡོད་ན་བློ་མ་ཡིན་པའི་འདོགས་བྱེད་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་སྨྲོས་

ཤིག །གང་ཟག་གིས་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་གིས་མཐོང་བར་འཇོག་པ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བློས་བཏགས་པ་ལ་གང་ཟག་གིས་བཏགས་པར་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གིས་ཇི་ལྟར་འདོགས་སྨྲོས་ཤིག །འདོགས་བྱེད་བློ་ཡིན་པར་སྨྲ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བློས་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བློས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་འགལ་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མ་སོང་བ་སྨྲོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་སྤྲོས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལ་ཟེར། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ལ་ཟེར་རམ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ལ་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་འདོད་དེ་གཞན་དུ་ན་གཉིས་སྣང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟོག་བཏགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟོག་བཏགས་ཡིན་ན་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པར་འགལ་བ་གང་ཞིག །གཞི་གྲུབ་ན་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཟུར་སྨྲ་མ་ཁས་བླངས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ་སྤྲོས་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གཉིས་ལ་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ནི་སྤྲོ་བྱེད་དང་སྒྲ་ནི་རྟོག་པས་སྤྲོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྒྲ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་པར་སྨྲས་ན་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་སྨྲ་བ་ནི་རིག་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་དང་རྟོག་པ་སྤྲོས་པར་སྨྲ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་ཚུལ་ལ་མ་

ཞུགས་པའི་བློས་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱབ་རྟགས་དངོས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་བློས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །ཡང་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསླུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་གང་ཞིག །ཁྱོད་མི་སླུ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྫུན་པར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པ་བྱུད། འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ། རྟགས་ཟུར་དང་པོ་དངོས། མི་སླུ་བ་ཡིན་ན་རྫུན་པ་ཡིན་པ་བྱུད། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན་མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྫུན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་།

རྩ་ཤེ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །བསླུ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་རྫུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྨྲས་ནས་སླར་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྣང་མེད་དུ་སྨྲ་བའང་དྲན་པ་ཉལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློས་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཆོས་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་ཉིད་བློས་བཏགས་མ་ཡིན་པར་སྨྲས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོགས་པ་པོར་སྨྲ

བ་ཁྲིད་ལས་ནོག་ཤལ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་བཅལ་བར་བྱ།

སྨྲས་པ། གང་ཞིག་ཟླ་བ་འགོག་པའི་ཐོལ་སྐྱོར་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མ་ལུས་སྲུན་འབྲིན་ཅིང་། །རང་ལ་ཡིད་རྟོན་མཐའ་དག་ཕུང་བྱེད་པའི། །བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་འབྱུང་པོའི་ཕོ་ཉ་མཚར། །ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་སྙིང་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་སྨྲས་པའང་མི་བཟོད་པར། །ཆོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ཡི། །བདུད་ཚིག་བསྟན་པའི་ཆོམ་རྐུན་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུ། །རྒྱུན་དུ་ཕྲག་དོག་དུག་ཆུས་ཡིད་སྨྱོས་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་དམ་པ་དམོད་པའི་བཟླས་བརྗོད་བརྩོན། །ཉེས་བཤད་འབྱུང་ཁུངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ། །འཁྲུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བདུད་ཀྱིས་བསླུས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༼འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ།༽

ལྔ་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་། དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །

༼དགག་བྱ་བདག་དང་བདག་མེད་བཤད་པ།༽

དང་པོ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་པའོ། །

༼ གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པ། ༽

དང་པོ་ལ། རང་སྡེ་གཞན་དག་གི་འདོད་པའི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ། རང་སྡེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་པ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་སུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་བའང་བདག་ཅེས་བྱ་བའམ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་བདག་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་གང་ཟག་འདི་ནི་མཆོག་གོ་གང་ཟག་འདི་ནི་དམན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ངས་གཟུགས་མཐོང་ངོ་ངས་སྒྲ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་གང་ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱའི། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་གང་ཟག་འདི་ནི་བསོད་

ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དང་བདག་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཟག་དང་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་བླངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དོན་དམ་པ་དང་། ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་བླངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

འོ་ན་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་འཛིན་ཅེ་ན། རང་གི་སྡེ་པ་མང་པོས་བཀུར་པ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་རང་གི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཚར་ལ་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་དག་དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་ལ། མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་པུ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

མདོ་གཞན་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་

བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་མང་པོས་བཀུར་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་འདུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །མཛོད་ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་རྨས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཏགས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་འོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བདག་རྫས་ཡོད་མེད་ཅིང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ནས། བཏགས་པར་ཡོད་པའི་བདག་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་སྙམ་པ་ལ། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འདི་དག་ལ་དགེ །མི་དགེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ཏུ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི །བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་នོ། །ཞེས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཉིད་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་བཤད་དེ་ཚུལ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པར་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་བདག་གི་མཚན་གཞིར་བཞེད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་གཉིས་དང་། ཕུང་པོ་ལེན་པ་པོ་བདག་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར

ཞེས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྨྲ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་ནི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཚན་གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་དེ། ཉོན་ཡིད་དང་དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་བདག་ལྟ་དང་བདག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དག་ཕལ་ཆེ་བས་བདག་དང་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་དང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་འཛིན་པ་དང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྫས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་རང་ལྡོག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་རགས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་རགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བུམ་པ་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བཏགས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྡན་མིན་

འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་པ་ན་བདག་ཕུང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་བློ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྫུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ཕུང་གཅིག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ཀྱང་རྣམས་ཐ་དད་པ་ལྔ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་བླངས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཀའམ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པོ་ནའམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པོ་ན་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་བདག་རྫས་སུ་ཡོད་དུ་གཟུང་བ་ལྟར་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་བདག་དང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྫས་སུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དག་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་།

ནམ་མཁའ་དང་། སྨྲ་དང་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ལྟག་མེད་ཀྱི་སྨྲ་དང་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཆད་པས་ངེས་པར་བདག་ཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ལྟས་གང་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པའམ་ཆད་པར་འཛིན་པ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་དོན་དུ་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྨྲ་དང་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་རོལ་དུ་ཕུང་པོའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ལྟར་བདག་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ནུ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འགལ་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་

རོ། །དེ་བས་ན་ཕུང་པོ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་རུས་སྦལ་གྱི་སྤུའི་གོས་ཀྱིས་གྲང་བ་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་ཅི་འང་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ཚེ། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲས་ཕུང་པོ་རྣམས་འཛིན་ན་དེའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལུང་བསྟན་དགོས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་མེད་པ་སོགས་སུ་ལུང་སྟོན་རིགས་པར་འགྱུར་བས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ངེས་པར་ཕུང་པོའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དེ་དག་ཁྱད་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ཕུང་པོའམ་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཚེ་ཕུང་པོའམ་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་ན། ཁྱེད་རང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ང་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕ་རོལ་པོས་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི། བདག་དང་གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མ་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་ཀྱི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོའམ་རྣམ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཕུང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་མ་བཙལ་བར་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་གང་ཟག་ཁས་བླངས་པ་ལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་ན་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་བདག་མེད་པར་མཐོང་དགོས་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནས་འདི་འདྲ”བ་དག[༥༧] ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོ་ཞིབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་མེད་པ་དག་གིས་ཆེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །

[༥༧] བདག

གཞན་ཡང་ཕུང་པོའམ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ན། ཉེ་བར་བླང་བྱ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་ཁྱད་པར་མེད་པས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་ལ་རྒྱ་འཇུག་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཕུང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དགེ་སློང་དམ་བྲམ་ཟེ་གང་སུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མདོ་སྔ་མས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅིང་མདོ་ཕྱི་མས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཉིད་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གུང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ནས། རང་གི་སྡེ་པ་གོང་འོག་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་འབད་ཀྱང་གསལ་བར་མ་ཐོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལུང་རིགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག

པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་འདི་ཉིད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཉིད་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་ཚོགས་ཅེས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་ལྟ་བས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཕུང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འཁྲུལ་པར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁོས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་གྲངས་མང་པོར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འབེན་མ་མཐོང་བར་གནོད་བྱེད་ཀྱི་མདའ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་བབ་ཆོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ཞིག་རང་སྡེ་གོང་འོག་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ལ་དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་

མཚན་གཞི་གང་ལ་བྱེད་མི་མཐུན་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་འམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་དེའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་ཁས་བླངས་པ་དེའི་མཚན་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་འམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ན། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་འབྱུང་བར་སྨྲས་ཀྱི། བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བཟུང་ན་བདག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་ལན་གཅིག་ཀྱང་སྨྲས་པ་མེད་པས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཤ་ཐང་བར་བྱས་ཀྱང་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུར་ཟད་དོ། །

ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀ་འམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དོན་ལ་ཡང་བསྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་སུ་ལ་ཡང་ངའི་ལུས་ངའི་སེམས་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་རང་འབྱུང་སུ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་འདི་ངའོ། །སེམས་འདི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་རང་གི་ངང་གིས་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཟུང་བ་འཐད་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་ཟེར་ལྟར་གདབ་པ་སོམས་ཤིག །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྨྲ་བས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས

གཉིས་པོ་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྙམ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བེམ་པོའི་རྒྱུན་ཁོ་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཐལ། འདས་ལམ་གང་ཟག་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་གཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་དེའི་ཚེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་མཛོད་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་གཏིང་ནས་ཉམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུའང་མི་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་སྡེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་བདག་དང་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཙམ་བཀག་པའི་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་བསྟན་པར་འདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་རློམས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གཞུག་པའི་དགོངས་པས་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་བྲལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་བཅུ་དྲུག །སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱད། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྒོམས་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་འཇོམས་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་དག་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་མོད་ཀྱི་ཁུངས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྲིས་ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་

བཀོད་དོ། །དེས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རང་སྡེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕུང་པོའི་རྗེ་བོ་ལྟ་བུ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་དེའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། ངའི་གཟུགས་ངའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་རྣམས་བདག་དེས་དབང་བསྒྱུར་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་བར་སྣང་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་བདག་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ངོ་སྣམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་དེ་རྟག་མི་རྟག་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དཔྱད་པ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་དངོས་དང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་པུ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དུ་འདོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་དག་སུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །

འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་"འདྲ་བའི[58]་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས། དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ

[58] དེངདབའི

དང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་བློར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། ཐ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པར་ཟད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

བཀར་མི་འདོད་ཅིང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འགྲེལ་དང་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་དུའང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་དོ། །

དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆུང་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས་སྨྱུར་ན་ཚེ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་དུས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་འབྱེད་པ་ལ་ཐུགས་རབ་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཆ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་

ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་རིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་བཟུང་སྟེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ།

མཛོད་ལས། སྟོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་བེམ་རིག་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པར་སྨྲ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་གཟུགས་སྐུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་དེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་གེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་

བྲིས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་དགག་པ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ལ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

༼ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་པ།༽

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཁྱད་པར་དུ་བརྗོད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་པ་”དང[59]་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཇོག་པའི་བདག་གཉིས་དང་དེར་ཞེན་ལུགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་”བས།[60] གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་ལ་རིགས་

༥༩ ངང

༦༠ ག

མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མི་བཞེད་དེ།

འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཞི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་དགག་བྱའི་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞེད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར། སྒྱུ་མ་དང་། བྲག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། དབུ་བ་བརྡོས་པ་དང་། ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང་། ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དག་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འདི་དག་ནི་སྤྲོས་པ་ཡང་ཡིན། འདི་དག་ནི་རྫུན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་རེ་ཤིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་ད་ལྟ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པས་དེའི་ཚེ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་གང་ཟག་གོ །

དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་གོམས་པར་མ་བྱས་པར་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་སྒོམ་པ་གོམས་པས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་ནུས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་རེ་ཤིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བདེན་པ་གཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་བོར་སྒོམ་པའི་རྣམ་པས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་

བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། སྔ་མ་ནི་གཙོ་ཆེར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་སྒོམ་པ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁྲིད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་འདི་ཉིད་ལ། ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་བྱུར་སྣང་བ་དང་། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ནི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཏེ། དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དགག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་

པར་འདོད་དོ། །

ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་དང་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པ་ཙམ་དང་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡང་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་དྲུག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་དྲུག་པ། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་དག་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་སྣང་ཞིང་དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མིག་སོགས་ལ་

དམིགས་ན་ས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་བློ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་མྱོང་བས་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྟངས་མེད་པ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྣང་བའི་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཡོ་བྱད་དང་ཡུལ་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཙམ་གྱིས་ང་ཡིར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྟ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་ངར་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། ངར་འཛིན་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་ངར་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ལ།

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་

འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱི་འང་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབས་པའི་ལུང་ནི་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློ་ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲངས་ནས། ལུང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་

ཏེ། ཞེས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་"ཞེས[༦༡]་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་"པ་ས[༦༢]་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ཉན་རང་རྣམས་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །

རིགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་རྣམས་བློས་ཟིལ་

༦༡ ཅེས

༦༢ པས

གྱིས་གནོན་ནུས་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀ་འང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤོང་ནུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་གདབ་པར་ནུས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤུན་སྦྱིལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་འདི་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་བཞིན། གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་དུད་འགྲོ་སོགས་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འགྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་རོལ་

པ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གཞུང་ལྷག་མས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བློ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱིན་ན་བཏགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་ཕྱིན་པས་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུལ་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་སོ། །དེའི་རྐང་པ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་རང་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ

སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད། དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན། ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་ཁྱབ། དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས་ཁྱབ། ཅེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནས་ལ་བརྟེན་ནས་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་དགོས་པས་ཁྱབ་ཅེས་སྨྲས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ནས་ཡོད་ན་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཤློ་ཀ་བར་པའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའོ། །ཤློ་ཀ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཕུང་པོ་དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱུ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་དུ། །གནས་མེད་ལེན་མེད་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མྱ་ངན་འདའ། ཞེས་པའི་འདུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྱང་

ཚུལ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་"ཞེས[༨༧]་པ་དང་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་སྔ་མ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བསྟན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ནི་དབུ་བ་བརྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་བ་བརྡོས་པ་དང་། ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་། ཆུ་ཤིང་གི་ཕུང་པོ་དང་། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ"།[༨༩] བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

[༨༧] ཅེས

[༨༩] -།

ལུང་བར་པ་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་ནའང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ཡི་ལུགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྨྲ་བ་པོ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རབ་འབྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐལ་བ་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་། ཕྱིན་སོགས་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་དག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྩལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ། །དེ་ཕྱིར

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཡང་ཁྱད་པ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཚང་བར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ཡི་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུའང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་མི་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་ཉི་ཚེ་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མས་ངེས་ན་ཆོས་གཞན་གང་གི་སྟེང་དུའང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་ངེས་ནུས་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐེག་ཆེན་པས་ནི་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་ངེས་

པར་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚད་མས་གྲུབ་ན། དེ་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱ་མ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་པས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་རྒྱས་བསྡུས་དང་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལྟར་ལེན་མི་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ནི། བརྗོལ་ཐབས་སྨྲས་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ལེགས་པར་ངེས་ཀྱང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། གནས་མ་བུའི་སྡེ་པས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བུམ་པའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་རྡུལ་རྫས་ཡོད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་བདུན་པར་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་ཤིང་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་

སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ས་བདུན་པ་བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་ཐལ། ས་བདུན་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཁྱ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ནི་ངར་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ལ། ས་བདུན་པར་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ལ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ངར་འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ངར་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་

 སྲིད་དུ་ལས་གསོག་པ་ཤས་ཆེ་ལ། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ངོར། མདོ་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་བསྒྲུབ་བྱ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སླྲས་པའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རང་སྡེ་མཐའ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཞོག །གྲུབ་མཐའ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་བ་དག་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་རང་སྡེ་འདི་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྟེང་དུ། རང་སྡེ་འདི་དག་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་རང་ལུགས་ལ་དམ་འཆའ་བས་ལྷག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ནས་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་བསྐྱེད་དེ་སྨྲ་བར་བྱ་ཡིས། བསྒྲུབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་གནོད་བྱེད་དང་། རྩོད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་མ་ངེས་པ་བསྟན་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྨྲོས་ཤིག །ཉན་ཐོས་གནས་མ་བུ་པས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིག །བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་དམ། བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད།

དང་པོ་ལྟར་ན་"རྒྱང་པན[༨༥]"གྱིས་ཀུང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཞིང་། རྒྱ་བའི་འདོད་པའི་ལན་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བུམ་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་རྣམས་བུམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་རྫས་གཞན་དུ་གྲུར་པའི་བུམ་པ་ཡང་མེད་པ་ཙམ་ལ་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དམ། བུམ་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་མ་གཏོགས། མིང་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ནས་ཅུང་ཟད་ཀུང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཏགས་ཡོད་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནུས་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་ཉི་ཚེ་བའི་བདེན་མེད་ཙམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གནས་མ་བུ་པས་བུམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བུད། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཁྱབ་རྟགས་ཡང་ཁས་བླངས་སོ། །

དེས་ན་བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་ན་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་

[༨༥] རྒྱན་པན

ངེས་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ཡི། རང་རང་གི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞིའང་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་གནས་མ་བུ་"པ[༨༦]་བས་ལྟ་བ་དམན་པར་ཐལ། ཁྱེད་བུམ་སོགས་བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བུམ་སོགས་རྫས་གྲུབ་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་བླངས་སོ། །གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་ངེས་ན། ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་དེ། རིགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ངེས་པའི་རིགས་པ་དེས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུའང་བདེན་མེད་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་སྲིད་ཚད་རེ་རེ་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གོང་དུ་བརྗོད་པའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། གནས་མ་བུ་པས་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །ས་དང་

[༨༦] བ

པོ་པས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་དང་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡོད་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འདྲེན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལ་ཡང་ནུས་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སྙམས་ཤིག །རྟགས་སྔ་མ་ཡང་ཁས་བླངས་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པས་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་པར་ཐོབ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་ཅེས་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡི་གེར་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་སྤངས་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་འཇོག་མི་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་བས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ལ། ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་སོ་ཞེས་ཁྱད་འབྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་འབབ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཡང་ན་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་ཏེ། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྤོང་ནུས་ཤིང་ས་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སློབ་བ་ཡང་བབ་ཆོལ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཚན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཤེར་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཕྲ་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་བླངས་སོ། །

བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྤོང་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རམ། དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་སྤངས་

པར་འདོད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་ནུས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྐྱེའི་དུས་ན་འཕགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་རྫུན་གྱི་རིབ་མ་ཙམ་གྱིས་རིགས་པའི་དཔྱད་པ་མི་ཤེས་པ་དག་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བཀྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་གནས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ། གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བར་འཆིང་

བྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཅིས་འགོག །གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

འོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་བྱས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་གང་གིས་འབྱེད་ཅི་སྟེ་སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་མཚན་གཞི་གང་ལ་བྱེད། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་འགྲེལ་ལས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྤངས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་སྤྱངས་པར་རྒྱུད་བླ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་སྤྱངས་ན་འཕགས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤང་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་བླ་མའི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་ལས་གྲུ་ཆོམས་སུ་བཀྲལ་བའོ། །

གཞན་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའམ། བདེན་སྣང་གི་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་"ལ[༦༧] ། དེ་མ་ལུས་པར་མ་སྤྱངས་པར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མའི་སྤྲོས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཕྲ་མོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་མི་འཐོབ་བོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་

[༦༧] ཟ

ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་དང་ས་སྡེ་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ལས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ལན་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་

ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ནགས་ཐིབས་པོར་འཇུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཞེས་བཤད་པའི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བས་སྡོམ་པ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཐོང་སྒང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རེ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་ངོར་ཁས་བླངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྗེ་བཙུན་གྱི་རང་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དེ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཞན་དུ་ན་ཁྱོད་རང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་དབུས་མཐའ་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་སྤོང་བ་སོམས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་

བོར་སྨྲས་ཀྱི། ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །

སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ས་དྲུག་པར་ཤེར་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པར་བཤད་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་བས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་བློ་ཡི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འཛིན་པར་སེམས་པ་སྟེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་མདོ་ཉིད་ལས་ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་དམ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་གི་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཐར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྐབས་སུ་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞིའི་སྐབས་སུ་ཤས་ཆུང་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། མ་སོང་ན་རྒྱུན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །

ཤས་ཆུང་དུ་སོང་ན་གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལ་རང་གི་ངང་གིས་ཆུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུང་དུ་སོང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་གཏན་ནས་མ་བསྒོམས་ཀྱང་ཇི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྒྲིབ་པ་ཇེ་ཆུང་དུ་སོང་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་

བདེན་མེད་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆུང་དུ་སོང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞི་ནས་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་བར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་ནང་འགལ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ་དུ་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཧེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བར་ཁས་བླངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་དུ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤྲང་ས་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའང་ཤིན་ཏུ་ནང་འགལ་ལོ། །

སྨྲས་པ། སྐྱུལ་བྱེད་ཐག་དོག་དྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ནས། །ཉིན་མཚན་དུ་མར་འབད་པས་བསམས་པའི་མཐར། །ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་ཚེ། །མཁས་པས་ཁྲེལ་དང་བཅེ་དང་ངོ་མཚར་སྐྱེ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་བློས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཤིང་ས་བདུན་པ་ནས་ནུས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་པས། རིང་དུ་སོང་དེར་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡང་བར་ནུས་ཤིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་

ཉན་རང་རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱི་འང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་ཙ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀོད་དེ། དེ་ཡི་དོན་ནི་བདེན་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའོ། །

དེའི་ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་པའོ། །ལུང་ལས་གསུང་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གའི་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་པ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་ནོ། །

དེ་ནས། བསྟན་ཙ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་

གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །སྲེ་དན་འདས་པའང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པའི་དགེ་སློང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་སྲིད་འདས་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བརྗོད་ནས། དེའི་གནོད་བྱེད་ནི། འོན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པ་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་སོགས་རྒྱ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རེ་ཤིག་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་པ་ཙམ་གྱི་ཚེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་ཙམ་བསྒོམས་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་ཟད་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །

གཞུང་འདིའི་དོན་མོ་ཙུ་འགལ་གྱི་བུ་དང་འཕགས་པ་སོར་ཕྲེང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་

བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གོང་འོག་གི་རྩོད་ལན་རྣམས་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱངས་པས་གྲོལ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཆད་དགོས་པས་མོ་ཙ་འགལ་གྱི་ བུས་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡི་གཙོ་བོ་སྲིད་པ་མེད་པར་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི།[༦༡] རེ་ཤིག་ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་ནི། །མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའོ། །

དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། །ཀུན་རྨོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་གཉིས་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྲིད་པའི་རྒྱ་བར་གྱུར་པའི་ཀུན་རྨོངས་མ་རིག་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དངོས་སྨྲ་བས་ཁས་བླངས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་རང་སྡེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིས་ནི་མངོན་པ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་

[༦༡] -།

ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཀྱི། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །སྲིད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་བའི་ནང་ཚན་གྱི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མགོ་གནོན་ནུས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་ཡང་མི་ནུས་པས་ལམ་དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་མ་ལུས་པ་སྤོང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །

ཀཾང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ན་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་ན་ཚོར་བ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲིད་པ་དང་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ལ་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྐྱེན་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲིད་པ་ལྡོག་ལུགས་ནི། འོག་ཏུ། གང་ཚེ་ཚོར་པོ་འགག་མེད་ཅིང་། །ཚོར་བའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲིད་པ་ཅི་ཕྱིར་བཟློག་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚོར་བ་པོ་དང་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ལྡོག་དགོས་པར་གསུངས་པས་དེའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་མཐོང་ན་སྲིད་པ་མི་ལྡོག་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་

ལ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་ནས་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་ན་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་གནས་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པས་རེ་ཤིག་མགོ་མནན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རྣམས་སླར་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཔེ་དང་བཅས་པས་བསྟན་པས་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །དགག་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞིན། །དེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཐལ་གྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་དབྱངས་གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལ་ཆ་པ་དང་བརྟེགས་དབང་ཕྱུག་སེང་གེས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཡོད་པའི་རྟགས་"ཀྱིས[68] 'འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱོད་འཇུག་འགོག་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི། མདོ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུང་པ་ནི། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པས་ཕྱོགས་སྔ་མ་གོ་བའི་བབ་ཆོལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

[68] ཀྱིས

གཉིས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་ཆ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆ་འགྲེལ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། སྐབས་འདིར་དམིགས་རྟེན་ལ་རྟེན་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་ནམ་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། བརྟེན་པ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཚུལ་ཉུང་ཟད་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །

དེས་ན་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་གཟུང་བ

ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཆོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་ སྤྱི ར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་བསམས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཚོལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་དུ་བྱུས་ནས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་སྒོ་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གིས་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ནས་བསྒོམ་པ་ན་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འཇོག་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ཉན་རང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་བསྟོན་མེད་པར་གྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་། ཉི་ཁྲི་སྣང་བ་དང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀར་དུ་ཆོས་དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་རིགས་སུ་འཇོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་

པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིར་བྱའོ། །

གང་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནིའོ། །གང་ལས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡོད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལ་འཆད་ན། གཞི་མ་གྲུབ་དགག་ལས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་བྱེད་ལ་རག་གི །གཞི་གྲུབ་གང་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་མི་ནུས་སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྐད་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །བརྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ཀྱང་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། གཞུང་འདིའི་དོན། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤྱི་ར་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་བདེན་ཡོད་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ན། འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་ངེས་ན། ཆོས་གཞན་གང་གི་སྟེང་དུའང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་ངེས་ནུས་པར་གོང་དུ་ཡང་ཡང་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་། འཛིན་པ་ཐ་སྙད་དུ

ཡོད་པ་ཚད་མས་མ་ཁེགས་པས་འཛིན་རྟོག་མ་སྤྱངས་པ་ལ་འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འཛིན་རྟོག་སྤྱངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཚད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འོས་གཞན་མེད་པས། ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཟུང་རྟོག་སྤྱངས་ལ། ཤེས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པས་འཛིན་རྟོག་མ་སྤྱངས་ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་དེའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་བདེན་སྨྲའི་རང་རྒྱལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དོན་དམ་དུ། །སྨྲ་བའི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་མཆར། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་དོ། །

དེས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་། ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་

སྙིན་མ་སྙིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་བཤད་ཀྱང་། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་རེ་ཤིག་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། རྟོགས་པར་བཤད་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱིས། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་འདོད་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། དེས་ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལའང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་

དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོང་དུ་གྱུར་མ་འགྱུར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལའང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས་ཕལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་མ་སྨིན་པས་ཟབ་མོ་དེའི་ཚེ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པ་དག་ལ་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་བསྟན་པ་མང་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནའང་ཡོད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་སྨིན་པ་དེའི་ཚེ་ཟབ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གིས་ཀུང་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་འཕགས་སེང་ཡང་བཞེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྨིན་མ་སྨིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པའང་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་འགའ་ཞིག་མ་ཕྱེ་བར་འདོད་དགོས་པས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བར་ཇི་ལྟར་འཆད།

གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་བློ་གྲོས་ཚུང་དུ་ཞིབ་པར་མ་སྦྱངས་པ་དག་གི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཏུ་སྣང་བས་འདིར་ཞིབ

པར་མ་བཤད་ཀྱི་ཡོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ལམ་གཞན་དུ་མ་ཞུགས་པར་རང་ལམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་སོགས་རང་རྒྱུད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་བཞིན་པ་རང་ལམ་ལས་ལོག་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའང་དེས་སྔར་རྟོགས་ཟིན་གྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་པའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པའང་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་བླ་མ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ།

རྒྱུད་བླ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མདོར་བསྡུ་ན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་རྣམས་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ཉན་རང་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དང་ཁས་བླངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་ཐལ། གཞུང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་ན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྷུང་བ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་ད་ལྟ་རེ་ཤིག་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་

པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་མིག་གིས་བལྟས་པའི་སྒོ་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དད་པའི་སྒོ་ནས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་སོགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་སྟོན་པ་ལ་བཤད་ན་འབྲེལ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་ཆེན་ལུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། འདི་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བའོ། །གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་སྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སླ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་ན། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་

ཞུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ནས་ཐར་ལམ་ཚོལ་བ་མཐའ་དག་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཉན་རང་ཐབས་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་འདི་སྙིང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་ཐབས་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་མེད་པས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། མུ་སྟེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་། མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་

གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་གཉེན་པོར་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་བཞི་བསྒོམས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཡི་སྒྲིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ལས་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །ལས་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །ཞེས་བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་། མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན

མོངས་ཀུན་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི། སྲིད་འཇུག་དང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དག་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ། །གང་ལ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་སློང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤོང་ལ། དེ་སྤངས་པས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤོང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ས་སྡེ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་

དང་། ཐེག་བསྡུས་ལ་སོགས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པ་འདིར་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་མཐའ་དག་པར་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱམས་ཆོས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ནི་རང་ཉིད་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཡང་རྒན་པོ་སྤྱ་མ་དག་གི་ཚིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

བཞི་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་དང་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྨྲ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་བརྒྱལ་བར་ནུས་པ་རྗེ་མི་ཐོགས་མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་དྲི་མ་མེད་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་དོན་ཡང་དག་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བླ་མ་དམ་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འཕགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་མཐའ་དག་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ན་དྲག་པོའི་རླུང་དང་ཕྲད་པས་ཤིང་ལོའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་སྐྱེས་སོ། །

དེ་བས་ན་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་ལ་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་རང་གིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཁས་བླངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་གོམས་པར་བྱས་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོའམ་མི་འགྲོ། མི་འགྲོ་ན་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ། །སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱས་པས་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་

སྤྱོང་ནུས་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས། གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྐོག་མ་མེད་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྒོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནི། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་སྤངས་ནས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཆོས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འཛིན་པར་སྨྲས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་གོམས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་

བོན་སྤྱངས་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བར་སྤོང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཕུང་སོགས་ཆོས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་དགོས་པར་ཐལ། ཕུང་སོགས་ཆོས་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤྱངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤོང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཉམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་ནུས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་དོན་དེ་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྨྲ། གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ལམ་དེ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་"བོན་[70]་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྨྲ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་སྒྲུབས་ཤིག །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་ཡང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་

70 ཡོན

པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་རྣམ་པར་བཅས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ན་གང་གིས་འབྱེད། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པས་གནོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པས་གནོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཉམས་སོ། །ཁྱབ་ན་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་དགོས་ལ་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་

ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞི་ཆོས་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གང་ཟག་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་གྲངས་ཅན་གྱི་གཙོ་འཛིན་རྟོག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་རྟོག་གེ་པ་ཁྱེད་མཐའ་དག་གི་སྨྲ་བའི་འཇུག་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟེང་དུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྲལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་དོན་"གྱིས[༧༡] ཁས་ལེན་པས་མཆོག་ཏུ་ལྷི་བའི་ནང་འགལ་གྱི་ཁུར་ཆེན་པོའོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན།

[༧༡] གྱིས

གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ནས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནང་འགལ་བ་ཆེན་པོའོ། །

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་བློ་དང་། བདག་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འདོད་པའི་སྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གི་བར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བ་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྤོང་དགོས་ཤིང་། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྤོང་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གསུངས་པ་དེའི་མཐར། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་འདི་སྙེད་ཅིག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། །འདི་སྙེད་ཅིག་གིས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ། ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། སྔར་བཤད་པ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་ཚིགས་གསལ་དུ་དྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་"མི་ལ[༧༢]་ལ་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱུང་བའི་ཚེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་བུད་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། སྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་། བུད་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བུད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ན་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་ཁ་ཅིག །མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ང་ནི་མི་གླུན་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཚུངས་ཀྱི་མདོ་

[༧༢] སྲིལ

ལས་ཀྱང་། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང་། མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམས་པ་ན། བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྒོམས་སོ་སྙམ་ནས། བདག་ནི་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་བ་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་སྤངས་པ་ན་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྙམ་པ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་པའི་ཉེས་པས་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བགྱི་བ་ཞུས་པ་ནི། སྔར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཞུས་པ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ངེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ་འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་

སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི་ལམ་བསྒོམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ནས། ལམ་དེས་ལེན་པ་མེད་པར་སྒྱུ་དན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་དང་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་ལས་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་སྟེ། དེས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །སེམས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྲོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བུ་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་གཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བར་གསུང་པ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་

ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་སྐབས་སུ་ཉི་ཁྲི་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་དགེ་སློང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་སོགས་ལྟར་གང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། བྱང་སེམས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ན།

དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ལགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་མེད་པ། སྟོང་པ་ལགས་ཤིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྐྱེས་པ། ངོ་བོ་མེད་པ། སྟོང་པ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའམ། ཁྱད་པར་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་གདུགས་གཅིག་བསྒོམས་པ་གང་ལགས་པ་དེས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་བ་ལགས།

ཞེས་ཞུས་པའི་དྲི་བ་འདིའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱབ་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་

རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་བཞུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་ཆེ་བའི་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་དྲི་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་ལན་གསུངས་པ་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་

ཞེས་འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་གནས་སམ་ཅེ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཇི་ག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདི་སྙམ་དུ། བདག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། ཤཱ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ཤཱ་རིའི་བུ་དེས་ན་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཁྱོད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྟོགས་པའི་མཆོག་དམན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པར་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་དྲང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ། འཕགས་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། མ་

འགགས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་དང་། མིང་ཆེན་དང་། བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀཽ་ཎྜི་ནྱ་དང་། རྟ་ཐུལ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཞུས་ལན་བྱས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་དྲིས་ལན་དང་། ཉན་ཐོས་ནང་པན་ཚུན་དྲིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་སླ་བ་ནི་མདོན་སུམ་ལ་བསྣོན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པའི་མཚན་གཞི་གཟུང་རྒྱུ་སུ་ཞིག་ཡོད་པ་སྨྲོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྡུད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྙམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོས་པར་མི་ནུས་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་

དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལའང་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་ཁུངས་སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་དང་།

གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྲིད་པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་མི་ཐར་བར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་པུ་སྟེ། །གཞན་ཞེས་བགྱི་བ་མ་མཆིས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུ་ལུམས་སྨྲ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཙམ་མི་ཤེས་ན་དེ་དག་ཐར་པ་བསྟེན་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་སྨྲ་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཞི་བ་ནི་རློངས་མི་འགྱུར། །རློངས་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གྲོལ་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་དེ་དེ་ཉིད། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བརྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དྲུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །རློངས་

པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་སྔ་མ་རྣམས་མ་མཐོང་བར། ཤློ་ཀ་ཐ་མ་འབའ་ཞིག་ཟུར་དུ་དྲངས་པ་ལ་ཕོ་ཚོད་ཙམ་གྱིས་དགོངས་པ་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། འདི་ཉིད་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དངོས་པོར་མི་རིགས་པས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་བ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །

དེ་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་བ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ཉེ་བར་ཞི་བ། ནུབ་པ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞིང་མི་འབྱུང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྱ་ནོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་སྤངས་པ། སྲིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་

པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་འགྲེལ་པ་ན། སྡུག་བསྔལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཚིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཕུང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་ཉུབ་པའི་བར་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྡུག་བསྔལ་གཞན་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཕུང་པོ་རྣམས་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཕུང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཕུང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་དེ་ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཚེ་མྱང་འདས་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་འདུས་བྱས་དང་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཆད་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཡོད་ན་ཕུང་པོ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྨྲ་བས་མདོ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་མི་ནུས་སོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉན་རང་གི་ཡེ་

ཤེས་གང་གིས་དོན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འདུས་བྱས་དང་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་པར་མདོ་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་སྡུག་བསྔལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་བསྙོན་དུ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དོན། དགྲ་བཅོམ་པ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཇོག་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ལ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པས་ཕུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་མེད་པས་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་ན་ཕུང་སོགས་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོག་མར་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ངེས་པ་ཡང་མི་

བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་སྐྱ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་ མྱང་འདས་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཚེ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་ཀུང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་ཟད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གཞན་དག་གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་མ་འགགས་ན། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཀུང་འདས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་དྲངས་ནས། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་ལས། སྡུག་བསྔལ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས། ཟུབ་པར་གྱུར་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །

མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ནི་དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་མི་སྐྱེ་བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ནི་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་སྦྱར་བར་ངེས་སོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེའི་ཕུང་པོ་དེ་འགག་པ་མེད་ན་ནི། དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྐྱེ་བ་དེ་མི་དམིགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་

མི་འདོད་པས་དེའི་ཚེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གཉིས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བཅིངས་པ་སྤངས་ཀྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འདོད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན།

མདོ་སྡེ་ལས། སྤོན་བྲས་མྱ་ངན་འདས་སོ་ཞེས། །ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་བཤད་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་བཟླས་འདི་ལེགས་བརྗོད་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བཤད། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པར་ངེས་ཀྱི། ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ངེས་པར་སྤངས་པ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་བཤད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། གང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་ནུབ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་སྐད་གསུང་པའི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་།

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། མ་རིག་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་ལས། །ཡང་དག་ཤེས་པས་རྣམ་བརྟགས་ན། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པའང་རུང་། །གང་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་མྱ་ངན་འདས། །བྱ་བ་བྱས་པའང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དགྲ་བཅོམ་པས་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་

སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། མདོ་ལས། དགེ་སློང་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་བསྟེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་།

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་པ་ལ། །ཇི་ལྟར་འགོག་པ་རྣམ་བརྟགས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྒྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །རྣམ་པར་འཇིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །འདུས་བྱས་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་སུ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། །ཞིག་ཅེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་མཐའ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྲོལ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་ལ། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་རློམ་པ་གཞན་སུ་ཡི་མཐའ་དག་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཇོག་ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པ་ཡོད་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་སྣང་བས། ཁོ་བོས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ

ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྒྲུབས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་དྲི་བར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་པ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གང་ལ་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་དོན་དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་བྱའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་སྲིད་པར་རྟེན་བརྟན་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས། གོམས་པས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པ་སྤོང་ནུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་ཙམ་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པར་སྨྲས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དེ། དེ་ཉིད་གང་གི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོས་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་

ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དོན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྒོམ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། འཚང་རྒྱ་བ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྨྲ། འདི་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །

དེ་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་བསྒོམས་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་པར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་དགོས་པ་ལྟར། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་བསྒོམས་ཀྱང་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མི་སྨྲ་ཡི། དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་

ནོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྤོང་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི།

སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤོང་ལ། ལྷན་སྐྱེས་སྒོམ་ལམ་ས་དགུ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་ཞིང་། མངོན་པ་བ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་བློ་མི་གསལ་ཞིང་རྨོངས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བཞེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འཇིག་ལྟ་དོན་མི་གཅིག་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་ཙམ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེའི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་བདེན་འཛིན་ནོ། །

དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བ་ལ་རྨོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཏི་མུག་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི། ཀུན་རྫོབ་བོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་རེ་ཤིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་འགྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་འགགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཆགས་པའི་རྒྱུ་སྲིད་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་རྣམ་པར་

བཞག་གི །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཏི་མུག་བཅོམ་པས་བཅོམ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གཏི་མུག་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་ཞོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྒྲོ་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྲུབ་ལ། ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པར་གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་སྤོང་མི་ནུས་ཤིང་། དེ་མ་སྤངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས། འཁོར་བ་མི་ལྡོག་པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། སྲིད་པའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལྟ་བས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་

པར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་སྤྲོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲོས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་པའི་སྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ཅན་དག །དེ་དང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་སྤྲོས་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡི་སྐྱེད་པ་དང་མ་སྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྲོས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་འགག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ནས་འགག་གོ །

དེ་ལྟ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ཁོ་ནས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། མདོར་ན་ཆོས་ནི་མི་འཚེ་སྟེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །འདི་ལ་དེ་གཉིས་འབའ་ཞིག་ཅེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། རྩ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་ལས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སྤྲོས་ལས་སྤྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྙམ་པ་ལ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཟློག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པའི། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ལས་ཉོན་གྱི་རྩ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་

པས་དེ་སྤྲངས་ཏེ་ཐར་པ་འཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྙེད་ན། །ཉོན་མོངས་སྦྲུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་ལྟར་ཟིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་སེམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་རྙེད་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྲུལ་གྱིས་ངེས་པར་ཟིན་པར་གསུངས་པས། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་རྩ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་གྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་འཇོག་ལུགས་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་འདི་ལྟར། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རྩ་ཉོན་དྲུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དག་ལས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པར་འདིར་ཡང་བཞེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སུའི་ལུགས་ལའང་ཉོན་མོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་སོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ལས་སྲེད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ

པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ཙམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ནས་འབྱུང་བ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལུགས་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གང་ལ་བཞེད་ཅེ་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད

བསྟན་ལ། ལུས་དང་ངག་དག་གི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་སྤྲེའུ་ལྟར་མཆོང་བ་དང་གཞན་ལ་རྨངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས། ཆགས་སོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པས། བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དག་ལ་བློ་མི་གསལ་བའི་ཆ། མོའུ་འགལ་གྱི་བུས་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དཀྱིལ་བར་སྐྱེས་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གེགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཟབ་མོ་འབྱེད་པ་ལ་བློ་མི་གསལ་བའི་ཆ་དང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ནི་དབུ་སེམས་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ

ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་འཇོག་བྱེད་བྱས་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བག་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇུག་ཤེས་དྲུག་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་སྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། སྣང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་སྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲོ་བཏགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་པར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མ་

རིག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྣང་བ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ སྒྲུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་ན་ཤེས་བྱ་གཏན་ནས་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཐ་ཚད་པ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་དང་། དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲའམ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ། །

གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཐར་འཛིན་དང་མཆོག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་དངོས་མ་ཡིན་པས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྤོང་ནུས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་ནུས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་མ་འཁྲུལ་བར་འཐད་པར་འཛིན་པའི་བློ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངམ་སྙམ་ན། དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བ་འཐད་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་བདེན་འཛིན་གང་ཡིན་ཉོན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ནང་འགལ་བའོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་རང་ཡུལ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དཔྱད་པ་ཞུགས་པ་ན། རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་རང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་སྨྲོས་ཤིག །དཔྱད་པ་མ་ཞུགས་པར་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་རང་གི་ངང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི། དེ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱངས་པ་ཙམ་གྱི་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་

གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བློ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་མཐས་བསླད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་མཐས་བསླད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གཉིས་གཉིས་སོ། །

ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་གང་ཞིག །དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་བློ། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་འབྲས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེས་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག །ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པས་བཞག་ཅིང་རང་འབྲས་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་

ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་རིགས་གཅིག་པས་སྒྲིབ་པ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་དང་ཉོན་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཉོན་སྒྲིབ་སྒོམ་སྤང་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱི་མཐོང་སྤང་མི་སྲིད་དོ། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གོང་དུ་དྲངས་པར། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡང་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེར་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་

བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཡང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཐོག་མ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་བའི་ཐོག་མ་ས་དང་པོ་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། མཐོང་སྤང་དང་པོར་སྤོང་བ་དང་། སྒོམ་སྤང་ལ་ཆུང་འབྲིང་སོགས་དགུར་ཕྱེ་ནས་དེ་དག་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ས་དགུས་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་བ་རེ་ཤིག་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་བར་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕན་ཚུན་གྲོགས་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱི། ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ནུས་པ་མིན་ལ། ཉན་རང་ལ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་པ

ཙམ་དུ་སྒོམ་གྱི་ རྒྱུས་པར་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བྱ་དེ་དག་གཉེན་པོས་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། མཐོང་ལམ་ལ་མཚོན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སླར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་ནུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཐོང་སྤང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་དག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་ཙམ་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། མངོན་གྱུར་སླར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་མི་ནུང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་དེའི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དགོས་སོ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པ་དག་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་ན་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས་འདས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་ཚེ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ས་བོན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག

ལྟར་ན། དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་སྟེང་ན་སྣང་བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ན། ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བྱའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཞན་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྣང་བྱ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྣང་བྱ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེ་ཤིག་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། གཉེན་པོས་སླར་སྐྱེར་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་སྣང་བྱ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བྱ་དེ་དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོ་བའི་གཞིར་འཐད་པས། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྒོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོས་སྣང་བྱ་སྤོང་བའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་བཅད་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ།

གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་ཁས་འཆེ་བ་དག་མང་པོ་ན་རེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་ལུགས་དང་། དམ་བཅའ་དང་། ཁས་ལེན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་ཡོད་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །བསྒྲུབ་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག །རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མེད་རྩོད་པ་མེད། །གང་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་ཕྱོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། སུན་འབྱིན་

པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཐད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་ཐད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། རྩོད་བཟློག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ །ཞེས་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་མ་ཟིན་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་གོ་སྟེ་བཀག་པ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་རང་གིས་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། ཕར་འཕངས་བའི་ཐལ་བ་མཐའ་དག་ཚུར་བཟློག་སྟེ་འཕངས་པ་ན་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་གཞན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མ་ཤེས་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་བསྙོན་འདིངས་པ་འབའ་ཞིག་ལ་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཆོས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུབ་

མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཁྱོད་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ནོར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ནོར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ནོར་དེ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཁས་ལེན་མེད་པར་ཞེ་བས་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ཀྱི། ཁས་ལེན་མེད་པ་ཁས་ལེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སྒྲ་རྟག་པ་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་ཞེ་བས་སྨྲས་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་མི་འགོག་ཅིང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་ལུགས་ལ་རང་རྒྱུད་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལྟར་གདུལ་བྱ་དགའ་ཞིག་གི་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་འགལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ལ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་དེ་ཁས་བླངས་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འཇོག་ནུས་པར་ཐལ། ཟླ་བ་གྲགས་པས་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་བླངས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་རྒྱལ་བ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། རང་ལུགས་ལ་སེམས་ཙམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་མདོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་ངོར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་གཞན་དང་དེའི་ངོར་ཁས་ལེན་པ་པོ་དང་ཁས་བླང་བྱའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། ཚོས་གང་ཡང་ཡོད་པར་སྨྲ་མི་རིགས་པ་ཉམས་སོ། །ཚིག་ཐམས་ཅད་རྫུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྨྲས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཚིག་དེ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཞེ་བས་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་བོ་ལ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྨྲས་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚིག་འདི་གཉིས་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་མིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུའི་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སུའི་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་ལུགས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་ལུགས་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །ཉན་ཐོས་གནས་མའི་བུ་པ་ལ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་སྨྲོན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁོས་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་རྫས་གཅིག་ཐ

དང་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་འབྱིན་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྨྲས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་སྲུན་དབྱུང་བྱ་འབྱིན་བྱེད་ཕྲད་མ་ཕྲད་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་འདི་དང་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་འདི་འཐད་དོ། །འདི་དང་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་རྩོམ་པ་པོ་དེ་དང་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གི་ལུགས་ཡིན་པ་སྨྲོས་ཤིག །དེར་མ་ཟད་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཏུ་འདི་དང་འདི་འདོད་"དོ། །[༥༣] འདི་དང་འདི་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་དངོས་སུ་སྨྲར་ནས་གསུངས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ།

རྩོད་བཟློག་ལས། ཐ་སྙད་ཁས་ནི་མ་བླངས་པར། །ངེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །སྒྱུ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་དང་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་པས། །གཟུགས་བརྙན་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་རུ། །གསལ་བར་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་

[༥༣] ཐོ

འདོད། །ཅེས་དང་། རྩ་ཤེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་නོ། །ཅེས་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །

འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྐྱོན་མེད་ཅིང་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པའོ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་ཁས་བླངས་པ་ལྟར། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཕ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་

ཉིད་ཁས་བླང་བར་འོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ། ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྒྲུབ་པའི་

ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་རླབ་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་འདི་ཉིད་དངོས་སྨྲ་བར་མ་ཟད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཅི་ནས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་པ་ལ། རང་ཉིད་བློ་དང་སྐལ་པ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ངེས་པར་མ་ནུས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྐུར་པ་གདབ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གིའང་ལུགས་ཁོ་བོ་ཅག་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་རང་ཉིད་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྒྲགས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཡང་རྩེར་མངོན་པར་རློམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་འགལ་བ་ལྟར་བླང་བར་མི་བྱའོ། །

འོ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཇི་ལྟར་དུ་འཆད་ཅེ་ན། རྩོད་བཟློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་ཡིན་ལ། རྩོད་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན། དབུ་མ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅའ་དེས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པར་

འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

དེའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ངས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་བླངས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། དེས་ན་ང་ལ་སྐྱོན་འདི་ཡོད་ནའང་། ངའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་དེ་འདྲ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དམ་བཅའ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྱུང་གི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་ཀྱང་སུན་འབྱིན་བརྗོད་མི་ནུས་པར་བསྟན་ལ། ཁྱོད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུའང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ན་འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་ཇི་ལྟར་དྲང་། དེས་ན་ཡོད་མེད་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་མཐར་ལྟུང་གི་ཕྱོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོས་ཀྱང་ཀླན་ཀ་བརྗོད་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

རྩོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟད་མ་རུངས་འཛིན། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པ་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་རང་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་འགོག་པའི་རྩོད་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གསལ་དུ། རྩོད་བཟློག་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་ལུང་དེ་དག་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བཤད་ན་འགལ་ཁྱབ་ཏུ་འགྱུར་བས། དེས་ན་འགོག་བྱེད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དགག་བྱ་དང་འགོག་བྱེད་གཉིས་རྫུན་པ་སྤྲུ་མ་ལྟ་བུ་ནི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བཟློག་ལས། སྤྲུལ་པ་ཡིས་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་ཡི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཡིས། །སྒྱུ་མས་སྒྱུ་མ་འགོག་བྱེད་ལྟར། །འགོག་པ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཚིག་གསལ་ལས། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་དོན་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇུག་པ་ལས་རང་ལ་ཕྱོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་སྨྲ་བ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཐ་དད་མ་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྲུན་དབྱུང་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་ཐ་དད་མ་ཐ་དད་བརྟགས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བས་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རིགས་པས་བརྟག་བཟོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཁས་བླངས་པ་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྫུན་པ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གང་དུ་གྲུབ་བསམ་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི་སྲུན་འདྲེན་པས་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཐ་དད་ནས་ཀྱང་སྲུན་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ། སྲུན་འདྲེན་པས་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཐ་དད་པར་སྲུན་འདྲེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྲུན་འདྲེན་པ་དང་སྲུན་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་དང་མ་ཐ་དད་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། སྲུན་དབྱུང་བ་དང་སྲུན་འདྲེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རངབཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། ཡོད་པ་མིན་པས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེའི་འགྲེལ་པར། རིགས་པས་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་དཔྱད་ན་ཐ་དད་མ་ཐ་དད་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྲུན་འདྲེན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། མ་བརྟགས་

མ་དཔྱད་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སུན་འབྱིན་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱི་མདོས་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་རིགས་པས་བརྟགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་ན་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སུན་འབྱིན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་འཐད་པ་དང་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་གྱི་ཁས་ལེན་མེད་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། རྒྱུས་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤོང་བ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ནས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བཏགས་པས་སྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ།

དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་ན། རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྙིང་བརྗེ་ལས་རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཐོབ་བྱར་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྔར་གཞན་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་ལམ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་གྲོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བར་དམ་འཆའ་བའི་ལྷག་བསམ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་བའི་སྨོན་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པར་དམ་འཆའ་བའི་འཇུག་སེམས་དང་། དགེ་སློང་གི་བསླབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྤོང་བར་དམ་འཆའ་བའི་སྤོང་སེམས་སོགས་གང་ཡང་བྱར་མི་རུང་བས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་གསོས་སུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨན་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྨྱུ་གུ་རྩ་བ་ནས་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དམ་མི་འཆའ་ཡང་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སླས་ཆོས་ཙམ་དུ་སོང་གི་ཞེ་བས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་སྟེ། ཁོ་

པོ་ཅག་གིས་ཉེས་པ་གང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཛེམ་པ་མེད་པར་དང་དུ་བླངས་པ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་ནོ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་གཏམ་ལས། ལྟ་བ་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྒོམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སྤྱོད་པ་དགག་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། འབྲས་བུ་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་སྐད་གསང་མཐོན་པོས་སྨྲ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་པར་བཞག་པ་ན། གང་ལའང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་བས། འདི་ཡིན་དང་འདི་མིན་ཅེའང་མི་འདུག་སྙམ་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་རློམ་སྟེ། གང་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་བླང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཧྭ་ཤང་གི་དམ་བཅའ་དབྱངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་འདིས་ནི། གང་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དང་དེ་འདྲའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སྨྲ་བའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མཐའ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་དམ་འཆའ་བ་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་ཁས་གང་ལེན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཁས་ལེན་ན་ཆོས་

ཐམས་ཅད་རང་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ་ཞིང་། ཚད་མ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུར་སྨྲ་བའི་རྒྱང་པན་དང་ཁྱད་ཅིའང་མེད་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་རྒྱ་བ་ནས་ཉམས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དམ་བཅའ་དེ་དག་རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་གིས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཕྲད་པའམ་མ་ཕྲད་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྐྱེན་གཟུགས་ཉེ་བ་ལས་གཟུགས་བརྙན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་

པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་རང་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་བླངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་སྒྲུབ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པའི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཙམ་བྱེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་འགོག་གོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སེམས་ཤིག །

གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཁོ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དབུ་མའི་རིགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་

དཔྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ན་ཡང་དེ་མ་གྲུབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མི་དཔྱོད་པ་ན་ཡང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དང་གང་གིས་དཔྱོད་པ་པོ་སྔ་གྲོལ་དང་གང་གི་ངོར་དཔྱོད་པའི་ཕྱི་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་"འདོད་[79]་པ་འགོག་པ་ཡང་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

པཎྜི་ཏ་ཛ་ཡ་ཨ་ནནྟ་ཏའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འཐད་བ་མང་དུ་སྣང་ནའང་རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པ་ཤེས་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་བྲིས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དོན་

[79] འདད

དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་འགོག་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྒྱས་པར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་དུ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། བདག་དང་དག་གིར་ཡོད་ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། གང་གིས་ས་བོན་ཇི་བ་དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་དང་།

དེ་བཞིན་སྒྱུ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་། །དམ་པའི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དོན་དམ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་ཚིག་གསལ་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དོན་དེ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་པར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ

ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་གཞན་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གསལ་ལས། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགོག་མི་ནུས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་དགག་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་དེ། ཞེས་པ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཅེས་

སོགས་གསུངས་པ་ལ་ནི། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་”ཏེ[༧༥]་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སོགས་སུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་གསལ་བྱེད་སྦྱར་ནས་བཤད་དགོས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་བྱའོ། །ཡང་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་ཏེ། རྩོལ་ཕྱིར་རྩོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྱུར་ན་དངོས་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་པ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པར་མཚུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་ནས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བ་ལའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་

༧༥ ཉེ

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་སེམས་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་གྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་ཚེ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ལྡོག་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ངོར་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རིགས་ངོར་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པས། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པ་དང་། རྩ་ཤེའི་གཞུང་གི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བས་པལ་ཆེ་བ་ཐལ་བའི་ངག་ཏུ་བཤད་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་པལ་ཆེ་བ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཆོས་ཅན་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དངོས་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་མཚུངས་པ་གང་གིས་སྤྱོང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་སྨྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ།

ཆོས་ཅན་སྒྲ་གྲུ་དེ་སྤྱི་ཊཱིཀ་ཕྱིར་ཊཱིཀ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས། བདེན་མེད་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཊཱིཀ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་ངོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ལྡོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡོ་ན་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་དེའི་ངོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་ལོག་ན་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་པས་གྲངས་ཅན་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དེའི་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་དུ་རྟགས་དེའི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་རིགས་པའི་ཚུལ་ནྲ་བའི་ལམ་དུ་བྲག་མ་སྦྱོང་བའི་རྟོལ་གཏམ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་རིག་ངོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པར་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པར་སྨྲས་པ་དང་ཆེས་ནང་འགལ་བའི་གཏམ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ངོ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་གང་ན་བཞུགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཤིག །ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་རང་ལ་མཆོག་དམན་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་ནས། རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྨྲ་བ་ལས་ཀྱང་དམན་པར་འཆད་པ་ཡིན་

ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་རིག་ངོ་ན་གཞན་དབང་གི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་པོ་རང་ཡང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་བསྙོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྨྲས་པས་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལྷུན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་དུ། སྐབས་དེར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པ་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། ཐལ་རང་གི་དོན་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཚིག་གསལ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་ངེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུབ་པའམ་སུན་འབྱིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་སུ་འཛོག་པ་ལ་ནི། གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གང་དམ་འཆའ་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྔ་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་ཕྱིར་རྒོལ་གྱི་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི །སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་ཤིང་། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན་མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་དགོས་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཞལ་བྱ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་གྱུར་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་བའི་ཚེ་ན་ཡང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་མངོན་སུམ་ལ་ཐུག་དགོས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་

མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་གང་ཡིན་ཡང་སླའི། གཞལ་བྱ་དེ་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་པས། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་དངོས་སྨྲ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ། སྔ་རྒོལ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ཞུགས་པའི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ། ཞེས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཚད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་སྔ་

གྲོལ་ཕྱི་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྔ་གྲོལ་གྱི་ལུགས་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་ལུགས་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་ཕྱི་གྲོལ་གྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་བླངས་ལ་འཁྲིས་ནས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཕྱི་གྲོལ་དངོས་སྨྲ་བའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་རློམ་ཞིང་ཞེ་བས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཇི་སྲིད་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བཏང་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་རྒྱུ་མི་རྙེད་དོ། །

དེས་ན་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མེད་ཀྱང་དངོས་སྨྲ་བའི་རྒྱུད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་གཟུགས་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གི་དོན། ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྔ་གྲོལ་རང་གིས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ཕྱི་གྲོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པའམ

ཁས་བླངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ། །

འོན་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མིག་གིས་སྔོན་པོ་སོགས་གཞན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གསུམ་ག་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། ཕྱི་རྒོལ་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་ས་མ་བྱུང་བས། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཕྱི་རྒོལ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པའི་ཁས་བླངས་ལ་འཕྲིས་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བར་ཁས་བླངས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པས་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་མིག་ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བའི་ཆོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཆོས་མེད་ན་

མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བ་དང་འགལ་བ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་མིག་དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་རྟགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ལ། གཞན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་ནུས་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་དུ་སོང་ན་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་ག་ལ་ནུས། དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དགག་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཁྱད་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དབྱེ་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་སོགས་ཕ་རོལ་པོས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ལ། ཕྱི་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྔ་རྒོལ་དབུ་མ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

རྟགས་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་དཔེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་རྒོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པས་དེའི་ངོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། ཁྱབ་འབྲེལ་སྟོན་ཚུལ་

ནི། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་བཞེར་བ་མཐོང་བས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་བཞེར་བ་དམིགས་པ་འཐད་ཀྱི། ཆུ་ལ་བཞེར་བ་མེད་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་བཞེར་བ་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་དེ་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་རྒོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ཁྱབ་ངེས་སུ་བཙུག་ནས།

དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མིག་ལ་ཡང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཐོག་མར་རང་ལ་ལྟ་བ་དམིགས་ནས། དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོགས་པ་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཞིག་ན། མིག་ལ་རང་ལ་བལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བུདྡྷ་པཱ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་ལ་བརླན་པ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། མེ་ལ་ཚ་བ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་ཆུ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པ་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྣང་བ་དེ་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་དྲི་ང་བ་ཉིད་མ་མཐོང་ན་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པར

མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལྟ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་ནི་དེས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་གཞན་དག་ལ་ཇི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་འཐད་དོ། །

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་བདག་ལ་སྣང་གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་འཛིན་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཟུགས་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་ལྟ་བ་དེ་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སོང་ནས་རྐྱེན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་དུ་ལྟ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་སྲེག་ཀྱང་གཞན་སྲེག་པ་བཞིན་དུ་མིག་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་མི་འགལ་ལོ་སྙམ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མེས་བུད་ཤིང་སྲེག་པ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་པས། མེས་བུད་ཤིང་སྲེག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཔེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་དང་བུད་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་བུད་ཤིང་སྲེག་པ་བཞིན་དུ་མེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྲེག་པར་ཐལ་

ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མེ་སྐྱེ་བ་བུད་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། འབྲེལ་"མེད་[༧༨] དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན། མ་གྲུབ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་ཤེ་ལས། ལྟ་བ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མེ་ཡི་དཔེས་ནི་ཉུས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་ནུས་མོད་ཀྱང་། བློ་དམན་པའི་ངོར་གོ་བདེ་བར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་ཏེ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་དེའི་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གསུམ་ཀ་ཚད་མ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་སྔ་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བུམ་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས། བྱེ་བྲག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་གཉིས་ཀས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར། གཟུགས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ན་ཡང་དངོས་སྨྲ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

---
[༧༨] མད

ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་གཟུགས་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས། ཆོས་ཅན་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྔོར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་མི་མཚུངས་པར་ཐལ། སྒྲ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་སྒྲ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག །རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། གཟུགས་དེ་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ་པ་ལྟར་བུར་སྣང་བའི་ཚད་མ་འཁྲུལ་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་ལྟར། ཚད་མ་ལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་འཁྲུལ་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བའི་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

དོན་དེ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་འཛལ་བའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་

ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་ཀྱིས་དབང་པོ་བསླད་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་དེ་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་འང་སྣང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་སྒྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རྟེད་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་སྒྱུ་གུ་བདེན་མེད་དེ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྟེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་རྟེད་པ་ཡིན་ཅིང་སྒྲ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་གསལ་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་བླངས་ན་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་སྤྱི་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་འཛིན་ན་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི་དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་བ་ན་ཡང་བྱས་པའི་སྒྲ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་བོ། །འོན་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཇིག་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཕ་རོལ་

པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཁྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཚེ་ཡང་། ཕྱི་རྒོལ་ཕྱིར་རྒོལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྲའི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་ཕྱི་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པའོ། །

དེ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པར་བཞེད་ནས་ཐོག་མར་དོན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཚེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཚ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་། གང་གིས་ན་དེའི་ཚེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཚ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྒྲུབ་པའམ་བཟློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞི་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཟློག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །"ཞེས[55] གསུངས་སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཅེས་པའི་བར་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཞེས་གསུངས་"སོ་[56] ཅེས་པའི་བར་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི་དོན་བསྡུ་བའོ། །

[55] ཅེས

[56] ས

དེ་ལ་ཐོག་མར་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ན། དབུ་མ་པས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་མིག་སོགས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། བདེན་རྫུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སྤྱི་ཙམ་པ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དེ་ཕོ་ནར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཕོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཚེ་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་པ་འདིར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པས་མིག་སོགས་དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྙེད་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དངོས་སྨྲ་བ་ནི་མིག་སོགས་རྣམས་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་མཐུན་སྣང་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་དོན་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྙེད་པའི་དོན་དག་ནི་ཕན་ཚུན་སྤྲངས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྣང་བའི་ཚད་མས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་རྙེད་པར་དེའི་ཚེ་ནི། གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་

པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དེས་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་གི་ཚེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་མི་འདོགས་པ་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཚེ་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་གཟིགས་ངོར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇལ་བའི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་བསྡུ་བ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་དག་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་གཟིགས་ངོར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་རྩོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་འགྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་། གཞི་ཆོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཟློག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་

ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་འདོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་འཁྲུལ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་རིགས་པས་ཐུལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་དཔེ་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཆོས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲའི་སྤྱི་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད

པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་འབྱུང་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གྲོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་རྫུན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོགས་དངོས་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་བློ་ཁ་ཆ་ཙམ་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་འོང་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །

དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་ངོར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། སྒྲ་འབྱུང་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་གི་ཆ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་གྲོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པས། ཚད་མ་དེས་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་གྲོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ལ། མིག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་ཡང་མ་སོང་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མར་ཡང་མ་སོང་ཀྱང་མིག་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་དབུ་མ་པ་དང་དངོས་སྨྲ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མི་སྲིད་པས། མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་ཡང་མ་ཡིན་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མིག་གི་སྤྱི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་නོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

ཚུལ་དེས་དངོས་སྨྲ་བ་དང་དབུ་མ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་

བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་གོ་སླའོ། །

དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཇི་སྐད་བསྟད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གེ་པ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ། འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ན་ནི་རང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ནི། གང་ཚེ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། ད་ལྟར་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དག་གི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ་ཞེས་འདིས་སྐྱོན་འདི་སྨྲས་པ་ཉིད་དོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་འཇིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་དོན་ལ་བློ་བ་གྲགས་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་"འདོད[49]"་པའི་བོད་གཞན་དག་ན་རེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ཕྱིར་རྒོལ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་"སྐྱོན[50]"་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་དེས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན་དེད་དཔྱ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁྱེད་རང་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་"རོ[51]"་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

དེ་འདྲ་བའི་བརྟག་པ་བྱེད་ལུགས་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་

༤༩ འདད

༥༠ སྐྱེན

༥༡ རེ

ལྟག་ཆོད་འབབ་ཞིག་ཡིན་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ཉིད་སྟོབས་མཚུངས་དེ་འདྲ་བས་འགོག་པའང་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་འགོག་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་"ཚོད[༡༣]་པོའི་དོན་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདོད། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྨྲ་བའི་ངོར་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཀ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་ཅིང་། མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྟོགས་དོན་ཡིན་ན་དབུ་མ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྟོགས་དོན་ཡིན་ན་དངོས་སྨྲ་བ་ལ་མ་གྲུབ་པས་ཆོས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་བརྟག་པ་བྱས་ནས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པ་དེ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

༡༣ ཚོད

འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟར་ན། ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འཆད་མོད་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར། རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ། སུན་འབྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་བསྒྱུར་བའི་རང་དབང་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་རང་རྒྱུད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ལ་མ་འཁྲིས་པར་ཚད་མས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རང་དབང་དུ་གཞལ་བའི་ཚུལ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་དང་རྟགས་དཔེ་སོགས་དང་། ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་ཕན་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཚུལ་གསུམ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ།

དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ། རིགས་པས་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །

༼ དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ། ༽

དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །

༼ གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ། ༽

དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་བ་ནི་ཤིང་རྟ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། མ་དཔྱད་པ་ན་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་ཤིང་རྟའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གནོད་མེད་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཚུལ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ལ་ཡང་སྦྱོར་བར་མཛད་ལ། འདི་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་བསྔགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཤིང་རྟ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། འདི་ལྟར་ཤིང་རྟ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཡང་དུ་མར་

འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པས་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་སོ་སོར་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འཐད་དོ། །ཤིང་རྟ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷས་བྱིན་བ་ལང་དང་ལྡན་པའམ་ལྷས་བྱིན་རྣ་བ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་དེ། ལྡན་ཚུལ་སྔ་མ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་། ལྡན་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་དང་སྲོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཐྲལ་ནས་སིལ་བུར་གནས་པ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ནས་ཚོགས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བར་ཡང་ཤིང་རྟར་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན།

དང་པོ་ལྟར་ན། སྔར་མ་བསྒྲིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ན་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར་ཕྱིས་བསྒྲིགས་པ་ན་ཡང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྔར་མ་བསྒྲིགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་དང་སྲོག་ཤིང་སོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིས་བསྒྲིགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟར་མི་འཐད་དེ། དངོས་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཚོགས་པ་རྫས་སུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་དབྱིབས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་ཅིང་། ཤིང་རྟ་ཡིན་ན་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལུགས་ལའང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ན་ཤིང་རྟ་མི་རྙེད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པ་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་བརྟགས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བུམ་སྣོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤིང་རྟའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་འདི་ལྟར། ངོ་སྐམ་དུ་གང་

ལ་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་བའམ་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རང་གི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བསམ་པར་བྱའོ། །གཅིག་ཡིན་ན་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དུས་གཅིག་ལ་འང་མང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མིའི་ཕུང་པོ་སྤུ་མ་ཞིག་ནས་དེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ལྷའི་ཕུང་པོ་གསར་པ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་ཀྱང་ལྷ་མིའི་ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་བདག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱོན་དེ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་ཕུང་པོ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཐ་དད་ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ལོགས་སུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཕུང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན། བདག་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྨིན་སྤྱོད་པ་པོ་མ་

ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དང་ཕུང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་། ལྡན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཁེགས་ཏེ། ཕྱོགས་དེ་གསུམ་ནི་ངེས་པར་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ན། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཕུང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཡང་བདག་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཡང་བདག་གི་ཉེ་བར་བླང་བྱར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་བདག་ཡིན་པ་ཁེགས་སོ། །ཕུང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་བེམ་པོར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་བདག་གང་དུའང་མ་རྙེད་པ་དེ་བདག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མ་དཔྱད་པ་ན་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་བསྟོན་མི་ནུས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡི་མ་བྱས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བདག་གི་བ་ནི་བདག་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ།

ཆོས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ"ཁེགས[13]་ན་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དགག་སླ་བར་ཅིག་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། བདེན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཉིད་གཙུག་པ་ལས་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པས་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དག །རྒྱུ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་རང་རང་གི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ཞིང་གསལ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་དང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཤ་སྟག་གོ། །གཅེར་བུ་པ་རྫ་བུམ་འཛིམ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་འཛིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་སྐྱེ་དང་རྫ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྲོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་སྲོག་ལ་ལྟོས་ནས་

[13] ཁྲིགས

བདག་སྐྱེ་དང་། ཕ་མ་དང་སྔོན་གྱི་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་པ་དག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་නོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གྲངས་ཅན་ལས་གྱེས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དྲང་སྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་བརྩམས་ཏེ། དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མཐའ་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འཛིན་སྟངས་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་གང་དུའང་འཛིན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་བཞི་པོ་འདི་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ས་བོན་དང་སྨྱུ་གུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གོ་སླ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སུན་འབྱིན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཁ་

ཅིག་གིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྨྲ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ལ། རྩོད་པ་འདི་ཉིད་ལན་དང་བཅས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བཟློག་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་"འཕེན[༡༩]་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བཟློག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་བཟློག་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།

དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སྐྱོན་དེ་ཉིད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ལ།

༡༩ འཕན

ཐལ་འགྱུར་བཀོད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྨྲ་བ་པོས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པར་འདོད་ནས་སྨྲས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་རྣམས་ནི་སྨྲ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་སྐྱེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པ་དང་སྣམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྩ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་འདྲ་བ་

མང་དུ་སྣང་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

ཚིག་གསལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཐལ་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་”ཞེས[༨༥]་པ། དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཐལ་ཆོས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་མ་བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དག་རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པས་ཁྱབ་པར་རིགས་པ་ལ་བློ་ཁ་ཙུང་ཟད་ཕྱོགས་པ་ཡན་ཆད་སུའང་ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་སྲིད།

དེ་བས་ན་ཕྱོགས་སྔ་མའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པས་དམ་བཅས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབས་པ་དང་། རྒྱུ་མི་གསལ་བ་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་

༨༥ ཅེས

ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་གསལ་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་ལ། གཞན་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྱུར་བ་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ཡི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་བསྒྱུར་ལ། དེའི་དོན་ནི་རྒོལ་བ་གཞན་གྱི་གླན་ཀའི་གླགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གླགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལས་བཟློག་དགོས་པས་གླགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟར། སྒྲུབ་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན་རྟགས་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བ་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་པ་ན་བསྒྲུབ་བྱ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དངོས་ཟིན་ལྟར་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་འདིར་བཟློག་དོན་གཉིས་རྟགས་སུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པར་མངོན་ནོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འདོད་པ་བླངས་སོ། །

བཟློག་དོན་རྟགས་སུ་འདོད་པར་མངོན་ཚུལ་ནི། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚིག་ སྔ་ཕྱི་གཉིས་ནི་བཟློག་པ་འཕེན་པའི་ཚིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མངོན་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་གིས་དམ་བཅའ་སྤྱར་སྨྲོས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཞེས་དངོས་སུ་ཚིག་གིས་ཟིན་པར་སྨོས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟགས་སུ་མི་འགོད་པར།

དངོས་སུ་ཚིག་ཟིན་ལ་མ་སྨོས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པར་མངོན་པའི་བཟློག་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་གི་འདོད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

འདིར་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བཟློག་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བཟློག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་གཉིས་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བྱས་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་མཚུངས་པའམ་མཚུངས་པར་དོགས་པའི་གནས་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའི་བཟློག་དོན་དམ་བཅར་ཐལ། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བཟློག་དོན་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནན་གྱིས་འཕུལ་བའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གསུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་ར་དེ་ལྟར་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགོད་ན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་བཟློག་པའི་བཟློག་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་ཚུལ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་འགོད་དགོས་པར་མཚུངས་ཅེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པ་ལས་

བཟློག་པའི་དོན་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་ཚིག་གིས་བསྒྲུབ་ཆོས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་སུ་དངོས་སུ་སྨྲས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྨྲས་ཤིང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ལ། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་དང་ཉིན་པར་མི་ཟ་བར་སྨྲས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མཚན་མོ་ཟ་བར་འཕེན་པ་བཞིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པས་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པར་སྨྲ་བའོ། །

རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་རྟགས་བཟློག་པ་ལྟར་བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མིན་པ་བཟློག་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་པ་མིན་ཏེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཞིབ་ཏུ་མི་དཔྱོད་པ་ཁ་ཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ་བདག

སྐྱེ་མེད་པ་ལས་བཟློག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱི་"བརྗོད[༡༨]་པ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་དགོས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་སྐྱེ་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་ལས་བཟློག་པ་འདི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་ནམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་"སྨྲས[༡༩]་ཀྱི་རྟགས་བཟློག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་མ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་མ་སྨྲས་ཤིང་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཟློག་དོན་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱ་དགོས་པའི་སྐྱོན་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པར་བསམས་ཤེ་ན། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་གང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ན། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་ཁས་བླངས་པས་དོན་མེད་ཐུག་མེད་དུ་སྨྲས་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ལ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་སྨྲ་བ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་

༡༨ བརྗེད

༡༩ སྒྲས

དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་སུས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་མི་བཞེད་པས་དེ་འདྲ་གྲུབ་མཐའ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྨྲས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པ་ན་དངོས་པོ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་མ་སོང་བར་བསྒྲུབ་ཆོས་ཕྱོགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་སོང་བས་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པའི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་པ་སྟེ། མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འབའ་ཞིག་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་གཉིང་ཚུགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་གཞན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆེས་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་འདོད་པ་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་གཏམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་བཟློག་ནས་དོན་དམ་

པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྒྲུབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་སྨྲ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་དེ་ལྟར་མི་སྨྲ་བར་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་བཀག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་ཙམ་དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་པའང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་གཏན་མི་བཞེད་པའམ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་པ་གང་ལ་བསམས་པ་བརྟགས་པས་མི་འཐད་པར་ཤེས་སློའོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཚིག་ཟིན་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་བསམ་དོན་ལ་བཟློག་དོན་གཉིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་མངོན་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདོད་ན་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྟོན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྒྲུབ་ནུས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལན་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་ནི། ཚིགས་གསལ་གྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ན། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱིར་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཤིང་། འདིར་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་སྟར་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ

འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དཔག་མ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་དམ་བཅའ་དེ་འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་མི་འདོར་ན་རྗེས་དཔག་བསྟན་པའི་ཡང་ འོས་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱོན་པ་དང་ལྡན་ཅིག་རྩོད་པར་མི་བྱེད་དོ། །

དེའི་"ཕྱིར་[11]་རྒོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ངེས་པར་བརྗོད་པས་མ་ཁྱབ་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས་ན་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ངག་ཡིན་པས་ཡོད་པ་རྟགས་དང་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་བསྒྲུབ་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་དུས་ན་ཡང་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྫ་བུམ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་བར་འདོད་པའི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ངག་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཞུས་པ་ཕྱུང་ནས་བཤད་པ་ན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་འགོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་རྒོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ནི་སླར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མངོན་པར་མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པར་

[11] ཕྱིར

གྲངས་ཅན་འདོད་པའི་ངོར་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་ཟིན་བསྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ལས་གྲོལ་ལོ། །ཐལ་བ་བཟློག་པའི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་བྱུང་བས་ཧུན་པའི་ཁྲོད་དུ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བུ་བྲལ་བ་དག་གིས་རང་རང་གི་དང་ཚུལ་གསལ་བར་སྒྲོགས་པའི་ཅ་ཅོ་མི་བཟད་པ་བརྒྱུད་མར་བསྒྲགས་སོ། །

དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐབས་འདིར་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་བྱེད་པའི་གཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའི་དོན་འཆད་པ་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་དག་བསྒྲུབ་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་བཟློག་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་ཚིག་ཟིན་ལ་སྨྲས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་ལྡན་གྱིས་རྒོལ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་བདག་ལ་སོགས་པ་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ཀྱང་དེ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མི་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ

ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སྨྲས་ནས་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། དོན་མེད་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་འགོད་མི་རིགས་པ་སོགས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འགྲུབ་པ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་མི་ནུས་པས་དམ་བཅའ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་ཀྱང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་འདུག་ཅིང་། གཞན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་རང་གི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་སོགས་འགོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྔར་བརྗོད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཀློལ་བ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པས་ཁྱབ་པར་བསམས་ནས་ཀློལ་བ་ག་ལ་ཡིན།

དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འདོད་པ་བླངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་

འགྱུར་འདི་གཉིས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པས་དངོས་བསྟན་ལ་སྦྱར་ནས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་གཉིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པར་མངོན་ཞེས་བསམས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དོན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་ཚིག་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནུས་པ་གྲིལ་བ་ན། ཟླ་བས་བཀལ་བ་ལྟར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་ཚུལ་འབྱུང་བ་མ་དགོངས་པར་དེ་ལྟར་བརྒལ་བ་ལ་ཟླ་བས་ནི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་གོང་འོག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་དེའི་དོན། རྒྱུ་དུས་ན་ཡང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན། ས་བོན་སྐྱུ་བོ་འབའ་ཞིག་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་བལྟབས་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་འཕངས་པའི་དོན་དུ་བཀལ་ཏེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཐུག་བཅས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་མི་འགོད་ཀྱི། དངོས་པོ་བདག་སྐྱེ་

མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་ཚེ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་འགོད་པས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རང་གིས་ཁས་བླང་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐལ་ཆོས་ལས་བཟློག་པ་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐལ་བ་བཟློག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུའི་དུས་ནའང་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་ལ། ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སླར་སྐྱེ་དགོས་པར་ཡང་འདོད་པ་ལ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་དོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་། ས་བོན་སྐྱེ་བོ་འབའ་ཞིག་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་ནི། ཕ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་བླངས་དང་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་བཟློག་དོན་དེ་གཉིས་དམ་བཅས་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པས་ཐལ་པའི་བཟློག་དོན་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས་ཐལ་བ་བཟློག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །

དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་དགོངས་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་

བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་རིགས་པ་ལ་དངོས་སུ་བཀོད་པ་མི་འདུག་པས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དེའི་བཟློག་དོན་རྟགས་སུ་འགོད་པར་བཟུང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལན་གདབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་སྤྱི་ར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བཟློག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྨྲས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སླར་ཡང་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་ཀ་རང་མ་དགོངས་པར་ནན་གྱིས་འཆང་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་པར་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སྐྱོན་སྟོན་པ་ན་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་འགོག་མི་ནུས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ནི་སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེས་བཟློག་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕངས་པ་ནི་སྨྱུ་གུ་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་སོང་བས་སློབ་དཔོན་གྱིས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པ་དང་འགལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྱབ་པ་གྲངས་ཅན་ལ་ཁས་ལེན་ལ་འགྲོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར

ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་པོས་ཚད་གྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་འགལ་ཁྱབ་ཏུ་སོང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྣང་ལྡན་མེད་པ་དང་། དེས་བཟློག་པ་འཕངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་ཕྱོགས་ཆོས་ཚད་མས་བསལ་བ་དང་ཁྱབ་པ་འགལ་ཁྱབ་རང་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་འདུག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱོན་དེ་དག་བརྗོད་རྒྱུ་གཅིག་ཀྱང་མི་རྙེད་པར་སློབ་དཔོན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཟེར་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཆེའོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་མི་འདོད་བའི་ཐལ་བ་འཕངས་ན་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་འཕེན་མཁན་གྱིས་ངེས་པར་ཁས་ལྷང་དགོས་པས་ཟླ་གྲགས་རང་གིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་དོན་དུ་སྨྲས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེའི་ཐལ་ཆོས་བཟློག་པའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐལ་བ་བསྒྲུབས་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་ཐལ་བ་སྤྱི་མ་ཡིན་གྱི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་འཕངས་པ་ན་འཕེན་མཁན་ལ་བཟློག་དོན་ངེས་པར་ཁས་ལྷང་མི་དགོས་ཏེ། སྨྲས་དོན་སྟོན་པ་ནི་སྨྲ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་སྨྲ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་པོས་ཀྱང་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ནས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྔར་ཡོད་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཁོས་སྨྲས་པའི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ནུས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཚིག་དེ་ལ་དོན་དེ་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཚོགས་པ་དགོས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་དགག་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱུ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་བླངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དུ་བ་ཆོས་ཅན"།[༡༨] མེ་དང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བར་བཞིན་དུ་མེ་ལྕེ་ལས་མུན་པ་ཡང་འབྱུང་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རིས་མཐུན་པ་སོགས་ཡིན་ལ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ས་ལུའི་མྱུ་གུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་

[༡༨] -།

བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ཡང་མི་འཐད་དེ། "ཕན[༨༠]་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་འདི་ཉིད་ཟླ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག །རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་གཞན་ཡིན་ན་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ"།[༨༡] དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་ལའང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་གེ་པས་དུ་བ་ཁྱད་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ནི་ཚང་མང་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཚེ་བ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་

[༨༠] ཕན

[༨༡] -།

དུ་མི་འབྲེལ་བར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལ་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དཔྱང་འཕུལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་གིའང་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གནད་ཡིན་ཏེ།[༨༣] རྟོག་གེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ན་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། བུམ་པའི་བྱས་པ་ལ་བུམ་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་རིགས་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེ་ཚང་མང་དང་བུམ་པའི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ཙམ་ལ་མེ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་བྱས་པ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་ན་མེ་ལོག་ཀྱང་དུ་བ་མ་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལོག་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ལོག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པའི་དོགས་པ་ཆོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཞན་ཁེགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་གཞན་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་ཚིག་གསལ་ལས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར། རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྨྲ་བར་ཐལ་བར་

[༨༣] +།

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞི་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་པོ་དེ་གང་ཁས་བླངས་ཀྱང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དུ་བྱེད་པ"གཞུང[༨༣]་དེ་དག་གི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་རྫས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་ལྡོག་པ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་སུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེར་འགྱུར་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པའི་ཡུལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེའི་སྒྲ་བཤད་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་སྒྲ་བཤད་དུ་འཁྲུལ་ནས་སྒྲ་བཤད་ལ་ཁྲབ་པ་རྩིས་པར་འདུག་པས་སྙིང་པོ་ཅིའང་མེད་དོ། །

[༨༣] གཞུ"

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་དག་གིས་སྒོ་ནས་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱུན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་གོ་སླའོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་རིགས་པ་མཐའ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ཟིན་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་ལ། ཁྱབ་པ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་

བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་ལྟོས་བཅས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་བཤད་པ་ལ།

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

༼དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ།༽

དང་པོ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་འཇོག་པས་མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་མྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་མྱུ་གུར་ཡོད་པར་འདོད་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །

དེ་ཡང་བཙུན་པ་ཆོས་སྐྱོབ་ནི། མྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་རྫས་མི་འདོར་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྣོད་བཅོམ་ནས་རྒྱན་བྱེད་པ་དང་འོ་མ་ཞོར་འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནི། དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀའི་མཚན་ཉིད་

དང་ལྡན་མོད་ཀྱང་། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་པ་གཅིག་བུད་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་བའི་ཚེ་ཡང་བུད་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཙུན་པ་དབྱིག་ཤེས་ནི། སྦྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ཕྱིན་པ་ན་མ་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཇོག་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བུ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཤོད་མིག་ཏུ་རིམ་གྱིས་བཞག་པ་ན། གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི། བུད་མེད་གཅིག་ཉིད་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དང་བུ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་ཕྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འཇོག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་ལུགས་དང་པོ་ནི་འགྱུར་བ་སྨྲ་བས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལྟར་ན་སྦྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འདོད་ན་སྦྱུ་གུ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་ན་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟར་ན་དུས་རེ་རེའི་ཡང་སྔ་ཕྱི་དབུས་གསུམ་དུས་གསུམ་དུ་སྨྲ་དགོས་པས་དུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུས་གསུམ་གསུམ་ཚང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་སྦྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ན་སྦྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱ་ཞེས་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཀག་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་འཇོག་པ་ན་སྤྱིར་དངོས་པོ་དེ་

ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སླར་ཞིག་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བར་བཤད་དོ། །དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན། དངོས་པོར་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ག་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་དེ་ཡང་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་སྨྱུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་ལ། འགགས་པ་དེས་སྨྱུ་གུ་མ་ཡིན་པ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་བོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་དུས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོར་བཞེད་ཀྱང་སྨྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་སྨྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་ན་སྨྱུ་གུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །

འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱིས་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྨྱུ་གུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་སྨྱུ་

གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་མྱུ་གུ་འདས་པའི་དུས་དང་། ཕྱིར་མྱུ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་དེར་རེ་ཞིག་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མྱུ་གུ་མ་འདས་པའི་དུས་སོ། །མྱུ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་དགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སོ། །མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དག་ལས་རི་བོང་རྭ་ལ་སོགས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཇོག་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱིར་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེར་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཞིག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཡང་ཆོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མི་སྲིད་པ་དག་གི་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་མི་འཇོག་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་བའམ་མ་སླེབ་པ་ཙམ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་པ་ནི། རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་བཅད་མ་གོ་ཞིང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཆོས་དེའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཆོས་དེའི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་མ་འོངས་པའི་དུས་ནམ་མཁའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་མདོ་སྡེ་པ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པར་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་

མིན་མི་མཐུན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཞིག་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་བཞེད་དོ། །

འོ་ན་སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྨྱུ་གུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཞིག་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རང་དུས་ན་སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སྨྱུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་སྤྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདས་པ་ཡོན་ཡིན་ཀྱི་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་″ཞིག[༨༩] ཞིག་པའི་སྔོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་ཤིང་། ད་ལྟར་བ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གང་གི་སྔོན་ནས་ཀྱང་བཞག་མི་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་སྨྱུ་གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཚ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་

[༨༩] ཅིག

ཞིང་འདིར་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་བའི་མཚན་གཞི་ནི་མྱུ་གུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི། དངོས་པོའི་རང་དུས་དེ་ལས་ཐལ་ཟིན་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འཇིག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེར་མ་སླེབ་པའི་ཆོས། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དུས་ན་ཐལ་ཟིན་པ་དང་མ་སླེབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱི་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། བུམ་པ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ། འོན་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཆུ་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བའི་མྱུ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། སྐྱེས་ན་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་མིན་པར་ཁྱེད་རང་གིས་སྨྲས་པ་ཉམས་སོ། །མ་སྐྱེས་ན། དེ་འདྲ་བའི་མྱུ་གུ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་ཅིང་། མ་ཁྱབ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ནའང་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྨྲ་བས་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བའི་དོན་གཏན་ནས་མ་རྟོགས་པར་གསལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་ན་བུམ་པ་མ་

ཞིག་པས་མ་ཁྱབ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་མི་འཐད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བུམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་མ་ཞིག་པ་གང་དང་ཡང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་འདི་ལ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཞེས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཞེས་སྨྲས་ན་བཞད་གད་དུ་བྱ་བར་འོས་ཏེ། མྱུ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཅན། བྱས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས། འདོད་ན་སྐྱེས་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་གྱི་གང་ལ་ལན་འདེབས་པ་སོམས་ཤིག །མྱུ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པ་མིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགལ་ལོ། །དེས་ན་མྱུ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཤན་མ་ཕྱེད་པར་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་ཐམསཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མྱུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་མྱུ་གུའི་འདས་པའི་དུས་དང་། མྱུ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་མྱུ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། མྱུ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་ནི་མྱུ་གུའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས། མྱུ་གུ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་མིན་ནི་མྱུ་གུའི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟེ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དེའི་

དག་བརྗོད་བཞིན་པའི་དུས་ན་སྨྱུ་གུ་མེད་པས་སྨྱུ་གུ་དེ་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རང་དུས་ན་མེད་པས་སྨྱུ་གུའི་རང་དུས་ན་མེད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་རྒྱུ་སྔར་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་དུ་འདོད་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་རྣམས་འདས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་འོངས་པར་སྨྲ་བ་ནི་རང་ཚིག་འགལ་བ་ངོ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཤད་པ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ལུང་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ རྒ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པས་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཛིན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ནུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་དང་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྣུམ་ལྡན་བུའི་རྒྱུ་ཟད་པ་ནི་

མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟད་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་གདོན་མི་ཟའོ། །

རིགས་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ལྟར་ན་རྒྱུ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རང་སྡེ་ཞིག་འཇིག་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་རང་རྒྱུ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱུ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་འདིར་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་མགོ་མཚུངས་བྱས་ནས་གནོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དུས་གཉིས་པར་མ་བསྡད་པ་ལ་རྒྱུ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་མེད་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅིང་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྨྲ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན་སྨྱུ་གུ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཞིག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྨྱུ་གུ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པ་འགལ་ལོ། འཇིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ན་ཞིག་པ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་

རྒྱུ་བྱས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དུས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཙམ་ལ་བལྟོས་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་ཕྱོགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྨྱུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱུས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད། དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོན་སྨྱུ་གུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱུས་བྱ་བ་བྱེད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་ཟིན་ནས་རྒྱུས་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་ཞིག་ཟིན་ནས་རྒྱུས་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་སྨྱུ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ་ཐྲིས་ཡོད་པས་སྨྱུ་གུའི་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ། སྨྱུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྔར་སྨྱུ་གུའི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་གསར་དུ་ཡོད་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་བོ། །

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མར་དང་སྙིང་པོ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པ་ལྟར་འདས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་གྱི། མར་དང་སྡོང་བུ་ཟད་པ་དེ་ཉིད་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཡང་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་དེ་ཉིད་རྐྱེན་ཚང་ན་ངེས་པར

སྐྱེ་བས་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་བླངས་པར་སོང་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་ཟད་པས་གནས་པ་ཟད་པ་བསྐྱེད་པ་ཁས་བླངས་པར་སོང་ངོ་ཞེས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཞིང་ལ་སྨྱུ་གུ་རེ་ཤིག་མ་སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་རྒྱུ་ཡང་སྔར་གྱི་རྒྱུ་ཟད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱི་རྐྱེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ས་སྨྱུག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་བཞག་དགོས་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཆུ་མེད་པས་ངའི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བུ་ཤིའོ། །ཞེས་སྨྲ་མ་མེད་པས་ཕྱི་མ་བཏགས་པ་བྱས་པར་གྲགས་སོ། །

དེ་ཡང་ཟས་དང་ཆུ་མ་ཟད་པ་བུ་འཚོ་བ་དང་འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱུར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱུར་འདོད་དགོས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་བཙལ་བའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་མིང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བ་ལས་སྨུན་པ་སྐྱེ་བ་དང་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་ནུས་མི་ནུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཕྱི་དོན་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཁྱད་པར།༽

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པའི་ཚུལ་བཤད་

པ། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ། འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །

དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཚེ་རབས་དང་བསྐལ་པ་སོགས་དུ་མས་བར་དུ་ཆོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལས་ཀྱང་བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི་རང་སྡེ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྔ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། རྟག་པས་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དོ། །

ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི་དེ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ཅིང་ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྩད་པའི་ལན་དུ། ལས་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ཟིན་པའི་སྔ་ལོགས་ལས་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཚེ་ལས་དེས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ནུས་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་བཞག་པའི་གཞིར། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བ་ལས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆུད་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡན་

མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་རྫས་གྲུབ་ཞིག་འདོད་དོ། །

ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྫས་གྲུབ་ཅིག་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་ཅིང་བག་ཆགས་དེ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་ལས་དེས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པའོ། །

དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་ཀྱང་ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལས་འགགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོར་འཇོག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཞིག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལས་རྣམ་སྨིན་འབྱུང་ན་རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་སྨིན་འཆོལ་བར་འབྱིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་གི་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བ་ལྟར། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ལ་རྣམ་སྨིན་ཕྱུང་ཟིན་པ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་དགེ་མི་དགེ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལས་གསོག་པ་པོའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པས་རྣམ་སྨིན་མ་སྨྱོང་ཞིང་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བས་ལས་མ་བྱས་པས་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་ངས་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་གསོག་པའི་དུས་ཀྱི་ང་དང་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བའི་དུས་ཀྱི་ང་གཉིས་ཀ་སྤྱིར་ང་ཙམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ང་ཡིན་པས་ངས་ལས་བྱས་ཤིང་ངས་རྣམ་སྨིན་སྨྱོང་བ་བཞག་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་བྱས་པ་ཆུས་ཟོས་པ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ཁྲིམ་པའི་དུས་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ཡན་ལག་མ་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བཞེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱང་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་

འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་ཚད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་པར་སྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་སྟོན་ན་དོན་དམ་པར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་འཐད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་ལས་འབྲས་འཐད་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མཚུངས་པར་བཤད་པ་སོགས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཀག་པར་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུའང་བསྒྲོན་དུ་མེད་དོ། །འོན་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་བཞག་ཏུ་རུང་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཆིམ་པར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་འདི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་བསྡུས་དང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་དང་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་དང་སུམ་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ངོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ལྡན་

སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་ཟུར་ཙམ་ཡང་བཤད་པ་མེད་པས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གང་བྱས་ཀྱང་རང་བཟོ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལྟ་ན་སུམ་ཅུ་པ་ལས། དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། །སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་བསྡུས་དང་བསྡུ་བར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་སུ་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་འཆད་པ་བཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའང་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར་ཕྱི་དོན་མེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་གོང་དུ་སྨོས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ

གནོད་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་ས་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་པས་མིང་བཏགས་དོན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་བཅལ་ན་རིགས་པས་རྙེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མི་འདོད་བཞིན་དུའང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ནི་ནང་འགལ་བའི་འཕྲེང་བ་བརྒྱུད་པར་ཟད་དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་དང་འཇིག་ལྟ་དང་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འཇུག་པར་རྣམ་ཤེས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་དོན་མེད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་དེ་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་མི་བཞེད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་གྲུབ་སྟེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་འཛིག་ཚུལ་ཟླ་བས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་བཞེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་ཟླ་བས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དྲང་དོན་དུ་འདོད་ཀྱི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་མེད་པར་མི་སྨྲ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆོས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པས་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ན་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། དབང་ཕྱུག་ཀུན་གྱི་བྱེད་

པོར་སྨྲ་བ་དང་ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྨྲ་བ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་མཚུངས་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོའི་དོན་འགོག་དགོས་ཏེ་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐར་ཚོགས་དང་། །ལྡན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཀྱང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་གྱུར་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དམ་ཞེས་སོགས་སྨྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའི་བརྗོལ་གཏམ་ཡིན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་སོ་སོའི་བརྡ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བྱང་བར་ལུགས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་སྨྲ་བ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་ཐྲག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་ཡིད་རྣམ་པར་བསྒྱིད་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་བཏང་བའི་གཏམ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི། དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་རུང་ཡང་ཀུན་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་ཚ་ནས་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་སྨྲ། སྐབས་འདིར་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

དངོས་སུ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བཙལ་ནས་དགོངས་གཞི་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་གཞིར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་"ཞུགས་[85]"པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཐ་སྙད་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་ཤུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་ན་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་དག་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་སུག་ལས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་ཟླ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་དོ་ཞེས་འཛེམ་པ་མེད་པར་སྨྲོས་ཤིག །

ཟླ་བ་གྲགས་པ་དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི་དོན་

༨༥ ཞུགས

དམ་པར་ཡོད་པ་མི་བཞེད་ལ་མདོ་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཀུན་གཞི་བསྟན་པའི་ཚ་ནས་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། ཞེས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྨྲ་དགོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་དང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཚུལ་མཚུངས་པར་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གོང་དུ་འཕངས་པའི་ཀློད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་ནི་འབྲེལ་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་དགོས་པ་ལ། གང་ཟག་དང་ཕུང་པོའང་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ཞེས་སྨྲས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྨྲ་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདོད་ལན་བཀྲ་སྟོང་གི་བར་དུ་གདབ་པར་ནུས་ཤིང་ཀློད་རང་གིས་ཟླ་གྲགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུའང་མི་བཞེད་པར་སྨྲས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་འཛིན་རྗེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་བྱེད་པ་པོར་སྨྲས་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བཞེད་ན་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཀྱང་རང་གར་འདོད་པས་བཞག་ནས་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིར་སྨྲ་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ

བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཁས་བླང་བར་བྱ་ཡིས་གང་གིས་འགོག་པ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །མདོའི་དོན་བཀག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལྷག་ཆོད་འབབ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་མདོའི་དོན་འགོག་པར་ཐལ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་ལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུའང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཉིད་ལའང་། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་ངན་པ་རྟོག་གེ་པ། །རོ་དང་འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་པའི་དོན་འགོག་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཐལ་བ་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྨྲ་ཡི་མདོ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱོད་ལྟར་ན་བཀའ་ཡིན་ན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་"ཏེ[༨༦]། མདོ་གཅིག་གི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་བཀག་ན་མདོའི་དོན་བཀག་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མང་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་དགོས་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་ཏེ། དེ་བས་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའང་ཀུན་གཞི་བཞེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཚང་བར་བྱེད་པའོ། །བྱིས་པ་མཁས་པར་མངོན་རློམ་པ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པ་སྟེ། །གང་གི་མཁས་པ་འདི་འདྲ་ན། །དེ་ཡི་མི་མཁས་གང་ཞིག་ཡིན། །ཅེས་བརྗོད་པར་

༨༦ ཏ

བྱེའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁབ་ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྕགས་ནི་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་བཞིན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་ནི། །གང་ཚེ་འགྲོ་འོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང་། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲའོ། །

དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀག་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ནི་བྱིས་པ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚེ། སེམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པའི་རྩོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་དུ། ལྕགས་དང་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྙམ་ན། དེ་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་འཇུག་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་མེད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་གཞུང་དེར་ཀུན་གཞི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྐྱེ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་རུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདིར་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་དེ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སེམས་སུ། དེ་ཚེ་སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་པས་བསྟན་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་པའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདི་ཡང་འདུས་པའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཨུ་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་མཚན་དུ་བཏགས་པ་

ཡིན་པས་གཞུང་འདི་ཉིད་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་འདུས་པའི་སྐོར་ནས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགའ་རེ་བྱུང་བ་ལ་བསམས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྐོར་གཉིས་ཀའི་བརྡ་ཆད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་ཆགས་པའི་བླུན་པོའི་ཅལ་ཅོལ་དུ་སྣང་བས་མཁས་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་དེ་དག་གི་བརྒྱལ་ལན་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་མ་བྱས་སོ། །

དེ་བས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་དུ་མར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གྲངས་སྟོན་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཁོ་ན་བཤད་ཀྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཤད་ཅིང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཤད་པས་མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ན་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་བླ་མའི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་མ་བཤད་པར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་

བའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྡུས་སུ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ལུང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་དོན་ཡང་། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་གཟུགས་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་ཕུང་དང་གཟུགས་སྐྲ་སོགས་དང་ཁམས་གསུམ་དང་སྣོད་བཅུད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཁས་མ་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱོན་འདིངས་དགོས་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་ཉིད་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་ཞོག་ཤུ་སྟེགས་པའང་འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱང་པན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དག་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་མེད་པར་མི་སྨྲ་ལ། བོད་ལ་

བསྒྲོན་འདིངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་མང་བར་སྣང་ངོ༌། །

འོ་ན་འཇུག་པར། གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་མེད་ན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གཟུགས་གཏན་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་བའི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བློ་ཡོད་ན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་གྱུར་རྣམ་པར་རིག །ཅེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས་གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ་ཞེས་པ་དང་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་དུ། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷུན་པོ་གང་དག་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རྩོད་ལན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མཉམ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཅི་འདྲ་གཞི་གི་དབང་གིས་ཁས་ལེན་པ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་

ཞེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་རྒྱུངས་ཆད་དུ་སྣང་བ་འདི་སྣང་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུའང་མ་གྲུབ་ན་འདི་ཉིད་འགོག་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དཔྱད་པ་ན་ཞེས་པའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཁེགས་པར་ནི་སེམས་ཙམ་པ་རང་ཡང་མི་སླུ་སྟེ། ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཞེས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་རིགས་པས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་ག་བས་འགྲུབ་ས་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་བེམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་ཞེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྙེད་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མཆོག་ཏུ་མཛེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་ག་བས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་

མ་ལྟོས་པར་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དེ་འགྲུབ་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནས་རིམ་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པ། དྲུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་གནོད་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་རིགས་པས་བཙལ་ན་རྙེད་པར་ཁས་མི་ལེན་གྱི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཀྱང་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཐ་སྙད་དུའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཁས་བླངས་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབུ་མ་པ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཙམ་པ་མདོ་སྡེ་པ་ལས་དམན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལས་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་བཟང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་པས་རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་དེས་བརྩམས་པའི་རགས་པ་རིགས་པས་དཔྱད་

ན་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་འདྲའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དོན་ལེགས་པར་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རིགས་པས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པའི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐེག་བསྡུས་སུ་དྲངས་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གཉིས་"ཀས[༨༥]་མདོ་དེའི་ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཙམ་སྒྲ་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་པ་ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་ཕུང་པོ་ལས། །དེ་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྡུལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པོ་རྣམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་

---

[༨༥] གས

པོ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཡང་། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་"ཉི[༧༤]། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེར། །སེམས་དམྱལ་མཐོ་རིས་འཇིག་རྟེན་དུ། །ཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤེལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སེམས་ཙམ་པས་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཙམ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མེད་དུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། སེམས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་དབང་པོ་སོགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་འདྲ་བར་སེམས་སྐྱེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ལ། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་མདོ་དེས་སེམས་ཙམ་མ་བསྟན་ཞེས་མི་འཆད་ཀྱི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། །ལུང་ནི་འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་

[༧༤] ཉི

རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པའོ། །

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལུང་སྔ་མ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་ཚན་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། སྐྱིར་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དུ་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལྔ་ཡོད་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་ལུང་བཞི་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་ལྔ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མདོ་གཞན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་བརྟན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་ནི་སྔར་དྲངས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱེ་བ་བཟློག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གསུངས་

པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་ལས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་ལྟར་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་གི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་ཟུག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྨྲ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འདྲ་བ་མ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་པ་མི་འཇིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟོན་པར་བགྱིད་དོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ང་ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཇིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྣང་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་ཏེ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་

བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །

བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྫ་མཁན་ནི་འཇིམ་པའི་རྡུལ་གྱི་ཕུང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་ལག་ཟུངས་དང་ཆུ་དང་སྲད་བུ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྣོད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྫ་མཁན་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲངས་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མྱུར་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པའོ། །

དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྐྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དགོངས་གཞི་

ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གོ །དགོས་པ་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གྱུར་བས་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ན་སྐྲག་པར་འགྱུར་བ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་ད་ལྟ་གང་དག་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་ངེས་དོན་དུ་སྨྲ་བ་དག་ཀྱང་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་ལང་གཤེགས་དང་རང་འགྲེལ་ལས་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ནི་ད་ལྟ་བོད་ཕྱི་མ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཚན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མས་དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་བཅས་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་ཇི་སྲིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་བ་ན་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དཔེ་དགུ་དང་དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་བླ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་ཡིན་གྱི། མདོ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བདེན་གྲུབ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚེ་ན་ཡང་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་སྒྲ་ཟིན་ལ་ཟུར་ཙམ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་

བྲལ་བ་ན་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྦྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཚེའང་སྟོབས་སོགས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྷུན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དྲང་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དགེ་བའང་དེ། །སྙིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྙིང་པོ་ཀུན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། །བློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཕན་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་གང་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དོན་དང་གང་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དོན་གཉིས་གཅིག་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཀུན་གཞི་དང་དེ་འདྲའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་འང་དགོངས་གཞི་གཅིག་ལ་དགོངས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་འང་དགོས་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཞེན་པ་དག་སྐྲག་པ་སྤང་བ་དང་། སྒྲས་ཟིན་ལྟར་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་ལའང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་འབབ་པར་མཚུངས་པས་དེའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའང་དྲང་དོན་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་བདེན་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྟག་བརྟན་གཏོད་མ་ནས་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་ཉིད་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དྲི་བཅས་དེ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་བསྡུས་སུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀུན་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བར་དེ་ཤིག་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྡེའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་འདི། ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་མདོ་ལས། འདི་ནི་མདོ་སྡེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་ངོ་། །དེ་ཉིད་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ལུང་ནི་འཕགས་པས་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་མ་དྲངས་པ། རིགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་ནི། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །

འཇུག་པར་སེམས་ཙམ་པས་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེར། རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་བཀོད་པ་ལ། དེ་དག་གི་ཚེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གླང་པོ་ཆེ་དང་སྐྲ་ཤད་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ཡུལ་རྫུན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྫུན་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

པས་ཡུལ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་མི་འཐད་པའི་ལན་མཛད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེས་དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཁེགས་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་ཡང་མི་རྙེད་པས་ཚུལ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་རྨི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་ཁྱུར་སྣང་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཚེ་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སུ་གྲུར་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་གླང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཡིད་ལ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་བར་སྣང་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་དང་མིག་ཀྱུ་ཆུར་སྣང་གི་སྣང་བ་དང་གཟུགས་བརྙན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་གྲུར་པའི་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ད་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་ཡི་དྭགས་ལ་ཆུ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལྟར་རྣག་ཁྲག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐེག་བསྡུས་སུ། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་

མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་བཤད་སྦྱར་དགེ་བསྙེན་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པར། ཆུ་ཀླུང་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཐོང་བ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་བློས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངར་བ་དང་"དྭངས་པ"[༩༩]་དང་བསིལ་བའི་ཆུར་རྟོག་ཅིང་ཁྲུས་བྱེད་དོ་མཐུང་ངོ་དེར་འཇུག་གོ །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁར་མཐོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་གང་དག་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གང་བཟོ་བཟོ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་དང་། རང་རང་གི་བློ་ངོར་ན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་བརྟན་ཞིང་གཞེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ངོར་ན་རྣག་ཏུ་བདེན། མིའི་ངོར་ན་ཆུར་བདེན། ཞེས་སོགས་སུ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ནི་གཅེར་བུ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཆེས་ལྷུན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བརྟན་ཞིང་གཞེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྣག་ཁྲག་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ལ་ཆུ་དང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་གི་མིག་ཤེས་ལ་བདུད་རྩིར་སྣང་བའི་ཚེ་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ནམ་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན།

དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣག་ཁྲག་དང་ཆུ་"དྭངས་པ"[༡༠༠]་དང་

[༩༩] དྭང་བ

[༡༠༠] དྭང་བ

བདུད་རྩི་གསུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྟག་ཁྲག་ཡིན་པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་བ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་རང་གི་བློ་ངོར་ན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་མི་ནུས་པར་སྨྲ་བས་ནི་ཐུ་སྟེགས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟང་ངན་དབྱེར་མི་ནུང་བར་སྨྲ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་རང་གི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལའང་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱར་མེད་པར་འགྱུར་བས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ཚད་མ་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་ལྷ་འགའ་ཞིག་གིས་བདུད་རྩིར་མཐོང་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་ཁྲག་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསླད་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་གྱི་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ་མིས་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིས་ཆུ་བསིལ་ཞིང་དྭངས་པར་མཐོང་བའང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན། དེས་ན་དེ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ལ། མིའི་མིག་ཤེས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་རྣ་བའི་ཤེས་པ་སོགས་གཞན་ལའང་མཚུངས་པས། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གང་གི་རྒྱུད་ལའང་ཚད་མ་གཏན་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་གང་གི་རྒྱུད་ལའང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་ཡུལ་གང་ལའང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་ངོ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ནི་ཕྱོགས་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་སོ། །

འོ་ན་ཇི་ལྟར་དུ་ཁས་བླང་བར་བྱ་སྙམ་ན། ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་ཀའི་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་ཆུ་"དྭངས་ཤིང་[༡༠༡]"བསིལ་བ་དང་རྣག་ཁྲག་དང་བདུད་རྩི་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་སྣོད་གང་གི་གོ་ས་ན་རྣག་ཁྲག་སྣོད་གང་དང་བདུད་རྩི་སྣོད་གང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་སྨྲ་ཡི། རླན་ཞིང་བཤེར་བ་ཕོར་པ་གང་པོ་དེ་ཉིད་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྣག་ཁྲག་དང་། ཆ་ཤས་གཅིག་ཆུ་"དྭངས་ཤིང་[༡༠༢]"བསིལ་བ་དང་། ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་རྩིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་རླན་ཞིང་བཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཙམ་ནས་དེ་འདྲ་བའི་ཆ་ཤས་གསུམ་གྲུབ་ནས་ཇི་སྲིད་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་ཀྱི་རིང་ལ་ཆ་ཤས་གསུམ་པོ་འང་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཚེ་ཡི་དྭགས་གཞི་དེར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ན་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་སྐད་ཅིག་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞི་དེར་ལྷ་ཉེ་བར་འོངས་པ་ན་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་སྔ་མས་ཉེར་ལེན་དང་ལྷའི་ལས་ཀྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་བ་ལས་ཆ་ཤས་གཅིག་བདུད་རྩིར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་དང་ཡི་དྭགས་གཞི་དེ་ནས་སོང་བ་ན་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་རྣག་ཁྲག་དང་བདུད་

༡༠༡ དྭང་ཞིང

༡༠༢ དྭང་ཞིང

རྩེའི་རྒྱུན་ཕྱི་མ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་རྣག་ཁྲག་གི་ཆ་དེ་མཐོང་གི་ལས་བཟང་པོ་མ་བསགས་པས་བདུད་རྩིའི་ཆ་དེ་མི་མཐོང་ལ། ལྷས་ལས་བཟང་པོའི་དབང་གིས་བདུད་རྩིའི་ཆ་ཤས་དེ་མཐོང་གི་རྣག་ཁྲག་གི་ཆ་ཤས་དེ་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བསྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡོར་པ་གང་པོ་དེ་ཉིད་མི་དང་ཡི་དྭགས་ལྷ་གསུམ་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཚེ་ན་གསུམ་ཀའི་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་སྣོད་དེ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་བླངས་ནས་འཐུང་བར་བརྩམས་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ཁར་སླེབ་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་རྣག་ཁྲག་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། ཡི་དྭགས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲའོ། །

འོ་ན་བསྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡོར་གང་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་གསུམ་ཀ་གཞི་དེ་ན་མེད་པའི་སྔོན་རོལ་ནས་ཆུ་དང་རྣག་ཁྲག་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ས་སྟེང་ནས་འབབ་པའི་ཆུ་ཀླུང་དང་ལྟེང་ཀ་དང་ཁྲོན་པ་སོགས་དང་དེ་ནས་བཙུས་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་ཆུ་རང་དགའ་བར་ཡོད་དེ། །དང་པོ་ནས་མིའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདུད་རྩིའི་རྫིང་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་དང་པོ་ནས་བདུད་རྩིར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་བདུད་རྩིའི་རྫིང་བུ་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོར་ན་ཡི་དྭགས་སོགས་གཞི་དེར་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་ཆུ་དང་བདུད་རྩི་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ན་བསྟན་ཞིང་གཤེར་བ་དེ་ཉིད་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ལས

འོངས་པའི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་མིའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ལྷའི་ལས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་རག་ལས་སོ། །བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་ལ་བལྟས་པ་ན་བདུད་རྩིའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡང་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་དེ་འཆར་བས་མ་ཁྱབ་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའང་ཡི་དྭགས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་དཔེར་ན་ལུགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་ སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་རེག་པ་ན་མི་ཚ་ལ་མི་གཞན་གྱི་ལག་པས་རེག་པ་ན་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའང་། ལྕགས་གོང་དེ་ལ་ཚ་བ་དང་མི་ཚ་བའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་མི་ཚ་བའི་རེག་བྱ་སྤྱོད་གི་ཚ་བ་མ་སྤྱོད་ལ། མི་གཞན་གྱི་ལག་པས་རེག་པའི་ཚེ་ཚ་བའི་རེག་བྱ་སྤྱོད་གི་མི་ཚ་བའི་རེག་བྱ་མ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་སོ་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །ཟླ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གྲང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལའང་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་གཉིས་དུས་སོ་ཀའི་ཚེ་ཚོགས་པ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཆ་གཅིག་དེའི་ཚེ་ཚ་བའི་རེག་བྱར་སྐྱེས་ལ། དགུན་གྱི་དུས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་ཚོགས་པ་ན་ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་རེག་བྱའི་ཆ་གཅིག་བསིལ་བའི་རེག་བྱར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལས་དང་མ་ཚོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་ཟླ་ཉིའི་འོད་ཟེར་ལ་ཚ་གྲང་གི་རེག་བྱ་

གཉིས་གཉིས་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཉི་མ་ལའང་ཟླུན་པའི་རྫས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་སྲུའང་མེད་པས་དཔེ་བལྟ་བའི་དོན་ཡང་མ་གྲུབ་པར་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ཚེགས་ཆེ་བས་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །

འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚུ་"རྔངས་པ[༡༠༣]་དང་རྣག་ཁྲག་དང་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པའི་ཆ་སོ་སོར་སྐྱེས་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཆ་གཞན་མི་མཐོང་བར་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དགྲ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་བའི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་ཀྱང་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ་ཕན་ཚུན་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བས་ནི་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དགག་ཡུལ་གྱི་འདོད་པ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུས་ཅིའང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ནི། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྦྱོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བའི་འདོད་པ་བརྗོད་ནས་དེ་འགོག་པ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་སྦྱོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྔོན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལས་གཟུགས་དེ་དག་གིས་སྔོན་པོ་བསྒྲིབ་ན་སྔོན་འཛིན་མིག

༡༠༣ རྔང་བ

ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཞིང༌། མ་བསྒྲིབ་ན་ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་མཐོང་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་གཟུགས་”མི[༡༠༤]་གསལ་བ་དང་སྔོན་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉིས་སུ་གནས་པར་སུས་ཀྱང་གང་དུའང་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་དེ་འདྲ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་དེ་དག་སྦྱོར་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡ་མཚན་པ་གཞན་མེད་ལ། འདིར་ནི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་ཆུ་”དྭངས་པའི[༡༠༥]་བར་དུ་རྣག་གི་ལས་གཟུགས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་ཆུ་”དྭངས་པ[༡༠༦]་དེ་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་བར་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེས་དེའི་ཚེ་ཆུ་”དྭངས་ཤིང[༡༠༧]་བསིལ་བ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཁྱོད་རང་ཡང་དེས་དེ་མ་མཐོང་བར་འདོད་པ་འདུག་པས་གཉིད་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་ཞོག་ཅིག །

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལྷ་དང་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལྷ་དང་གདོན་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྷའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བད་ཀན་ཞེ་སྡང་དང་མཁྲིས་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་མི་འཁྲུལ་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པ་ཉིད། འཁྲུལ་ཕྱིར་རླུང་

[༡༠༤] མ

[༡༠༥] དྭང་བའི

[༡༠༦] དྭང་བ

[༡༠༧] དྭང་ཞིང

སོགས་ཆོས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྨྲ་སྐྱེགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་འདོན་པ་བསྒྱུར་བས་ལེགས་པར་བཀག་པར་ཤེས་པར་བྱོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཐུག་དོག་གི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་བླུན་པོའི་ཚོགས་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་པས་སྨྲ་སྐྱེགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་འཚལ་གཏམ་སྨྲ་བ་ལྷུར་མ་བྱེད་ཅིག །

དངོས་ཅིག་ཡོད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་པས་དོན་གཅིག་ལ་མཐོང་ཚུལ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དོན་དྲུག་ལ་མཐོང་ཚུལ་སོ་སོ་བ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཏ་ཙང་རྟེང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔས་བྱ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བྱས་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་ལྔས་བྱ་བ་ལྔ་བྱས་པར་སོང་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ལྔ་བྱས་པར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ལན་ཅི་ལྟར་འདེབས། ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྔ་བྱས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་དེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྔ་བྱས་པར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་ཆ་ཅན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དྲུག་བྱུང་བས་དངོས་གཅིག་ཡོད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཆ་ཅན་བརྟན་ཞིང་གཤེར་བ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡུན་དེར་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་རྐྱེན་ཅན་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་རྣག་དང་བདུད་རྩི་དང་ཆུ་དྭངས་ཞིང་བསིལ་བ་རྣམས་དངོས་གནས་ལའང་

ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀླུང་གཅིག་གི་གོ་སར་རྫས་དེ་དག་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གིས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ས་མི་འགོག་པར་འགྱུར་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྱོགས་སྔ་མའི་ནམ་མ་ལངས་པ་ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་སྟེ། ཆ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྲིད་ན་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགེགས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་བུམ་པའི་མཆུ་དང་ཞབས་དང་ལྟོ་བ་སོགས་དུ་མ་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། ཆུ་དྭངས་ཞིང་བསིལ་བ་དང་འོ་མ་དང་ཆང་དང་ཁྲག་བཞི་བསྲེས་ནས་ཐོར་པ་གཅིག་བཀང་བའི་ཚེའང་། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགེགས་པར་ཐལ། བཀྲུན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན་ཆུ"དྭངས་ཤིང[105]་བསིལ་བ་འོ་མ་ཁྲག་ཆང་སྟེ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་བཀྲུན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་ལ་དུས་ཁྱད་པར་བ་དེ་འདྲའི་ཚེ་རྣག་དང་བདུད་རྩི་ལ་སོགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི། བཀྲུན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན་རྣག་ཐོར་གང་བདུད་རྩི་ཐོར་གང་ཆུ"དྭངས་ཤིང[106]་བསིལ་བ་ཐོར་གང་ཡོད་པ་སོགས་དང་ཆུ་རྡུལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་བདུད་རྩིའི་རྡུལ་གཅིག་དང་རྣག་གི་རྡུལ་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སོགས་གཏན་མི་བཞེད་ཅིང་དེ་ལྟར་བྱར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་

[105] དྭང་ཞིང

[106] དྭང་ཞིང

གསུངས་སོ་སྙམ་ནས་གནོད་པ་སྟོན་ན་ནི་རང་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

འོ་ན་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དུལ་བ་ལྷས། དེ་ལ་ནི་རྣག་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་རྣག་གིས་གང་བའི་ཀླུང་ག་ལ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། ཉི་ཤུ་པ་རྩ་བ་དང་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འགག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་སོགས་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ཀླུང་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ལ་མིས་ཆུ་"དྭངས་ཤིང[༡༡༠]་བསིལ་བ་དང་ཡི་དྭགས་ཀྱིས་རྣག་དང་ཁྲག་དང་ཕྱི་ས་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བའི་ཚ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བར་འགྱུར་བས་སྣང་བ་དེ་དག་འཆར་བ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་གཏན་མ་ལྟོས་པར་སྣང་དགོས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རིགས་མཐུན་དུ་སད་པའི་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྣང་གི་དེ་ལས་གཞན་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ནི་སྣང་བ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣག་ཐེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣག་གིས་གང་བའི་ཀླུང་ག་ལ་ཡོད་དེ་འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་མཇུག་ཏུ་ཡི་དྭགས་ལ་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣག

---

༡༡༠ དྭང་ཞིང

ཁྲག་གིས་བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤྱོད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཕན་གནོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འགལ་བའི་ལན། བྱ་བྱེད་རྨི་ལམ་གནོད་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་རང་ལུགས་ལའང་ཡི་དྭགས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཚེ་ན་རྣག་གི་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་བཟའ་བཏུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་རྣག་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དོན་གྱི་འགྲོས་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་ཚིག་གི་དངོས་ཟིན་ཙམ་རེ་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ་ཁྱེད་ཅག་ནི་ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བསྟན་པས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཆེད་དུ་སྟེ། བཀའ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཟུགས་གཞི་མ་གྲུབ་"བོ་"[༡༡༡] ཞེས་རྒྱང་པན་ལས་ཀྱང་ཐལ་བར་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་ཤིག །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་འདོད་ན་ལུང་སྔ་མའང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་མགོར་ཐོག་ལྷུང་བའི་འཇིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་ཞིག་ནོངས། གལ་ཏེ་ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྣག་གིས་གང་བའི་ཀླུང་དུ་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་པོ་ལ་རྣག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཚད་མར་སོང་ན་འོན་བཤེས་སྤྲིང་ལས། ལྡོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གིས། །བལྟས་

༡༡༡ བེ

པ་ཙམ་གྱིས་ རླུང་ཡང་སྐམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གངྒཱ་ལ་སོགས་པའི་ཆུ་ཀླུང་སྐམས་ནས་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ལྗོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཆགས་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཆུ་ཀླུང་གངྒཱ་དེའི་ཆེ་དངོས་གནས་ལའང་སྐམས་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྭགས་དེས་དང་པོ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་ཆུ་ཀླུང་དེ་མ་མཐོང་ན་བ་ཏུང་བར་འདོད་པའི་བསམ་པས་རྒྱུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་འཐུང་འདོད་ནས་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ལས་ཀྱིས་བགེགས་བྱས་པའི་དབང་གིས་མིག་ཤེས་དེས་ཆུ་ཀླུང་མ་མཐོང་ཞིང་། དེ་མ་མཐོང་བ་ན་ཆུ་ཀླུང་གི་འོག་གཞི་ས་དང་གསེག་མ་སོགས་ཀྱིས་གང་བའི་གྲམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆུ་ཀླུང་གིས་མ་སྒྲིབས་ན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཆུ་ཀླུང་གི་འོག་གཞིའི་ས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཀླུང་མ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཆུ་ཀླུང་གི་འོག་གཞི་གྲམ་པ་མཐོང་བ་ན་རྟོག་པས་ཆུ་ཀླུང་སྐམས་སོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ཆུ་ཀླུང་གི་འོག་གཞིའི་གྲམ་གསེག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དངོས་གནས་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། མིག་ཤེས་དེས་ཆུ་ཀླུང་མ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཆུ་ཀླུང་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཐོག་མཐོང་བ་ལ་ལས་ཀྱིས་བགེགས་བྱས་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ།

རྟོག་པས་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་སོང་བར་ཞེན་པ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

དེས་ན་ཆུ་ཀླུང་དང་དེའི་འོག་གཞིའི་ས་གཉིས་ལས་མིའི་མིག་ཤེས་ཆུ་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་འོག་གཞིའི་ས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ལ། ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་འོག་གཞིའི་ས་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་ཆུ་ཀླུང་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཟས་འགའ་ཞིག་ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་གི་ཁར་མ་སླེབ་གོང་ཟས་རང་དགའ་བར་ཡོད་པ་ལ་དེའི་ཁར་སླེབ་པ་ན་ཡི་དྭགས་དེའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་མེ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་བློ་ལ་མེར་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་མེ་དངོས་མེད་ན་ཡི་དྭགས་དེའི་ཁ་ཚིག་པ་དང་མགྲིམ་པ་དང་ལྟོ་བ་སྲེག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་བློ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ན་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྲ་ཤད་ཀྱི་བྱ་བ་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྦྲང་བུར་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་སྦྲང་བུའི་བྱ་བ་ལུས་ལ་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ནུས་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་སྣང་གཞི་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་སྣང་བའི་སྣང་བས་ཀྱང་ཆུ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཡི་དྭགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆུ་ཀླུང་རྣག་ཁྲག་ཏུ་སྣང་བ་དང་ལྷ་ལ་བདུད་རྩི་དང་དུད་འགྲོ་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་སུ་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་དང་

དེ་སྣང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣག་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་ན། དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་དང་ལྕགས་སྲེགས་དང་། རལ་གྲིའི་ལོ་མའི་ནགས་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན། སེམས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་ལ་ལུས་ཚིག་པ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པ་སོགས་མི་སྲིད་བར་ཐལ་བས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པ་དང་ཡི་དྭགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་མ་གཏོགས་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་ལས་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད། མིའི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བའང་སྣང་བ་ཙམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་སྣང་གཞིར་གྱུར་བའི་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་ན་ཅིས་འགོག །

ད་ལྟ་སྲེག་པ་དང་འཚེད་པ་དང་ཁྲུས་དང་བཏུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་མི་རང་གི་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མེ་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣག་ཁྲག་དང་མེ་ཁར་བབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟའ་བཏུང་དང་མགྲིན་པ་སྲེག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་ཡི་དྭགས་དེ་དག་གི་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྣག་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད་དེ་ནི་ཡི་དྭགས་དེ་དག་གི་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པར་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་རློམས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་དག་གིས་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྦྱོང་བས་གྲུབ་པར་རློམས་

པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །

ངོ་ན་དངོས་གནས་ལ་འཆེད་པ་དང་ཁྱེས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ངོ་ན་དངོས་གནས་ལ་ཡི་དྭགས་དེ་དག་གི་མཁྲིན་པ་མ་ཆིག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཡང་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་"ཀྱང"[༡༡༢]་མེད་པར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དན་སོང་དང་ལྷ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་གང་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བདེ་སྡུག་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་སྣང་བ་དང་ཁྱད་པར་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འབྲེལ་བས་རང་ཉིད་རྫོགས་པར་མ་སྨོན་ཤིག །

འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཆུ་ཀླུང་ལ་རྣག་ཁྲག་མཐོང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མཉམ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་ཡང་ཡོད་པ་སྟེར་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་དེའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་མིག་ཤེས་དང་དེའི་ཡུལ་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་གྱི་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་

༡༡༢ ཡང

གཏོགས་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྲ་ཤད་ཟླ་བ་ཟླེད་ཉུས་མེད་པ་དང་རྣག་ཁྲག་སོགས་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣག་ཁྲག་སོགས་དངོས་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། དབུ་སེམས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་མི་མཚུངས་རྩོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་གཞི་གཞི་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ་ཕྱོགས་སྔ་མས་བཀོད་པའི་རང་འགྲེལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། འདིས་ནི་དེང་སང་གི་གློག་པ་"པོ་"[113] སྤྲ་སྤྲོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་ལྟར་འཚོས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་སྨྲ་བ་མཐའ་དག་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྕགས་སྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡིག་སེམས་བྱུང་བར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་པས་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྕགས་སྲེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་སུས་བྱས། དེ་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས། ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་ཐློའང་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྨྲ་བ་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སློབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྔ་བྱས་པའི་སྡིག་ཅན་དམྱལ་བར་

[113] པ

སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་སྣང་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་མེད་པ་ལུས་ཀྱིས་
བདེ་སྡུག་དངོས་སུ་མྱོང་མ་མྱོང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྨྲ་བ་སྟེ། ཆོས་
དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་བསོད་
ནམས་མ་ཡིན་པ་གསོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དག་ལ་
ཡོད་ཀྱི་སྐྱོན་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་འོས་སོ། །

འོན་ཀྱང་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། ཞེས་པ་དང་། སུ་
ཡིས་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྕགས་སྲེགས་སོགས་དབང་ཕྱུག་
སོགས་སུས་ཀྱང་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་པོའི་སྐྱེས་བུ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་
ནས། འོ་ན་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་ན་རྣམ་སྨིན་མྱོང་བ་པོའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
རང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལས་གསོག་པའི་སྡིག་སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཉིད་བདེ་སྡུག་གི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་སྟེ། རང་རྒྱུར་
གྱུར་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་མ་སྨྲ་ཤིག །

འོ་ན་དེ་ལྷ་བུའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་རྣམས་ཚོགས་པའི་ཚེ། བརྟན་
ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་གང་གི་གོ་ས་ན་བདུད་རྩི་ཐོར་གང་ལྷ་ལ་སྣང་བ་དང་ཡི་དྭགས་
ལ་རྣག་ཐོར་གང་སྣང་བ་སོགས་སུ་འདོད་དམ་ཞེས་ཟེར་ན། གཞི་དེར་ཡི་དྭགས་ལ་
རྣག་སྣང་ཞིང་དེའི་སྣང་གཞི་རྣག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་ལྷ་དེ་ལ་
བདུད་རྩི་གཞི་དེར་སྣང་ཞིང་དེའི་སྣང་གཞི་བདུད་རྩི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་དངོས་པོ་ལའང་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། བདུད་རྩི་ཐོར་གང་དང་རྣག་ཐོར་གང་སོགས་ཀྱི་ཚད་
མཉུངས་ངེས་ཅན་དུ་སྣང་མི་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགོས་ན་དེའི་ཚེ་བརྟན་ཞིང་གཤེར

བ་ཟོར་གང་པོ་དེའི་ནང་ན་གནས་ཀྱི་གློས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཐ་མལ་གྱི་མིག་གིས་བཟོད་པར་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲིན་བུ་ཆུང་ངུ་ལའང་ཟོར་གང་གི་ཚད་དུ་སྣང་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་ཆུང་ངུ་ལའང་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་གཉིང་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཚེ་ལྟ་མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་ལ་མཚོན་ཆར་སྣང་པའི་ཚེ་ནའང་མཚོན་ཆ་ཟོར་གང་དུ་སྣང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེའི་ཚེ་རྣག་དང་བདུད་རྩི་སོགས་ཟོར་གང་གི་ཚད་མཚུངས་སུ་སྣང་དགོས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གནོད་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །མིག་ཤེས་དེ་དག་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་རྣག་ཙམ་དང་། སྣང་གཞི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཙམ་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་ཚད་ཇི་ཙམ་དུ་སྣང་བའི་ཚད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྨྲས་པས་སུས་ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་འདི་ཉིད་བློ་གྲོས་ཆུང་ངུ་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པ་དག་གི་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ལོག་པར་བཟུང་སྟེ་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་མི་ཤེས་པར། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ཅུང་ཟད་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ།

ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་″ཇི[119]་ལྟར་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཤད་པ་དང་། དེ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་ནི་འདི་

༡༡༩ ཇི

ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་སྟེ། རང་སྣང་བ་དང་། ཡུལ་སྣང་བའོ། །ཡུལ་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་རང་སྣང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་″རོ་[༡༡༥]″ ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་བཀོད་པ་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། རང་སྣང་བ་ཞེས་པ་འཛིན་རྣམ་དང་། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ཞེས་པ་གཟུང་རྣམ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པས་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་སྐྱོང་བ་རང་རིག་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཁ་ནང་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཁོ་རང་རིག་པ་དང་གཟུང་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུལ་གང་གིའང་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཏན་ནས་མི་ལྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཏག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་ཕྱོགས། །ཞེས་སོགས་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པའང་མེད། །ཅེས་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་རིག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་དང་དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་མ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་མ་གྲུབ་པས་ཁྱོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་མི་འགྲུབ་

༡༡༥ ར

ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སྨྲ་བས་སྨྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ། ཞེས་བཀོད་ན་ནི་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་ངོར་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མི་རྙེད་པས་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུབ་ཀྱི་འདི་ལྟར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྔོན་པོ་མཐོང་སྣམ་དུ་ཡུལ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ངས་མཐོང་ངོ་སྣམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མྱོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་རང་མྱོང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་ཅིང་། ཕོ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་དང་ཕྱིས་བྱུང་གང་གིས་མྱོང་ཡང་དེ་ལ་ཡང་མྱོང་བྱེད་གཞན་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པ་དང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མས་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་མྱོང་ན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་སྔོན་པོ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་བས་གཞན་མྱོང་ཁེགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་མྱོང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་ཡོད་བར་གྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དམ་བཅའ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱོང་

བ་དཔོག་གཞམ་དྲན་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ངོར་རང་རིག་དང་མ་གྲུབ་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་དྲན་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བ་རང་སྤྱོད་སྤྱོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ་པ་ཁྱབ་པ་འབྲེལ་ཏེ། མེ་ཙམ་ལས་མེ་ཤེས་དང་ཆུ་ཙམ་ལས་ཆུ་ཤེས་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཙམ་སྔོན་དུ་སོང་བ་གྲུབ་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྤྱོད་བ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ལྟར་གྱི་རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཆོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཁེགས་ཀྱང་མར་མེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་ཁེགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཅི་སྟེ་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མུན་པ་རང་གིས་རང་བསྒྲིབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་མུན་ཁུང་གི་བུམ་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་གེགས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་མུན་པ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲིབས་ནས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །གལ་ཏེ་སྣང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །མུན་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། །སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་སྔར་གྱི་སྤྱོད་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྔར་གྱི་སྤྱོད་བ་དྲན་པར་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དྲན་པར་ཐལ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དགག་པ་ནི། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རིག་ཡོད་པ་ཡང་ཁེགས་ལ། གཞན་ཡང་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་འཇལ་ན་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པའང་ཚད་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་དེ་ལ་རྟོག་པས་ཇི་ཙམ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་འཆར་རྒྱུ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ན་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་ཕོ་རང་གིས་ཕོ་རང་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ངེས་པར་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྲུང་བར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་ལུགས་ཇི་ལྟར་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མྱོང་བའི་རང་རིག་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྫས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་དྲན་པ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རང་རིག་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་

ལྟར་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པར་ཟད་དོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མྱོང་བ་མེད་ཀྱང་། ངས་སྔར་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་སྙམ་པའི་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་དང་ཕྱིས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ངའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ངས་མཐོང་བར་འཛོག་ནུས་ལ། སྔར་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་བའི་དོན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དེས་དྲན་པའི་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲ་བའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་བོ། །

དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷས་ནི་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་དྲན་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཕྱོགས་སྔ་མ་སྔར་ལྟར་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡུལ་ཅན་མྱོང་བའི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ན་ཡུལ་ཅན་སྣང་ནས་དྲན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ངས་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་པ་ལ་སྔར་ཡུལ་མྱོང་བའི་

དུས་ན་ཡུན་ཅན་སྔོང་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དཀྱུན་གྱི་དུས་སུ་བྱེ་བས་ལུས་ལ་རྨུགས་པ་ན་ལུས་ལ་བྱེ་དུག་ཞུགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་རྨུགས་པ་སྔོང་གི་དུག་མ་སྔོང་ལ། དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན་སྔར་རྨུགས་པ་དེའི་ཚེ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྔར་དུག་ཞུགས་པའི་ཚེ་དུག་མ་སྔོང་ཡང་ཕྱིས་རྨུགས་པ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུག་ཞུགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་དུ་སྔར་ཡུལ་སྔོང་བའི་ཚེ་ཡུལ་ཅན་མ་སྔོང་ཡང་ཕྱིས་ཡུལ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའང་འཐད་དོ་ཞེས་བཞེད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གཞན་སྔོང་བ་ན་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་དུག་གཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ནི་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། ཤེས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་རང་རིག་བཀག་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་དགོས་ན་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་རང་ལའང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དོན་འདི་ཆེས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཁོ་བོས་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་མའི་གྲངས་འཇུག་པ་གཞལ་བྱའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་སྟེད་པའི་ཚད་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གཞལ་བྱའི་གྲངས་ངེས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་འཇོག་ཅིང་། ཚད་མ་ལ་གཞལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་ཟུར་དུ་རང་རིག་གིས་འགྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚིག་གོ །

ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་དོགས་པའི་མཐའ་ཙུང་ཟད་གཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་དེ་རིག་པ་དང་རྟོགས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དངོས་སྨྲ་བ་རང་རིག་འདོད་པ་དག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་"འཛིན[༡༡༨]་རྣམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མྱོང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པས་ཇི་ཙམ་ཡིད་གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སོ་སོར་འཆར་རྒྱུ་མེད་པས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་ནས་གནོད་པ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཇི་ལྟ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་

༡༡༨ འཛིན

གཉིས་གང་ཡང་འདོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དེ་དང་དེ་གྲུབ་ཅེས་ཁས་བླངས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྙམ་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ལ་འདས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་རིག་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཆོས་ཉིད་དེ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཆོས་ཡེ་ཤེས་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཀྱང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་བྱར་འཕེན་པར་ཐལ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྨྲ་གུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྒྲས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་དགོས་ཏེ་སྒྲ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློས་དེ་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མིན་པའི་ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱོས་ཤིག །རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་

ཡོད་པའང་འགྲུབ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཡུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཁོ་རང་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་མི་འགྲུབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འགྲུབ་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབུ་མ་པའི་རང་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཤེས་པ་དེ་དང་དེས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བདེན་གྲུབ་བཅད་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་ཆོས་དངོས་སུ་འཕངས་པར་སོང་བས་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། རེས་འགའ་དངོས་རྟོགས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ལ། རེས་འགའ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་"གཞལ[117]་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སླར་ཡང་ཚད་མ་རང་

[117] གཞིས

ལས་ཚད་མ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་མཛད་པ་པོའི་བཞེད་པར་འཆད་པ་ནི་བཟློག་སྟེ་སླ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ། ཇི་ལྟར་གྲུབ་ན་སྔོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་མི་སྨྲའི། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་འདྲེན་ལ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་མེད་པ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དྲན་པ་ན་སྔོ་འཛིན་བློ་ཡུལ་དུ་སྨྲངས་ནས་དྲན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ངོ་སྙམ་དུ་སྔོ་འཛིན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་ཡིན་པས་དྲན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྲུབ་པ་"ཡིན[༡༡༥]"ཀྱང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །

དེ་གཞིན་དུ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་ཡང་སྔོ་འཛིན་"མིག[༡༡༦]"ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དེ་ཉིད་འཇལ་བ་ལ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚད་མ་མ་ཡིན་གྱི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཟུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་

༡༡༥ ལན

༡༡༦ མོག

ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སློབ་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་གི་ཚུལ་གྱིས་གཞལ་གྱི། བདེན་མེད་ཡོད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཡོད་པ་གཉིས་གང་ཡང་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དྲན་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་གཞལ་བ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རིག་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རིག་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་རིག་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་རིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། དེ་ལྟ་ནའང་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བློ་སྐྱེད་ནུས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཙོད་པས་རིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་མོད་ཀྱང་རིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དང་བཅས་ནས་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཚད་མར་འཇོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་སྒྲུང་བསྒྲིགས་ནས་འཆད་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། སྔོན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡིན་གྱི་སྔར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་མྱོང་བའི་དབང་གིས་དྲན་པ་

དེ་འབྱུང་བ་མིན་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྒོ་འཛིན་གྱིས་སྒོ་འཛིན་གཞལ་བ་དང་། སྒོ་འཛིན་ཡོད་པ་ལ་སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མར་སོང་བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སྔ་མ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་དང་ཕྱི་མ་ནི་སྒོ་འཛིན་ཡོད་པ་ནི་སྒོ་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་དང་སྐྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང་། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་ཟླ་བ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་དང་སྒྲ་རྟག་པར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་ལ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སློབ་ལམ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སུ་སྣང་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་ཆ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཆ་དེ་ཤུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བའང་འགལ་ལ། དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་བཞིན་སོང་བ་འགལ་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་པའི་བློ་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བ་དྲན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་

ཤེས་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་སྣང་བའི་སྣང་ཆ་གསུམ་ཀ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ལ།

དབྱེ་གཞི། སྒྲ་དོན། གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱ་སྟེ། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་དེ། ཞེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་མཁྱེན་ལེགས་པར་མཐོང་དུ་བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལོ་ཆེན་པོ་སོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྤྱོད་འཇུག་གི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་བསླབ་བཏུས་སུ་མདོ་འདི་ཉིད་དྲངས་ནས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་ལུགས་སུ་གྲུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དགོས་པས་ཀ་བུམ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་

འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་འགོད་པར་གཞན་དག་གིས་འཆད་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྲེབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། "ཕྱེ[༡༣༠]"་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་སྙམ་ན། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། བློ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་བསླབ་བཏུས་སུ་དྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །

དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཞིག་རྫུན་པ་བསླུ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་ན་མི་སླུ་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསླུ་མི་སླུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྒྲུབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

[༡༣༠] བྱེ

གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོག་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་སྤྲངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཕན་ཚུན་སྤྲངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་ཡོངས་སུ་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་གཅོད་དགོས་པ་ནི་ཐལ་རང་སྒྲུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་བདེན་པ་བཞི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྡུ་སྙམ་ན། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་དྲི་བ་བཀོད་ནས། ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་

ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་བདེན་དུ་འཇོག་པའི་དགག་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང་། གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དགག་བྱ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཁྱབ་པ་ཆེས་འཁྲུལ་ཏེ། བུམ་མེད་རི་བོང་རྭ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་བུམ་མེད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དགག་བྱ་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང་། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་རི་བོང་རྭ་མེད་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་དགག་བྱ་རི་བོང་གི་རྭ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལའང་ཁྱད་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ས་བོན་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུར་སྨྲས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུགས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྐུ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐུར་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་དུ་མི་རུང་

པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་པ་དག་ལས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫོག་ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་ཞིང་འགོག་བདེན་བློའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་མ་ནུས་པ་ཕུགས་སུ་འཚངས་པའི་གནད་ཡིན་ལ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ནི་མཐའ་མ་ཚོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསུང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་སྨྲ་བའི་མཁས་པ་བཛྲ་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ལུགས་དེ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་དུ་སྨྲ་ན་ནི། འགོག་བདེན་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་ཆོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་ལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་དེ་མ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་མེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལའང་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅིའང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐལ་ཆེ་བ་དག །དམ་པ་ཞེས་པ་ཐེ་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ཞེས་པ་དེའི་ཡུལ་ལ་འཆད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཚིག་གསལ་ལས།

དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དོན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་པའམ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་བཟློག་པའི་མི་སླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ སྟོང་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། མྱ་ངན་འདས་པ་བདེན་གཅིག་པུ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཡོག་པར་སྣང་བས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་ནམ་ཡང་མི་སྣང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་བདེན་པ་དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མྱང་འདས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་ཀྱང་། མྱང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་འཇོག་དགོས་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དང་། མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་རྗེས་དཔག་གིས་རྙེད་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །དོན་དང་དམ་པ་དང་བདེན་པ་གསུམ་གཞི་མཐུན་གྱི་བསྡུ་བར་ཁས་བླངས་ནས། བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མི་སླུ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཞིང་། ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྫུན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་དངོས་འགལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྫུན་པའི་དོན་བསླུ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེན་རྫུན་གཉིས་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཞིག །བསླུ་བ་དེ་ནི་རྫུན་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསླུ་བའི་ཆོས། །དེས་ན་དེ་དག་རྫུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྫུན་པ་སྟེ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་བཞིན་ནོ། །གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་དེའི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚང་ན་ཆོས་དེའི་སྒྲ་བཤད་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཆོས་དེའི་སྒྲ་བཤད་གཞི་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་དེའི་སྒྲ་འཇུག་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ།

དཔེར་ན་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱལ་པ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚང་བས་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་གཞི་ཡིན་ཀྱང་འཇུག་གཞི་ཡིན་ན་མེ་ཏོག་ཡིན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་"ཡེ[131]"ཤེས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་གཞི་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་བཤད་གཞི་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་བཤད་ལ་ཁྱབ་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་ལྡན་བཞིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་འཇུག་པ་ལས། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། སྐབས་དེར་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རློམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསླུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་རྣམས་སོ་

[131] ཡ

སོ་སྐྱེ་བོའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་སྨྲ་བ་ནི་བབ་ཆོལ་སྟེ། བློ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བློ་དེས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་འགོད་ན་འགལ་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་ན་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་ངོ་ན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་ཉིད་འགོད་ན་ཁྱབ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་ན་མེད་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་པ་དེའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་བློ་གང་གི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི་བདེན་པར་ནམ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། བློ་དེས་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེའི་ངོ་ན་བློ་གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མཐོང་བ་མེད་མི་དགོས་སོ། །ཀ་བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་ཀ་བུམ་སོགས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་མ་རྙེད་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ན། ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་རྫུན་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་དེས་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སྔོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བརྗོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོད་པར་རྙེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་པོ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ལ། ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔ་མ་མང་པོ་དག་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྨྲ་བ་ནི་བདེན་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྨྲ་བའོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་བྱུང་དང་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །འདོད་ན། དྲི་མ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་

རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཡང་རྟོག་གེའི་བརྡ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་འབྱུང་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། རང་ལུགས་ནི་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཅེས་པ་ཡང་རྟོག་གེའི་བརྡ་ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ཚང་ངོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ན་སྐྱེ་འགག་མཚུངས་པར་སྨྲ་བ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འཇིག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པའི་སྨྲན་སྨྲུལ་ཏེ། བུམ་པ་ཤེས་བྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ངོ་བོ་གཅིག་ན་བུམ་པ་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་ན་ཤེས་བྱའང་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པར

འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཡང་། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་སྨྲས་པའི་རང་གི་ཚིག་ལ་ཅི་འདྲི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་ན་ནི། ངོ་བོ་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

བཞི་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་གང་གིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་གང་གིས་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཁྱོད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཞེས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྲིང་དུ་ཕྱེ་ན་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་དང་། མདོར་བསྡུས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུག་པ་ལས་གསུངས་ལ།

རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་ཁོ་

བོ་འདོད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ལས། གང་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྟོག་མེད་ནི་དོན་ཙམ་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་ནི་རང་གི་བློ་ངོར་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་གཅོད་ནུས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཅོད་མ་ནུས་པས་སྤྱ་མ་ལ་ལྟོས་ན་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཙམ་གྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་གྱུ་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱིར་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ངོ་ན་བདེན་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ཀ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་སྣང་ངོར་སྤྲོས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་བཅད་པའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འཇོག་ལ། བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དོན་དམ་དངོས་དང་། བདེན་མེད་དང་སྐྱེ་གྱུ་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལྟ་བུ་ནི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་བཞེད་ལ། འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ནི། འཇུག་པ་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མི་འབྱེད་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་ན་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་ན་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་འཆད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོར་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་རང་ག་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་

ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་འཛིན་རྟེན་པའི་བློ་གང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བློ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིའི་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མིག་ཤེས་ལ་བྱད་བཞིན་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་མིག་ཤེས་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ཀ་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ག་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་ལ། བྱད་བཞིན་ནི་ཚ་གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ག་བ་དག་གིས་རྟོགས་མི་ནུས་འཇིག་རྟེན་པ་རང་ག་བའི་ཤེས་ངོར་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་བྱད་བཞིན་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀའང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་དང་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཇི་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཏན་ནས་མ་ལྟོས་པར་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་ག་བས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་བུམ་སོགས་དང་དེར་སྣང་གི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་ན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་བློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མི་བསླད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་ག་བའི་ངོར་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ

ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་བློ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏན་ནས་ཁས་བླངས་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ཀ་བུམ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བློ་གང་གི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་བློ་དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྫུན་པར་འཛོག་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་རྫུན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། བདེན་རྫུན་པན་ཚུལ་སྤྱངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་

འཁྲུལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ན་གཟུགས་རང་ངོས་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་བ་གང་ཞིག །མིག་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཟུར་སྤྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཟུར་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་ཐལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ཡོད་ན་སྣང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མི་སྲིད་པར་ཡང་ཁས་ལེན། རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འཐད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གིའང་གཏིང་མ་ཕྱིན་པའི་སྨུན་སྦྱུལ་ལོ། །

དེ་བས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཐུག་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལ་ཐུག་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་གནས་པ་དང་། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྟ་བ་ལ་

གནས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་འབྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་གིས་རྫས་གྲུབ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། གང་དག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྫས་གྲུབ་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་འཇོག་པའི་ཚུལ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཤིང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ས་བཅུ་པའི་མདོ་རྒྱས་པར་དྲངས་པའི་མཐར། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སྲུ་ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་བཅས་པའི་ལུང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྫས་སུ་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྟ་བས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་མེད་པས་རྫས་ཤེས་ཙམ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་བུམ་པ་སོ་མ་བཏང་བར་ཆུ་དང་འབྲ་བ་ལྷུགས་ནས་རང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ཚུལ་དན་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇིག་རྟེན་པོ་ན་ལ་གྲུབ་པ་འདུག་ཤིག་སོང་ཤིག་ཀྱོས་ཤིག་ཆོལ་"ཞིག[༡༣༣] །ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱུད་པ་ཉིད་འབབ་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་བླངས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ

༡༣༣ ཤིག

དང་། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྫས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་དགོངས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྫས་ལ་འཛུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཡུལ་རྫས་སུ་གྲུབ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྫས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་དགོངས་སུ་བཤད་པ་སོགས་མ་ངེས་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྨྲས་པའོ། །འོན་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྫས་ཐོགས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀྲལ་ཞིང་བརྟག་པ། རྫས་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེ་བུམ་པའོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ། བུམ་པ་ནི་རྫས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫི་ལམ་གྱི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དེ་དེས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་ནོར་ལ་རྫས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྨྲས་པ་ལ་། རིགས་པས་དཔྱད་ནས་དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དགག་པ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ནོར་ཚེ་ཆུང་ལ་རྫས་ཚེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་རྫས་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ང་རང་གིས་ང་རང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་རྟག་དངོས་དང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ཆུ་རྟག་ཏུ་འབབ་བོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། འདི་

ཁོ་ན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྫུན་ནོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་དེའི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཙུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་སྦྲུལ་ནི་ཐག་པ་བསྒོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྦྲུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ལ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཤིས་ལུགས་སུ་གྲུར་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཀུན་

བཏགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སམ་ཡུལ་གྱི་གཤིས་ལུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཀུན་བཏགས་དང་། འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གང་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རིག་ངོ་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ཕྲུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ།

མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པའོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྨྲས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། ཁོ་རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་ཁོས་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་ལ་མ་བསླུས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་སའི་

གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་འདང་སྣང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྣང་ཀྱང་གཟུགས་གཟུགས་སུ་གཞལ་གྱི། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྣང་བ་གསུམ་ག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཀྱང་། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། ལུང་གི་ཚད་མ་དང་། ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་སྟེ་བཞི་བཤད་པ་ནི་རྟོད་བཟློག་རྩ་འགྲེལ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་འཇལ་བའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། ཉེར་འཇལ་ཞེས་པ་ནི་དཔེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དཔོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་སྤྱི་ར་ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་བཀག་ཟིན་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྔེ་གང་དང་པོར་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་གསལ་བར་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་

ཀྱིས་རིག་གི །དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་རིག་པའི་ཡིད་ཤེས་རྣམས་དྲན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྣམ་པས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་འཇལ་བའི་ཚད་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ནི་ཚད་མ་དང་། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལ། གང་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་བདེ་སྡུག་སོགས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞེས་འཆད་དགོས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཉམས་སུ་མྱོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བློ་ལ་སྣང་ཞིང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཉུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་བཀག་པ་དང་མི་མཚུངས་པས་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

རང་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་ན་འདིར་མངོན་སུམ་རིགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས་གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཙམ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་བས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རང་སྤྱི་གང་ཡིན་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་སྟོན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟགས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་སྔ་མ་དེའི་དོན་ནི། དངོས་སྨྲ་བས་རང་སྤྱི་གང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་སྣང་བ་འཆར་བས་ཁྱབ་ཅིང་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡུལ་གང་གི་སྣང་བ་ཤར་བའི་སྣང་བ་དེའི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། རང་གི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ལ་མི་སླུ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དེས་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་དེས་ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་ལ་ཤར་བའི་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྣང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་དེ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མིན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞག་མི་ནུས་ཀྱི། འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་འཇོག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་པ་དག་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འཇོག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་མ་སོང་གི་དབང་གིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་སོ་སོར་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་བློའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཡང་འདི་སྐབས་དུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལས་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ

ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱོད་པ་ན། སྒྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་འཇོག་ནུས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞིང་རྟོག་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྙམ་དུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལྟར། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྣང་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བ་ཙམ་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་བ་དེའི་སྣང་གཞིར་གྱུར་བའི་སྣང་ཡུལ་ཉིད་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོའི་སྣང་བ་ཙམ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་དེའི་སྣང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྣང་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་སྣང་བ་དེའི་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་དོན་གང་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་ན་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ཚད་མར་སོང་སའི་སྣང་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྣང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྒྲ་ཤད་འཛག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའམ། ཡང་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་སྣང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་

འདོད་ན་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས། ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དཔྱད་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པའི་ཐག་ཆོད་མ་བྱེད་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་པར་རིགས་ལ། རྗེའི་གསུང་རབ་གང་ནའང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཚད་མར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའང་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འཇོག་མི་ནུས་པར་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་ལས་གསར་དུ་མི་སླུ་བ་དགོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཚད་མ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྔ་མ་དེར་ཐལ། གློ་བུར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་ཅིང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་རང་ག་བས་རང་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ལ་མི་སླུ་བ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེ་པ་དག་གིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྨོས་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སོང་ཚུལ་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་འཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་མི་འགྲུབ་ན། མིག་

ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་ལ་འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རང་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཇོག་གི །ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དང་། རང་དང་སྣང་ཚུལ་འགལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཇོག་མེད་ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་མི་སྲིད་པར་སྨྲ་བ་ནི་མ་བསླབ་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་འཛིན་སྟངས་དང་ཞེན་སྟངས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚད་མའི་འཛིན་སྟངས་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཟེར་ལ། བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་གཉེན་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་བ་ཆེན་པོའོ། །

མངོན་སུམ་དངོས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། སྤྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འགལ་བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་པ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་

བཏགས་པ་པ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཁོ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ལ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད་པས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པ་དང་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་ནི་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་នོ། །འདི་ལ་དབང་པོ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས་བུམ་པ་དང་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩྭ་དང་སོག་མའི་མེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྨོས་པ་འགོག་པ་ཚིག་གསལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ།

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། དེ་ཡང་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞལ་བྱ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་མཐོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདོད་ན་ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཧིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སླུ་བའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གང་ཡང་རུང་

བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་མི་སླུ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ། དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་སུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྒྲ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་བདག་མེད་གཉིས་ཕྲ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཕེབས་པའི་གོང་རོལ་དུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་སྒོམ་པ་འོང་ཞིང་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་དོན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་འོང་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཞི་པར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི།

བདག་གི་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་

པར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་གང་
དག་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། བླ་མ་སྔ་མ་དག་གི་སོ་སོའི་
གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་མ་སྦྱངས་ཤིང་། ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་གི་
བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་རོལ་པའི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་དག་གི་
གནད་ལ་སེ་གོལ་གཏོག་པ་ཙམ་དུ་ཡང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་གི་མན་ངག་ཏུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཉེས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་
འགོད་པ་སྣང་མོད་ཀྱི། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་གི་བརྡ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་བྱང་བ་
དག་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་ལེགས་
པར་བྱང་བའི་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་
རྣམ་པར་དགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

ལྔ་པ་སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཐྲ་
ཞིང་ཕྲ་བ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་"ཕབ[༡༢༣] ནས་རྟོགས་པའི་ལྟ་
བ་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་
རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་

[༡༢༣] ཐེབ

ལ་ ཐུགས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྣར་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའ་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་ཅིང་ནམ་མཁའ་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར། སེམས་འགགས་པ་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་དང་པོར་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ནི་འོག་མིན་ཁ་ན་དང་ཕྱིས་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཡིན་ལ། འོག་མིན་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། གཟུགས་སྐུ་བེམ་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་སོགས་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ཀྱི། གདུལ་བྱའི་གཞན་ངོར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་བ་གཏན་ལོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་སྐབས་གནས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་

པའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྟོབས་བཅུ་དང་། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་དེ་དག་སྤུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་སྨྲོས་ཤིག །

འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་བས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལམ་ལ་འབད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །

འདི་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་མི་མཁྱེན་པ་དང་། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པར་བཤད་པའི་ལུང་གི་དོན་མ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་སྣང་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཅིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་ལོག་པའི་དོན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། མདོ་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཡེ་

ཤེས་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་མེད་དོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པས། བློ་གཅིག་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་སྣང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་རྗེས་རེས་འཇོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་། མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་སོང་བའི་ཚེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་ལས་རྒྱངས་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱི་རར་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཐུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པར་སོང་བའི་ཆ་

དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་མཉམ་གཞག་ལས་དུས་ཕྱིས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། མཁྱེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྱབ་ཅན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རིང་གི་མྱུ་གུ་མངོན་སུམ་དུ་འཛལ་བའི་དུས་ན་དེའི་རིང་གི་དུས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འཛལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལོ་སྔ་མའི་དུས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དང་། ལོ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མངོན་སུམ་དུ་གཞལ་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་མྱུ་གུ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛལ་བ་མ་ཡིན་

ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེས་གཞལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་རིང་གི་དུས་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མཁྱེན་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འགལ་ཞིང་། ཤུགས་ལ་མཁྱེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པར་སྨྲས་པ་ཉམས་ལ། དངོས་སུ་སྣང་ན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའམ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་གང་གི་སྐྱོན་མཁྱེན།

དང་པོ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་ལ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་འཁྲུལ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་བླངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྣང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། དངོས་སུ་སྣང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤུགས་ལ་རིག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤུགས་ལ་རིག་པས་རིག་པའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རང་ལ་རང་གིས་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་དང་འདྲ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས

བཟློག་ལ་སླ་ཡིས་གནོད་བྱེད་སྟོན་ཤིག །ཡུལ་གཅིག་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་དུ་དངོས་སུ་རིག་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རིག་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་གང་གིས་འབྱེད། ཡུལ་གཅིག་དོན་དམ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་རང་ལས་ཐ་དད་མེད་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་ཐ་དད་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད།

འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་སམ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་རྟོགས།

དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་དང་པོ་ཁས་མི་ལེན་གྱི་ཕྱི་མའི་ཁྱབ་པ་ལ་ལན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁྱོད་ལ་གཉིས་

སྣང་ཞུབ་པ་ཡིན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་དངོས་སུ་སྣང་ནས་རྟོགས་པར་ཁས་བླངས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའང་ཁས་ལེན་དགོས་པ་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྣང་ནས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཟུབ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྙེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྙེད་མི་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་རྙེད་པར་ཁས་

སླངས་ན་དགག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྣང་ནས་རྟོགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དངོས་སོ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་སུ་སྣང་ནས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །

བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རེ་ཤིག་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀླུ་དབང་ལེགས་བཤད་གདེངས་ཀའི་ནོར། །དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་འདོད་དགུར་སྩོལ་པ་ནི། །རིགས་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་མཁས་དེད་དཔོན་མཆོག །ཐུགས་རྗེས་ལྡན་པའི་ཡབ་ཀྱིས་བདག་ལ་སྦྲུབས། །སྦྲོས་པའི་ཆུ་འཛིན་གྲུ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་རིགས་ཚུལ་འོད་དཀར་གྱིས། །བདག་བློ་ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཚུས། །ད་ལྟ་སྐལ་བཟང་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐོང་། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་རིན་ཆེན་མཐར་ཐུག་པ། །ངན་རྟོག་དྲི་མའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་བསླད་པར། །རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་འཐོབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །གསུང་རབ་ཆུ་གཏེར་བསྲུབས་པ་ལས་འོངས་པའི། །ཟླ་མའི་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་སྦྱངས་པ་ན། །མཁས་རློམ་ཉེས་བཤད་དུག་ཆུའི་རྫིང་བུ་ལ། །ཕན་བདེའི་སྲོག་འཕྲོག་མཐོང་ནས་རིང་དུ་སྤངས། །ལྟ་ངན་མི་ཟད་ས་བོན་འདེབས་མཁས་

པ། །ཡོག་པའི་གཞུང་ལུགས་སྤྱེལ་བ་མང་མཐོང་ནས། །ཆོས་འདོད་སྐྱེ་བོ་རིང་ནས་བགྲོད་རྣམས་ལ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བརྩེ་བ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ལུགས་འདི་དང་ནི་གཞན་དང་དེ་ལས་གཞན། །རིགས་པ་མཆོག་དང་དེ་བཞིན་ཐག་དོག་དང་། །བསྟོན་བར་བྱེད་པས་འཛིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ལུགས་འདི་ཐུབ་པའི་གཞུང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐྲ། །སྡིབ་ལེགས་ཚིག་གི་"སྦྱོར[༡༣༩]"བ་མི་ཤེས་ཤིང་། །རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་ན་ཡང་། །རྒྱལ་པོས་ཆད་པའི་བཙའ་ཁྲིམས་ཕབ་པ་བཞིན། །ཡི་གེའི་རྩོམ་པ་ལྷུར་ལེན་ཨེ་མ་མཚར། །གངས་ཅན་གཞན་སྟོང་སྨྲ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས། །ཕལ་ཆེར་ལྷུན་པོ་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །འདི་ལས་གཞན་དུ་དབུ་མའི་ཚུལ་སྨྲ་བ། །ཕལ་ཆེར་རིགས་ལམ་འདོར་བ་བརྗོད་པ་ཡིན། །བདག་བློའི་རྣམ་དཔྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འོངས་པའི། །ས་གསུམ་མུན་པ་སེལ་བའི་སྣང་བྱེད་འདིས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་པདྨོ་ཁ་ཕྱེ་བས། །བློ་གསལ་བུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཡི་རང་ཤོས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག །བླ་མའི་ཞབས་སྐྱེས་མཆོད་པ་མི་གཏོང་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཚུལ་མཐའ་དག་འཛིན་པ་ལ། །མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཚུ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྐྲ་རགས་གཡོ་བ་ཅན། །ནོར་འཛིན་བུ་མོས་ལྷུན་པོའི་ཀཱང་བརྟེན་དང་། །ཟླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་མངལ་གྱི་ཁུར་འཛིན་པ། །ལྡན་ཅིག་སྦྱོད་པས་འཛིག་རྟེན་མཛེས་གྱུར་ཅིག །

ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་

[༡༣༩] སྦྱོད

ཅན་གྱི་མཁྱེན་བརྩེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ངོ་བོ། ལྔ་བརྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། མཁས་པའི་དབང་པོ་མཐའ་དག་གི་མགོ་བོའི་ཅོད་པན་ལ་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཕྲེང་བ་ཉེ་བར་བཀོད་ཅིང་། རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་གྱི་མཐས་ཀླས་པར་ཁྱབ་པས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སྒྲེང་བ་ལ་འགྲན་པའི་ཟླ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐུ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུད་རྩི་དྲི་མ་མེད་པ་སྩལ་བ་དང་པའི་སྣིམ་པས་བླངས་ཏེ། རྣམ་འབྱོད་ཀྱི་རོ་འཛིན་གྱིས་མྱངས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བས་མི་བཟྫི་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་པ་དགེ་བ་ཅན། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། རྗེ་བཙུན་བླ་མས་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དུ་ཟིན་ཀྱང་རབ་ཏུ་བརླིང་བས་བློ་དམན་པ་དག་གིས་གསལ་བར་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བར་མི་ནུས་པ་དག་ཀྱང་མཐོང་ནས། དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བླ་མའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་། གོ་བདེ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་གཙང་ཉང་སྟོད་ཀྱི་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་སྒྲོག་པའི་ཚལ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་སྡེ་སྣོད་དང་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱངས་ཤིང་། ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྟོན་གཅིག་པ། བློ་གྲོས་ཆོས་སྐྱོང་གིས་བགྱིས་

སོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
   དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
   ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

༄༅། །ནམཿ སམནྟབུདྡྷཱནཱཾ། ཨཙིནྟྱཱདྦྷུཏརཱུཔིཎཱིཾ། །ཧཱརེསྭཱཧཱ། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །